AMBASSADE
DE
MEHEMMED
EFENDI

CAPITULATI

Ms
TURC
86

ÉCOLE
ROYALE
DES JEUNES
DE LANGUES
DE PARIS

~~295b~~
86

Manuscrit

N°. 57.

---

1. Relation de l'ambassade de Mohammed Effendi à la cour de France en 1132. hég.

---

2. Capitulations avec la France de 1153. hég.

ارجمند ارجمند ارجمند میرمین مویزین

دوطلو عنایتلو

ارجمند مویزین و نوندن صکره بنم افندم بن اح ایدرم

کوشه غمده تک تنها ای غونجه راعنا

اغیا رایلن سن کول آچیلیسن جورانمه یتربنده

محزونی اونتمه

خان قپوسنه کلوب نیجه هموار اوضاعلر ایلدکلرین بالیوز

دعاجکز بغایت متألم اولدوغندن بو قولکزی دولتلو افندیمزه

بواحوالی افاده اتملك ایچون کوندرمشلر بالیوز دعاجلری

دولتلو افندیمزه عرض خلوص ایدوب بو کون کلان

مکتوبلریمزی افاده ایچون بو قوللرینی کوندردیلر

اول بلندا تجاردن برایکی ایام بوی یوقارو صحرادی و

سؤال ایلدك یوزقدمه برزراعدر که اللی زراع فوران

اتمش اولور و اول قدر رشتمه باش اولوردیکه شمش حوض

خان قپوسنه کلوب نیجه هموار اوضاعلر ایلدکلرین بالیوز

بن اح ایدرم کوشه غمده تك تنها ای غونجه راعنا

خان قپوسنه کلوب نیجه هموار اوضاعلر ایلدکلرین

بالیوز بواحوالی

ECOLE RALE DES JEUNES DE LANGUES DE PARIS

سوزین

بیك یوز اتوز ایکی سنه سنده فرانچه‌یه ایلچی
محمد افندی قوللرینك تقریریدر حال حال

بیلك یوز اتوز ایکی سنه‌سی ذی الحجه‌سنك دوردنجی اثنین
گونی آستانه‌دن سفینه‌یه سوار اولوب بیلك یوز اتوز اوچ
سنه‌سی محرم الحرامنك یکرمنجی جمعه گونی علی الصبح
الصباح تولون نام محله داخل اولوب نظر نولیمانه‌نه
تیمور براغوب اون پاره سلام طوپی آتدق و اطراف
لیمانده اولان برجلردن اوچیوز اون پاره طوپ اتیلوب
شنلك ایتدیلر وبعد عقب قپودانه وکیلی
طرفندن صنداله ایله برقپودان جلوب قلیونه
ظهور قریب محلدن قبوبندن سلام ایله وخاطر صوروب
ظهور بعد دبکره منتظر ایدك دیو عرض سرور
ایتدیلر بونلرك ولایتنه حسنه ظهور
ایتدکلرن اخر ولایتندن کلان کمسنه‌لره برنجه نیجه
نیجه ایام وکونه قارشیوب بغیر مماسته مکالمه ومصاحبت
ومصاحبت ایدرلر بروم واردیغمز اثناده بامر الله تعالی
تعالی مارسلیه‌ده عظیم حسنه‌لك ظهور ظهور
ایدوب معاذ الله سلسن سلسان بیك قدر
نفوسی تلف اولمشن بروواسا دروواسه بروواسه

بیك یوز اتوز ایكی سنه سنده فرانچه یه كیدن ایلچی محمد افندی
اتمش اوچ حرکچه قوللرینك تقریریدر

بیك یوز اتوز ایكی سنه سی ذی الحجه سنك دوردنجی اثنین كونی استانبولدن
سفینه یه سوار اولوب بیك یوز اتوز اوچ سنه سی محرم الحرامنك
یكرمنجی جمعه كونی علی الصباح الصباح تولون نام محله
داخل اولوب نظر تولیمانندن تیمور بر غوب اون پاره سلام
طوبی اتدی و اطراف لیمانده اولان برجلردن اوچیوز پاره
طوب اتیلوب شنلكلر ایتدیلر و در عقب قپودان وكیلی
طرفندن صندال ایله بر قپودان كلوب قلیونه قریب
محلدن قپوداندن سلام ایله حال و خاطر صوروب
صفا كلدكز نیجه كونلر ابعدی بیك یوز اوتوز ایكی سنه سندن
اون دوردنجی كونی حلا استانه سعدتده مقیم ایلچی قدوة الامراء
الملت المسیحیه / ایالتندن دخی ظهور اتمش تولون شهری
ایسه اول ایالتدن المغله اومنله كندولره سرایندن زیاده
خوفلری اولدیغندن كلان كمسنه لره یكرمی اتوزكون و بعضیلره
قرق كون مرور مرور اتمدیكجه انمد اتمه اتمدیكچه تقرب
اتمزلر اتمزلر و برایام مفارقته نظر تو و قرانتنا تعبیر
ایدرلر بناء علی ذلك بونلر دخی قالیونه چقمیوب
بسط عدد غیر معهور ابتدلر ایندلر و اختامه
قریب قالیونمزه میوه و شكرلمه و سمزوان سبزوات
مقوله سی وافر نزل و نعمت كتوردیلر كتوردیلر

حصوصنده کندولر ایرته سي کون که نهار السبت ایدي دونتمالریله
وخلقك امر دینه اموردینه مؤکل اولان کمسنرکه انطا
تعبیر اولنور برصندالی ایله اولدنجي کندوسي کلوب
کنار قلیونلده مراسم استقبالي ادا وبسط
ایله عدم تقریب تقصیرلرینی وجمعه کونی فوتنه اولمغله
کله مدوکني عفو رجا ایلدي وکنار شهرده قرال بنجسي
بعجه سي جنابلري ایجون دوشنوب اماده قلنمشدر
دیدي وبزم حصوصنده مهماندارلغه
متعلق امور بالجمله مفوده شپارش اولنمش بعده
مفورلتدلکه سوار اولوب کلدوکی یالدنلي صنده
بزم ایجون کوندروب وقت عصرده بزداخی صندله
صندالیه لیروب شهره عزیمت عزیمت ایلدك
واروب اسکله یه چقدقده اول محلده قپودانلری
صف باغلمشلر بزی استقبال استقبال ایدوب
اشنالقلری ایلدیلر وایکی آت حضرحاضر واماده
اولمغله برینه فقیر وبرینه اوغلم سواد اولوب
حوقدارلرینه ایله بنجیه باغجیه عزیمت ایله دك
ایکی جانبمزده عسکري طایفسی طایفه سی
الات خبرلر ایله سلامه طوروب جسته جسته

مهتر مهترخانه‌لر چالنوب لندوله‌ره مخصوص سازلر ایله برقاج
بیك آدم یمین ویساریمزه رفتار ایدرك باغچه‌یه كلدك بینه
عظیم طوپلر اتوب شنلكلر اتدیلر ایتدیلر داخل سرایین نردبان
بلمنده انطانطان داخی استقبال ایدوب من غیر تقریب
اشنالقلری ایدوب بز محلمزه نزول واول دخی خانه‌سی سمتنه
افول لمیلدي ایلدي ایرتسي كون پاریسه كتمك خصوصی مزالره
اولندقده دریادن كتمز مناسب كورلمكله یدي عدد طرهنه
تعبیر اولنان شهتیه‌لر حاضر ایدوب بزم سوار اولوب عزم
راه ایتدك وصولمزه سفینه‌دن چقوب حاضر اولنان
هنطو ایله اماده ایتدكلری خانیه نزول ایتدك جزوی
توقفدن صكره بكزاده اسباب احتشام ایله كلوب بزدخی
مهما امكن رسمه رعایت ایدوب قارشو قارشویه صندالی
قنین اولدق بعده بكزاده سوزه اغاز ایدوب حالا حالا
افندم فرانچه پادشاهی دولتلو سعادتلو افندی حضرتلرینك
لندو مملكتلرینه سعادتله حولني استمع استماع ایلدكده
كمال سروردن بكلی بوقوللری لندو حضرت حاصلر تد
ایكن خاصة دولتلو سعادتلو افندی حضرتلری اوتوزقوناق
منزلدن منزلدن استقباله وتهنیه ایچون ارسال
بیورمشلردر بوحركت سوالف ایامدن برو
ایكی دولت بیننده منعقد اولان دوستلق

ومصافاته تقويت ويره جكي محققدر زيرا اجنابه
سعادتلري انتخاب اولنوب ارسال ارساله اولنمشدر
وبو خصوصك عهده سندن كماينبغي قادر اولدغي قدرجان
ودلدن سعي اولنور وانشا الله تعالى معلوم شريفلري
اولور ديو ختم كلام ايلدكي بو اثناده صرم دوسو
دوشنوب وافر شكرلمه حاضر اتمشلر بر مقدار
تناول اولندقدنصكره شهر قونسلوسلري اعيان
ولايت ايله فواكه وشكرلمه مقوله‌لري دسننا ويزايله
تبريك قدومه كلوب دوردوران تهنيه خوانلغه
ابتدايلر بعد هذا قالقوب سفينه‌يه سوار اوسب
قللعسنه قالعه سنه عزيمت اولندي سفينه‌دن
سفينه‌دن حقيقتده نوقه درو قلور موبيلير دن
منطوني ارسال ايتمش ايمش اكاسوار اولدق
وجهانا وقلعه‌ده نه قدر طوپلر وارايسه اتيلوب
شنلكلر ابتدايلر وجمله عسكري قپودانلر ايله مهتر خانه
والاتلري نزول ايده جك سرايه ادك ديزيلوب
طورديلر ناسك كثرتي خصوصا نسانك وفرتي
قابل تعبير دكل خلقي سير ايده رك منزليمزه
نزول ايله‌دو ايلدك حاضر ايتدكلري سرايي حكي خا
ايمش اول عظيم كارخانه نبلسته برقاج يوز
كيسه مصرف اولنمش واعيان وضابطان

تهنیه ایلرایدوب قره‌ثمردن عظیم سرور ایله اظهار ایتدیلر بعده زمان
اوتراوزن بیشر کامله باغلیوب آخشامدن ساعت بشه
وارنجه منقطع اولمدیلر اطراف واکنافدن خصوصا موسقویلیردن
جمله کبار قاریلر کلوب . بوني کورمک ایچون جمع اولمشلر فرانچه
ممالکتندن رفلر اعتبار دیي رجالنه غالب اولمغله استیلاکلرینی
اشلرلر ومراد ایتدکلری یره کیدرلر اک اعلا بکزاده الک ادناسنه
حدتنه زیاده رعایت وحرمت ایدرلر اول ولایتلرده حکملری
جاریه در صباح اولدقده ینه سفینه‌یه سوار اولوب جانب
مقصوده قنال ایله عزیمت عزیمت اولندی بو قنالك دیدکلری
دیدکلری اطراف واکنافدن جمع اولمش بر نهر محدثدر
مقدما ارباب تجارت وابناء سبیل بحرهدن نیجه
مسافه ایله روانه اولوب یا حذیرونه نیجه مسافه ایله مشقت
ومصادف ایله آمد شد ایدرلر ایمش کرک ابنائ سبیله و
کرک اهل تجارته آسان اولمغله هم قصر مسافه وهم سهولت
سهولت نقل وتحویل جهتیله نفعی اکثیره اولمغله باج
وکومرکدن انتفاع زیاده اولمق ملاحظه سیله برقاج
بیك کیسه اقچه خرج وصرف ایدوب بو نهری احداث
اتمشلر الان اق دکیزدن بر مناسب خلیجه ایله
شهر وقرار اسنه قرایه ایاق بصدن بحرمحیطه وصول
میسر میسر اولوب میسر میسر اولوب
وثوق المامول نفعی حاصل وظاهر اولمش

ی

یاب
visage, qui tourne

یوز
بلند

یزال

یزل

یأس
désespération
chose désespérée.

یالوبال
taille, figure du corps, stature

و زیاده مال لتمشدر نفس الامرده بحسب الاقتضا
عظیم بنالر یاپمشلر زیرا اغد نهری زمینندن مونتا
قورو دیدکلری محله وارنجه یوز ایکرمی ذراع بلند اولوب
سفاین ایسه فرازه سوق محلی محالی اولمغله اول نهر
معهودده یونمه طاشلر ایله حوضلر یاپمشلر که هر برینه
اوچر دورد سفینه صغار و اول حوضلرک ایکی
جانبندن محکم قپولری وار سفینه حوضه کیردکده
وار و داسنده اولان قپانوب اوکنده اولان قپودن
ایکی سوراخ وارکه منفذلر رابطه تیقنمش قپانمش و اول
قپو اوکنده اولان مائ نهره سر اولمش و اول ما سفینه
حوضه کیردوکی زمیندن ایکی ذراع بلندر و اول
منفذلری اچوب ایکی سوراخدن حوضه صو جریان
باشلیوب صو اقدقچه سفینه یوقارو قالقوب ربع
ساعت بچمدن حوض طولوب سفینه ایکی ذراع بلند
اولان صو زمیننه چقدقده اوکنده اولان قپو
اچیلوب سفینه ینه کالاول جریان باشلرلر

سفینه‌لره دراز الاتلر بغلیوب سهل نهردن اوچر ایلیکیفر قاطر
چلوب کوتورلر تا مونتا تروس دیدکلری محلده قرار تمام اولنجه
سلسان حوضندن بو منوال اوزره گذار اولنور واثناء طریقده
بعضی نهرلر یمندن شماله جریان اتمشلر قنال نهرینک نظامنه
خلل ویرمک لازم کلمکله سدلر ایله بر نیجه صنعتلر ایله ماء
نهری اویله تقلیح اتمشلر که نظامی مختل اولمامش وبعض
نهرلرک دخی زمینی قنال نهری زمینندن الچقده بولنمغله
قنال نهرینی اجرا ایلمک ایچون عظیم کوپریلری یاپوب نهر
اول کوپریدن جریان اتمشلر سفینه ایله اول کوپریدن گذار
اولنور مع هذا بر نهر عظیم دخی کوپری التندن یجری
ایدر وبر محلده نهر معهود بر طاغه اوغرامش غیری
چاره بوله میوب دلگی نقب اتمشلر وعظیم اهتماملر
ایله یونمه طاشدن لغم اتمشلر ایکی یوز ذراع طولی
وار طاغ التنده نهر ایله گذار اولنور ونهر مزبور احداث
اولندقده یمین ویسارده بولنان نیجه یوللری قطع ووصل
اتمشلر دولت مواشی وعابر السبیل گذار ایتمک ایچون
عظیم کوپریلر یاپمشلر وعظیم لغملر اتمشلر سفینه‌لر
اول کپریلر التنده گذار ایدوب کیدرلر اول اجلدن
وافر مال خرج وصرف اولندیغی معلوم اولور احتسا

اغد شهرینه کلنوب بو محلده حوضمك یرندن کذار اولنه
وسفینه دن چقوب درونه شهرده. آماده اولنان خانه
نزول اولندی صباح ینه سفینه یه بنوب حوضلردن
کذار ایدرك واخشاملرده. قصبات وقرالره قونارق
ربیع الاخرك دوردنجی جمعه ایرته سی کونی تولون
شهرینه وصول میسر میسر اولدی وقنال ایله
کلور ایکن خلقك بزی تماشایه رغبتی برمرتبه
برمرتبه ده ایدی که دوردر بشر ساعتلك یرلردن
کلوب کنار نهردن بزی سیر ایدرلردی وبربرلرینه
تقدم وتسابق ایچون کنار نهردن صویه دوشرلردی
وقنال نهری تولون اوکندن جریان ایدن غارون
نهرینه ملحق اولوب نزوله روانه اولدق تولوز شهری
غایت بیوك شهردر قلعه عسکرندن ایکی قپودان
بیراقلری ونفراتلری ایله اوکلرمزه دوشوب
خانه مزه کتوردیلر غارون نهرینك باشقه سفینه لری
اولوب قنال سفینه لرندن احمال واثقالمزی نقل
ایدنجه اوچ کون مکث اولندی چهارشنبه کونی
اولوب غارونا نهری ایله عزم راه ایتدك
قوناق بقوناق کیدرك جمعه ایرتسی بوردو
شهرینه وصول میسر اولوب سفینه دن

چقوب قلنطو ایله درونه شهره دخول ایدوب جمله اهالی قلعه
استقبال ایدوب آلای ایله خانه مزه کتوردیلر بوردو شهری
کوردوکمز شهرلردن نظیری یوق کرک بنا جهتی ایله وابنا غایت
رعنا طرحی خوب طرزی مرغوب غایت معمور شهردر و
غارون نهری شهری مزبورک اوکندن برمرتبه وسعت پذیر
اولمش که استانبول لیماننه مشابه اولمش بحر محیط
بوغازی یکرمی ساعت مسافه اولمغله قرق
پاره طوب چکر قلیونلر کلوب شهری اوکنه تیمور براغوب
بزوار دغمزده بش التی یوز پاره قلیون وشهتیه و بحر محیط
کمیلری وار ایدی ایام صیفده ایکی بیک پاره یللن اول لیماننه
جمع اولورمش ومستحضر اولان جزر ومد احوالنی بو
محلده سیر ایتمک میسر اولدی بحر محیطدن یکرمی
دورت ساعتده ایکی کره جزر ومد ظهور ایدر یوربش
ساعت جزر ایدوب یدی ساعت مد ایدر یورمد
ایتدکده بوردودن دورت بش ساعت یوقارویه دک
واروب نهرک اقندوسی دقیقا ایدوب جزر ایتدکده
غایت سرعت وزیاده شوت ایله نهر جانب بحره جریان
ایدر یورو بزراعدن زیاده ماء نهرک چوقالوب
وارلدوغنی رای العین مشاهده ایلدک و
ساحله قریب بولنان سفاین جزر وقتنده

لا

لاحق	لاهب	لامع	لاريب	لائل
touchant, appartenant, joint, bien joint		lumineux, resplendissant	Il n'y a point de doute, sans doute, infaillible, infailliblement, sans faute.	دلسز

لامح
qui voit en cachette

قزه. قالوب مدّ وقتنده ينه صويه چقار وامدشد
ايدن سفاين جزر ومدّ واقتضاسى كوزدوب اقندى
ايله حركت ايده يورلر ومن لم يرى بعينه لم يصدّق
ما قبيلندن بر امر غريبدر واهالئ ولايت كلوب
بو اردو قلعه سنى تماشاسنه ترغيب ايتديلر بز
دخى عزيمت ايلدك بو قلعه خارج شهرده نهر
كنارنده بنا اولنمش غايت مطبوع و
خوش طرز طرازو متين ومستحكم بنادر
واردقده عظيم طوب شنلكلرى ايدوب دزدارلر
يرنده چقدقده فوقانيده بر رعنا باغچه طرح اولنمش
وبر بلند قصر ياپلمش كه جمله شهرى ويلانى
تماشا ايدر بعده باغچه ده كشت وكذار ايلدكده
مكر دزدار شكوفه پروار ايمش تخميندن قتى يوق
كريد لاله سى تيتترمشدى حتى اول وقتنده
دورت دانه قتمر لاله اچلمش ايدى وبر طولونه

کلدیکمزده بو وقته دک همواره وغنچه تنها قوناقلرده
سنبل و بنفشه کبی بهار چیچکلری کتوررلردی بعده
بزی بر اوضه یه کتوردیلر که یری چوکان پر نقش
ونکار اولمش مرشاک بزه قیام واستقبال ایدوب عرض
شوق ومحبت ایلدیلر قهوه لر شربتلر وشکرلمه لر
حاضر ایتمشلر بر مقدار تناول اولنوب بعده
بزه اکرامده اولان قصوریمزی عفو ایلک دیو اعتذار
ایلدی بزدخی ممنونیت کوستروب چیکروب خانه مزه
کلدک مکر مرشاک عثمانلولری سیوب بزی کورمکی
استرایمش خانه مزه کلمکه جنابی تحمل ایتمه
ایتموب دعوت اتسک ایلچی دخی اجابت اتمز دیو
عاقبت قلعه سیربنی تدبیر اتمشلر وبزی تحریک
اتمه نک اصلی بو ایمش بو محلده اقتضا حسبیله
اوچ کون مکث اولنوب صالی کونی علی السحر سفینه یه
سوار اولوب بلکراد نام قلعه یه عزیمت ایلدک واروب
داخل اولدقده سفینه دن چقدقده قرال جانبندن
مخصوص بزم ایچون اون یدی آت ملوکی زین ولجام
ایله قرالک سراخوری اولان بکزاده ایله ارسال اولنمش
حتی یدککده بری مرصع رخت ایله مزین ایدی اول
اسبی حاضر وبرمنظور دخی ارسال اولنمش

عظیم عظیمه
انی دخی کنار نهرده اماده ایتمشلر قنغینه سوار
اولورسز دیو جمله عرض ایتدیلر و هوا بارنده و شتا
اولمغله منطووه بینوب خانه یه عزیمت ایلدک
الله الله منزلمزه نزول ایلدک بزی پارش شهرینه
کلملو کتورمک ایچون کلانلر جمله مهماتله بو قلعه ده
بزه منتظر اولمش بو محلده دکی انهار ایله کلنوب
سفرمز تمام اولدی بعده ربیع الاخرک اون
یدنجی جمعه کونی صوب مرامه عطف لجام ایلدک
طی مراحل ایدرک اثنای طریقده بر قراحفزایرده
بر قرال سرای بنا اولنمش طرح خوشنماسی
نشش قبه بحور وانه مشابه حرده کار لقده شتحنه
ساعتنه بکزر فرانسوا پره میه نام فرانچه پادشاهی
بنا ایتدرمش وحلا قرالصدر لور اولمدقجه حوصلم
تحییر تعبیردن کنجایش بزیر اولمق ممکن دکلدر
وسرای اطرافنه یدی ساعتلک یره دک طاغ و
صحرالری تخته دیوار ایله احاطه اتمشلر وجابجا
قپولر قومشلر بزلر دخی اول قپولردن مرور وعبور
ایتدک اول محل صید کاهدر وقت کذارده
وافر کیجلر کورمشیدک لکن قراله مخصوص
اولوب اخرلسنه صیاد لک صیا دلمق ایدن مز

بعده بو محلدن قالقوب اورلیان نام بر شهری عظیمه
واصل اولدق پاریسه یکرمی ساعتلك یر اولوب
دار الامن مقامنده اولمغله قلعه سی کهنه قالوب تقیّد
لیتما اتمامشلر وقرالك شامپانیا تعبیر اولنان معتبر
رجمنتی انده قشله ده ایمش جمله الایی ایله طورمشلر
ایدی بو محلده خدمتمزده تعیین اولنوب
بر ساعت یردن بزی استقبال ایدوب شهره کتورمشلر
اعیان ولایت اسلوب سابق اوزره بولوشوب اوضه مز
پری چهره لر ایله تکاثر خانه چینه دونمشیدی بر
کون مکث ایدوب ایرته سی چهار شنبه کونی عزیمت ایدوب
طی منازل ایدرك جمادی الاولك طقوزنجی سبت کونی
پاریس شهری کنارنده احضار اولنان سرایه نزولمز
میسّر اولدی سرای مزبورده بر هفته مکث اولندی
کیجه ده کوندزده خلقك کثرتی رجال ونسانك وفرقی
بر وجهله قابل تعبیر دکلدر رجال ونسانك کباری
کیمی تبدیل وکیمی آشکاره دوکون اولرنده بو مرتبه زحام
اولدوغی کورلمامشدر ایکنجی کوننده بونلرده مخصوص
بر منصب وار که صاحبنه انترو قتور دیرلر
ایلجیلره مخصوص خوش کلدیکز دیمکه الایه

بندرمله و قراله لتومله متعین اولحسبه کلوب بر
قرال جانبندن تهنیه قدوم ایلدی و ایکی کوندن صکره بر تکر
ینه کلوب قرالمز بازار کونی وقت ظهرده سزی دعوت بر
ایدر مخصوص برخانه حاضر اولنمشدر اولنمشدر
ومزین عسکر ایله الحی الایکره وسلامکره طورمق
ایچون ترتیب اتمشلردر و سزی کتورمکه باش
حاوار مارشال تعین اولنمش ایدی لکن قرال تربیه سیله
مشغول وکندوسی اختیار و لیل اولوب آته بنمکه
قدرتی اولمدغندن اوچنجی مارشال دتره تعین
اولندی انشاالله تعا بازار کونی نصف نهاردن
مقدم قرال هنطویله سزی الایه بندرمکه کلور
وکندو ایله رفاقت ایدرسز دیدی و ایرتسی مسفور
بر رفیقی بو خصوصه خاضر اتمش کلوب الایکری
ترتیبینی دفتر اتمکه کلدم سوار اولاجق قاچ آدامکز
واردر قرال اخورتحن ملمة اتلر کتورلم دیدکده
وجه مناسب اوزره دفتر اولنوب ویرلدی
بعده قرال سر اخورلرندن موسی قوفیار کلوب
طهکبسات توزیع ایلدی بعده مرشال
دتره انترودقتور ایله قرال هنوطوینه
سوار اولمشلر کلدیلر بز دخی استقبال ایلیم

٩

رعايت ايلدك قرالمزه كندى هنطوونى سزك ايجون

كوندرديلر وجمله كبار دولتمزه كندو هنطولرينى سزه

اكراماً ارسال اتمشلردر ديو يوز قدر مزين ورعنا

هنطولر كلديلر بعده وقتدر ازنكز ايله الاي يورتمكه

باشلدلر ديوب قالقديلر مقدما قرالك كندويه

مخصوص اتلو عسكرندن بر جمنت يوريدوب اردنجه

بزم ادملرمزى سوار ايدوب بر مقدارينه كورك كيدورب

اللرينه توفنكلر ويرمشيدك و بر مقدارينه كزاكه

كيدورب اللرينه مزراقلر ويرمشيدك انلرى يوريدوب

اردلرنجه اغاوات مقوله سى صقاللرى اولنلر يوريوب

بعده امام افندى قپوجيلر كتخداسى و بعدهما اوغلم

ايله كتخدامز همنا ته اولوب عقبلرنجه التى عدد يدك

اخر كسمه لر ايله مزين و مرصع چكدريلوب تمامنده

قرالك سراخورى ايله ترجمان كيدوب كندومز دخى ديوان

قماطى وعبايى ايله مرصع براسبه سوار اولوب يمينمزده

مرشال ويسار يمزده انترودقتور ايله عزيمت اولندى

وعقبمزده دخى بر جمنت اتلو ديزيلوب بونلردن صكره

هنطوولر على مراتبهم ديزيلدى يارين شهر نك

٢٧

هواس
قورقو

هراست

هتاك
يرتيجي

هباء

هماى اسا
هاقوشى كبي

هاويه
précipice, ou sont destinez les damnez.

هيئات هيئات
جمع هيئت
face, aspect, vue, ressemblance, forme, exterieur.

هوام
reptiles, insectes

هوام الهوا / هوام الارض

هوام الارض
reptiles.

هيولا
premiere matiere / ... brouillon, ebauchement

هوا

هجر
separation, abbandonnem. de la patrie et des siens, eloignem.

هجران
desunion, separation, eloignement, eloignem. des siens.

هجرت
depart d'aupres des siens, laisser sa patrie, eloignem. separation, meme en amour.

هيزم
اودون

هيمه
م

هدف
but, blanc

هيجان
emu de colere,

هول
ج اهوال قورقو
terreur, peril, chose epouvantable

هيئت
forme, figure, ciel et astronomie

هزال
maigreur extenué.

هرمان
vielongue

هموار
uni, egal, applani, agreable, d'accord, convenable, proportionné, bien fait

همواره
— toujours.

هميشه
continuellem.

هزبران
جمع هزبر
ارسلان
lion robuste et valereux.

صوقاقلرى غايت واسعدر يانه يانه بش التى عربه
كتمك ممكن ايكن بعض محللرده زحام ناسدن اوچ
سوار كوجله مرور وعبور ايدركن كويا شهرده اولان
جمله خلق الاى سيرينه كلمشلر ايدى وخانه لرى
دوردر بش قات اولوب پنجره لرى صوقاقه ناظردر هر
پنجره كى كنجايش پذير اوله چوق رتبه دن افزونه

مرد وزن وبچه متزاحم اولمشلر ایدی بو ترتیب ایله خاصر
ایدکلری خانه یه نزول اولنوب سلامه طورانه عسکر
دخی علی الترتیب خانه‌مزه اولوندن کذار ایدوب تمامنده
مرشاله داخی بزی وداع ایدوب خانه سنه کتدی ینه رجال
ونسا کیمی زیارت وکیمی سیر طریقیله تزاحم اوزره کلوب
خصوص طعام یدوکمزی کورمکه زیاده طلب اولورلردی
فلان لمسنه‌نک قزی وفلان قادینی طعام یدوکوکزه
باقمغه اذنکز رجا ایدرلر دیو خبرلر کلوب کیمنی دفع
ایده‌میوب ناچار رخصت ویردک بر هزلری
وقتنه مصادف اولمغله کندولری اکل اتمیوب سفره‌یی
احاطه ایدوب سیر ایدرلردی خاطره چون صبر ایدردک
انلر اینه سیر طعامه مألوف اولمشلر فرضا قرالک طعام
یدوکنی سیر ایتمک استین واروب سیر اتمکه رخصت
باب اولوب عادتلری ایمش دخی غریب بوکه قرال
قراشندن نه اصل قلقار ونه اصل کینو سیر اتمکه
کیدرلر ایمش بنا علی ذلک بزه دخی بوکونه تکلیفلر ایله
ثقلت ایدرلردی ایکی کوندن صکره ینه ذکر اولنان

انترودقتور گلوب جمعه گونی قرال سزی دعوت ایدر
انشاالله تعالی گیدرسز وسزه الرامانه پرنس دلامبرك
تعیین اتمشلردر معاً گلورز وكالاول همچنان گیدرز
وبوانه‌دك گلان ایلچیلره مرشال برنشی تعیین اولندوغی
یوقدر واولحیدن زیاده الای ترتیب اولنمشدر و
نامهٔ همایون تسلیم ایتدكده جوابلرینی لالاو ویره‌جكلدر
ایاب وذهابكزده الرامده قصور اولمز سز دخی
دوستلغه لایق معامله نه [illegible] ایسه اویله ایدرسز
دیو وكندی جمعه اولدقده مزبورلر گلدیلر كالاول
خلقمزی ترتیب ایدوب آنجق قلیچلر قوشانمیوب
وتفنك ومزراقلر ویرمدك واوغلمز دیوان افندیسی
مقامنده اولمغله نامهٔ همایون سوكیتمقرونی
النه ویروب انك ایچون برمرصع لجاملو تسراق
كتورمشلر ایدی اكا سوار اولوب اوكمزه الوب
گیندوك سز دخی كاتبی دستار وفراجه سمور كورك
ایله دیوان رخت وبساطیله الرلنمش گیندی
اسبمزه سوار اولوب پرنس لامبرك یمینمزده

وانترو دقتور حالا يساريمزده عزيمت ايلدك قرال عسكريني
بزه سير ايتدرمك ايچون بعض اطرافنده قشلاقده اولان
پياده وسوار رجمنتلرين كتوردوب واكثرينه مجدداً
لباسلر قطع ايتمشلر وجمعاً اوتوز بيلدن متجاوز عسكر
ترتيب ايدوب اولدوغمز خانه دن قرال سراينه دك ديزمشلريدي
وقرال سراينه باغچه طرفندن وارلوب باغچه ايچنده
ديزيلان رجمنتلرك يرينه آق اتلو ويرينه سياه اتلو
ديرلرميش بو ايكي رجمنت جمله عسكرك زياده معتبري ايمش
وبونلرك نفراتي جمله كبارزاده وبكزاده لردر سراي قپوسنك
نردباني ديبنه يتشوب اندن اينوب قپودان ايچرو ييردكده
تفقّس ايتمك ايچون صاغ طرفنده براوطه يه كتورديلر
قرالك كتخداسنك اوطه سي ايمش برمقدار استراحتدن
صكره قالقوب يوقارو نردبانه عزم ايلدك همقامه
وارلدقده رجال دولتدن بررمه استقبال ايدرك
ديوان خانه قپوسنه واردق حلقك كثرتي برمرتبده
ايدي كه استقباله كلانلر اطرافمزي احاطه ايدوب

و

والا — Sublime, haut, éminent, Digne.

واضحات — جمع وضح — choses claires, évidentes

وارنوش

وصف — بیان

وسیله — cause, milieu, conjoncture.

وخیم — mauvais, méchant.

وخامت — indigestion, crudité, d'estomach

وابسته — باغلنمش — lié, qui consiste, dependant

وا — viande, potage, en helad

وراي — آرد

وقاحت — effronterie, impudicité, sans honte.

وارون — infortuné, malheureux

وزان — روزکار اسمك — souffle, vent, respiration

کوجه کذار ایدردک دیوان خانه قپوسنده دخی اون
ایکی ادم ایله کذار ایلدک قرالک تختی قربنه وارنجه
ایکی طرفنده دوکون اوینه وضع اولنان سریر ترکیبی
برقاج یوز سریر بربرندن ~~یکسک~~ یوکسک وضع و
ترتیب اولنمش بونلرده نه قدر کبار قادیلر
وقرالک خصلری جمع اولوب مجوهر و مشعشع
لباسلر ایله اوتورمشلر بز دخول ایتدکده
جمله سی قیام ایتدیلر قریب اولدوغمزده نامهٔ
همایون سوکتمقروني اوکومزه المشیدق
الیمزی کوکو کوکمزه قویوب کویا نامهٔ همایون

سلام ویرر وضعنی کوستردك قرال یاننه واردقده
تماصور تنده الیمزی باشمزه قویوب بعده نامهٔ همایونی
الوب شوکتلو وعظمتلو وقدرتلو پادشاه اسلام
ولی النعم افندم سلطان احمد خان بن سلطان محمد
خان حضرتلرینك نامهٔ همایون شوکتمقرونلریدر دیدك
قرال طفل اولمغله تعظیمله وزیری الیمزدن الدی قرال
یاننده وضع اولنان صرمه لی سفره ایله پوشیده اسکمله
اوزره وضع ایلدی بعده صاحب دولت حضرتلرینك
نامه سنی الوب بودخی دولتلو سعادتلو وزیر اعظم
وداماد محترم ابراهیم پاشا حضرتلرینك نامهٔ عالیسمتلری
عالیسیدر دیدلکینه وزیر الیمزدن الوب نامهٔ
همایون تحتنه وضع ایلدی بو ایکی دولت بیننده
قدیمدن مرعی اولان قوی دوستلغی تأکید ایچون
وحشمتلو قرالیچه پادشاهی حضرتلرینه اولان محبت
ومودة واعتبار ورغبتلرینی عیان وبیان ایتمك
ایچون ایلچیلك ایله بنی ارسال ایلدیلر دیدم قرال
اون بر یاشنی تمام ایدوب اون ایکی یاشنه باصمش

غايت حسن جمال صاحبي اولوب الماسلره مستغراق
وزين لباسلر ايله مجليسه شعشعه انداز اولمش ايدي
كندي جوابه قصدي اتميوب لالاسي اولان مرشال
دويل دروا شوكتلو قدرتلو آل عثمان پادشاهي حضرتلرينك
نامه لرندن والچيلك جنابلرينك انتخاب اولندقلرندن
قرال حضرتلري زياده محظوظ اولمشلر دديو جواب ويردي
وجمله يمين ويسارنده قايم ~~طورردي~~ طورورلردي بعده بنده
ايلمزي باشمزه قويوب وبرقاچ خطوه دن صكره ايلمز
كوكسمزه قويوب وداع ايلدكي يردباندن اينوب
بندلر شنده سوار اولوب ~~كلدكيمز~~ كلديكمز ترتيب
اوزره خلقي وعسكري تماشا ~~ايتدوب~~ ايدرك منزلمزه نزول
ايلدك وبو جمعه كوني روز نوروز ايدي وصينك
دخي رسم ملوكانه اوزره كندويه الچيلري
بولنشدريجي اتتر ودقتوري وارمش
كلوب وصي سنزي يارين دعوت ايدر انشا الله
تعالى صباح هنطوايله كلورسنزي الورم لكن
سنزي سير وتماشاي غايت موسكاردلر

اسبلرنه سوار اولسکز خلقمزی ممنون اتمش اولوردیکز
دیدی صباح کلدکده بز دخی قرال کتدکمز هیت ایله
اسب معهودمزه سوار اولوب کما لاول الای ایله عزیمت
ایلدک و امینک سراینه واروب بر برندن بجه دراندرز
دیو اتخوانه لری واوطه لری وارایدی کندی نهایتده کی دیو
اتخوانه سنده اسکمله فشین اولوب ایین ملوکانه اوزره
ترتیب دیوان اتمشیدی بزی کوردکده قیام واوچ خطوه
استقبال ایدوب شابقه سین چقردی بز دخی رسم
مودته رعایت ایلر الیمزکولکسمزه قویوب وقتکز خیر
اولوب دیدک ونامه الوب عنایتلو وزیر اعظم و
داماد محترم ابراهیم پاشا حضرتلرندن نامه عالیه
لرید ر دیدکمزده الینی اوزادوب ید بید اخذ وقبض
ایلدی وبعض محبت ومودته متعلق جواب ایلیوب
وداع ایلدک و دخی لیرنسی ایرتسی وزیر مقامنده اولان
واروب کورشدک برقاچ کوندن صکره قرال صید وشکاره
چقاجقدر رغبت ایدرسکز بیورلکز دیو بکا داده
ترغیب ایدوب بز دخی سحری سوار اولوب هنطوایله

عزم ایلدک کنار نهرچین شهرده قرال اقرباسی و خصری
اولان دنلر جمع اولوب قدوم قراله منتظر ایمش
بردخی انلر یاننده عنان کشیده اولدق حوری جزوی
وقتده قرال دخی هنطو ایله طوب یا نمزه کلدکده
تاجین چقاروب بره اشنالق ایتدی بردخی واجب
اولان ایلدک کندو سوار اولوب بزه دخی صید کاهی
تمشا ایچون سوار اولملر اولمارمیسز دیدی
بردخی سوار اولوب لالا ایله هم عنان اولدق بو
اثناده قرال اقرباسی اولان دنلر وسایر کبار
قاریلری دخی هنطولردن چقوب لباس مردانه
ایله سوار اولوب غنج ودلال ایله سلحشورلق
اتمکه باشلدیلر انلری تماشا ایدرک صید کاهه
واروب قرال اوجیلری شاهین وطوغان وصنقور
وسیفی وبلابان مقوله سی قوشلر سربالرایله
بوغازلرینه طاقوب کتورمشلر ایدی کاه طوشان
قویویروب سیفیلره الدررلردی وکاه طورنا
وبالغچیل وقرتال وقره قوش لره شاهینلر صالیویر

نفوز

نذر
vouer, faire voeu

نكال
peine chatiment
exemple

نواله
morceau de viande auquel on ne s'attendoit pas

نابغه
homme magnifique, de grande dignité

نصّ
قرآن
Alcoran

نهي
صدّ ام
chose deffendue
deffendu par la loy
prohibition deffence interdire

نويد
مژده نواله
عدل عوض قوت
وعده ضيافت

نزار
ابجه ارق
mince maigre menu

نيز
ينه دخي

نابض

نهنك
تمساح
crocodille,

نكته
pointe, gentilesse, pointe d'esprit, subtil mistique, pensée sublime ingenieuse

نهج
grand chemin battu, endroit

ناشي
qui croit, provient, sort, nouvellement produit, et mis au jour.

نمكسود
salé viande ou poisson salé.

ننك
zelle, jalousie point d'honneur, honte, honneur, reputation.

نحافت
maigreur,

ناهموار
raboteux qui n'est pas egal, scabreux, qui ne convient pas, inconvenient qui n'est pas proportionné, indigne

نجابت
generosité noblesse.

نبرد
جنك

نزاهت
جمع نزهت
شادلق
joye allegresse plaisir, ornemens

نامزد نامزاد
fille fiancée, cadistine declaré nommé à quelque employ, charge ou autre chose

نسايم
جمع نسيم
بمعنى باد
vents doux Zephirs

نخوت
superbe faste orgueil la magnifiscence

نكران
qui regarde qui considere

نسخ اتمك
copier, transcrire et effacer, casser, abolir, annuller, rejetter, rompre.

ناطق
qui parle, parleur, raisonnable, qui a de l'intelligence,

تماشا سيرين ايتدكل بعده منزلمزه عودت ايليوب
اعيانلري جته جته طلوب كورشورديلر
مرشال بزه طلدلكه قرال عسكرينك وقت جنكده
ترتيب وحركتلري نه كونه اولدوغني تماشادن

ن

نهايت

نهاد — الطبيعت خلقت — posture, stature, manière, nature, qualité, habitude, coutume

نژاد — اصل وصوى

نسايج — جمع نسيجت — chose entrelacée.

نتايج — جمع نتيجه

نسرطاير — aigle

نخجير — او وصيد

نايره — feu, incendie, inimitié, haine

نكابت — نكبت نكبات — adversité, affliction, mal, vilté, ignominie.

نكبت — ضد نعمت

نزهت — ornement, joye, plaisir.

نمودار — preuve, exemplaire, monstre, qui represente.

ناميه — creature de Dieu.

نسيم — جمع نسايم — باد — vens doux, Zephirs.

نرد — طاوله اوينو

نامتناهي — infini, divin.

نيرنك — fraude, fourberie, ebauchement, tromperie.

نشيب — اينش

نظيف — net, pur, monde

نقد — جمع نقود — discerner

نميمه — ذم

نزع — قوپارمق — deraciner, oter par force, et est le alagonie

نقاده — pasteur et banquier, qui connoit le bon et mauvais argent

نواهي — جمع نهى — choses deffendues, ce deffendu par la loy.

نجات — خلاص — fuite, evasion.

نيل ايمك — poursuivre, obtenir, rapporter, donner, parvenir, arriver.

نائل

نثار — صاچمق داغتمق

ناصيه — سيما

نوخت — تسلي

نقير تطمير — en detail, au long,

نقض — جمع انقاض — expiration du terme, estre expiré, fini, le terme etant accompli.

نفاق — hipocrisie, duplicité, fausseté en parlant d'un homme.

نمام — delateur, detracteur.

نكبات — جمع نكبت — adversitez, afflictions, maux, vilenies, ignominies.

نشو نما — croistre, sortir, provenir

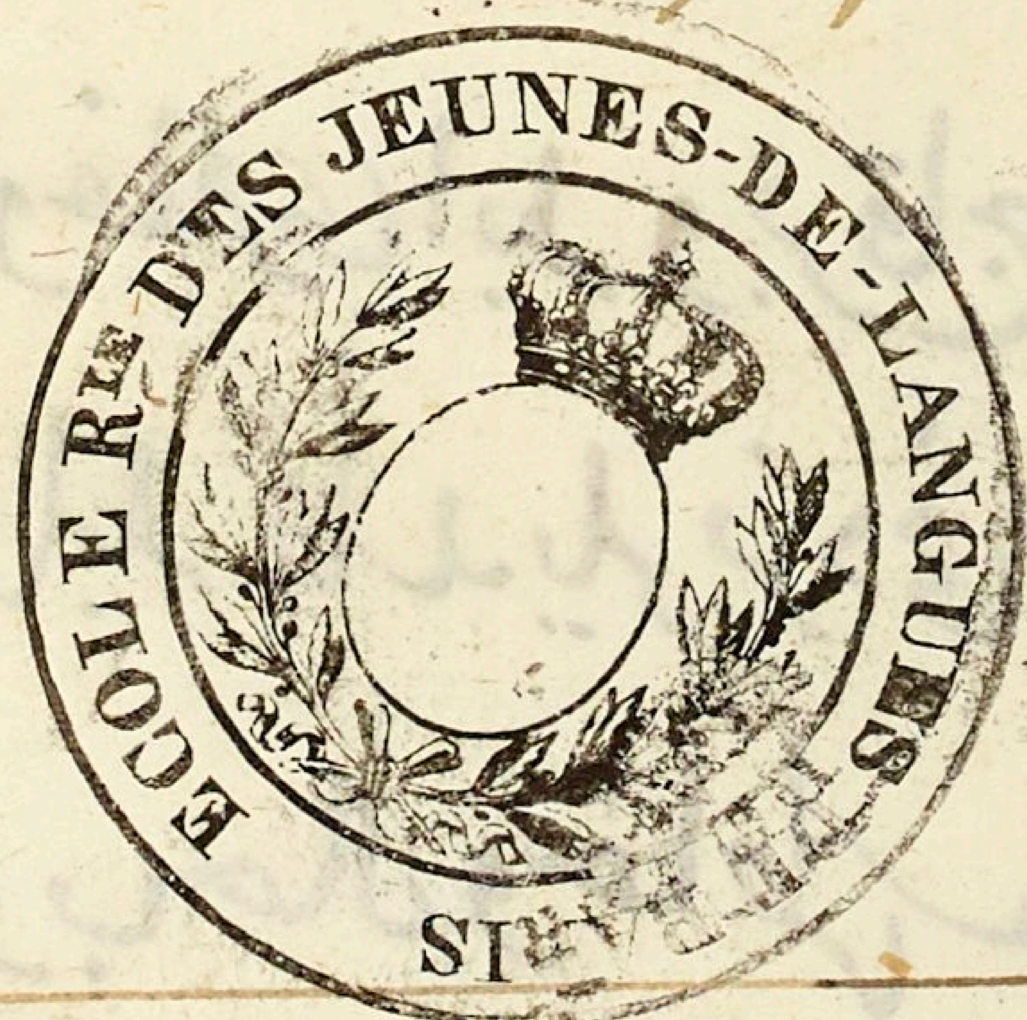
نهب — غارت — rapine vol.

نهيب — richesses des infidelles, depouilles, crainte, terreur, deplaisir, tristesse, chagrin.

نفاطه — chose ointe avec de la naphte.

حظ ایدرمیسز یارین قرال عسکرینی تماشایه چیقاجقدر
دیو تماشایه ترغیب ایدوب ایرتسی عزیمت ایلدک
بریتانیادن کذار ایلدک بر مقام دفرد قامه واردق
پیاده عسکری بیراقلرین اچوب مد بصر منتهی
اولنجه یه دک بش التی صف بغلیوب دیزلمشلر قرالک
اقرباسی پرنچش ودوشسلر هنطولرایله قرالی منتظر
اولدقلری جمیعتکاهه بزدخی مترقب اولدق
جمیعتکاهه بزدخی مترقب اولدق دو عقب وصی
اولان اوغللری ایله وبرقاج مرشاللر ایله ورجال دولتلرنك
کبارلری ایله کلدیلر بزدخی سوار اولوب آت اوزرنده
کوریشوب حال وخاطر سؤال ایدرلکن قرال دخی کالاول
لباس مردانه ایله سوار اولوب کاکل پریشان اولدیلر لالا
بزی یاننه الوب همعنان اولدق قرال اوکومزجه عسکری
تماشا ایدرک خلقک نهایتنه دک واردق بعده
عودت ایدوب وسط صفه کلدکده الارغجه برپنچنیه
چقوب بزی دخی یاننه الوب همعنان عسکره متوجه
طوردق بعده میدان اچیلوب باش جنرال آت

مضاف قلمق	attacher, adjouter
مقصور	qui manque, impuissant, abrégé, réduit
مهربان	ami, amant, qui a compassion, favorable.
متحلي	orné.
مبني	fondé, bâti.
منطوي	plié.
متنفر	qui a de l'aversion, qui a en horreur, qui abhorre, qui évite, fuit.
موقع	cas, accident, occurrence
متغير	changé, transformé, troublé.
متطرق	traversant, qui traverse, supposé.
مرك	اجل
مشتمل	qui contient, comprend, qui environne.
مآرب	حاجت يري
متوسل	qui se confie, qui s'attache à quelqu'un.
مؤنت	ذخيره — provision
منتج	enfanté, éclos, sorti, conclu, qui enfante, tire, cause, produit.
ممر	lieu où l'on passe, pas, lieu de passage.
متعذر	difficile, impossible
مهمل	inusité, inutile
محضا	purement, à point, proprement
موقوف	lié, consacré à Dieu, appartenant, dépendant, établi, lié.
مودع	امانت

سوروب بزمله عسكرا اسنده عنان كشيده اولوب
عسكرك مواجهه سنده طوردي دورت طبل طرف
يمينده ودورت طبل طرف يسارده بعيدجه
محلده طوردي بعده جنرال دستمالني چقاروب
صالدقده طبللري ضرب ايتديلر عسكر دخي
في الحال تبديل هيئت ايده دوشديلر بودخي

[smudged]
bon sincere,

مُتفرّع
produit derivé, enfanté, augmenté, dependant, appartenant.

مُلازمت
مداومت
assiduité, continuation, perseverance, assistance continuelle, cortege.

مُترصّد
qui observe, attend, cherche en regarde.

منسّق
arrangé,

بعث
qui cause, ou qui est causé, qui procede.

مستبعد
qui est loing

مشام
odorat palais de la bouche.

معطّر
parfumé, plein de bonne odeur

[smudged]
assiegé, entouré, retenu, restreint

مرحله
جمعی مراحلدر
قوناق

موعود
وعده لنمش

مدعو
دعوت لنمش
invité, appellé,

منطفی قلمق
سوكوندرمك
éteindre, detruire,

مقدّم
la partie de devant, front, avant garde, preambule, proposition dans une oraison de retorique, premier, pr.re place;

منيع
inaccessible, inexpugnable, impenetrable

متيع
qui appelle, qui reconnoit.

مؤنت
لازم اولان شي
provisions

مشاطه
fardeuse, qui orne les femmes.

مناهي
جمع منهي

متناهي

منزّه
loing, exempt, peur, libre, coupable, saint

مرتفع
elevé, erigé, exhaussé, relevé

منوط
متعلّق
dependant, lié, attaché, qui depend

ميامن
جمع يمن
prosperité, benediction

مقاسات
احتمال الشدايد
وعذاب چكمك
ومعالجة الامر

موروث
يعني ارث ايله
انتقال اتمش
heritage, hereditaire

مفوّض
recommander, commettre.

مغبوط
heureux, prospere ou envié des autres,

مغز
بيني وابليك

مهيب
formidable, grave, severe,

مبرم و مستحكم
fort, solide, redoublé, urgent, necessaire.

مآلي
lieu de retour, terme, fin, fond, centre, substance, but, dessein.

مستعار
emprunté, pris a l'emprunt,

مسافه

مثابه
درجه
point, grade

ممهّد
تمهيد
disposition, ajustement des affaires.

مشيّد
exhaussé, ferme, stable.

ملحوظ

مضاعف
doublé, redoublé, cru, multiplié.

مباهات vaineglore, se glorifier, s'enorgueillir en gloire honneur.	مشيت volonté,	مجالست conversation, conferance, estre assis ensemble.	منصه كرده جلت	منعكس renversé, représenté ca. dans un miroir
مأمن lieu seur ou lon se retire	متحول estre converti, changé.	متدني اشغه دوشمش	متنزل abbaissé, humilié.	مسكنت humilité, modestie, soumission.
ملامت reprehension laction de reprendre, accusation faute, injure, outrage, opprobre.	متزلزل excité agité, tremblement en parlant de la terre, ebranlé.	مترتب ferme et stable, établi, ordonné et estre touché, pâtir, parvenir à ....., intervenir...	مكافات عوض recompense, don, et correspondre.	معرض عرضگاه occurence, occasion.
مرتب ordonnateur qui ordonne ou dispose, ordonné disposé, reglé.	مكدر troublé, affligé, chagrin.	مهبط هبوط ايده جك مكان descente.	معالي grandeurs	مالي les choses de l'autre monde
مهجور separé, eloigné, abbandonné, rejetté, repudié,	مربي تربيت ايدجي	مذمت blâmer, vituperer	متألم affligé, contrit, mal content, triste.	مهنا digne de congratulation
مهيا preparé, prest, disposé en ordre.	مجاجات Sue.	مينو du verre, paradis.	مترادف continué, l'un après l'autre.	متضاعف agrandissement, accroissement, redoublement, croistre.
مستنير reluisant	متردد rebutté, rejetté. qui resiste et s'oppose qui doute, qui est en suspend, estre sans comprendre son parti estre irresolu, perplexe	مغتنم enrichi, doué, qui jouit, possede.	مستولي اولمق s'emparer, dominer, surmonter.	مونست compagnie, familiarité, se domestiquer, converser.
مجانست جنسيت نسبي	متصور imaginé, pensé conceu, imaginable, possible.	ملأ amas, troupe de gens.	مثبت ثابت ايدجي	مهار tetière, joug.

ملوان ايله ~~[illegible]~~ puis en jour	منيعه jnaccessible, jnexpugnable, jmpenetrable.	مركوز fiché caché enseveli.	مفطور creé sans tache	ملوك پادشاهلر
ملكوت Empire, puissance	مظهر lieu ou l'on monstre, representé.	متبتل qui pour l'amour de Dieu, laisse et abbandonne le monde.	منشا مبدا	ماسوا l'exterieur ce qui est dehors.
ماثافعي انكلي يلاني	مآل fin, dessein, fonds.	مجاور ضد مسافر	محض pur, net seul.	مدني طالب صحبت
معتزل Schismatique separé des autres	مظاهرت ayde, secours, deffense, protection.	مكسل	متصور jmaginé, pensé, conceu jmaginable possible	معيشت le vivre, vie.
متفرع produit, derivé, qui tire son origine, dependance appartenance	ممتنع empesché, jmpossible,	منافي repugnant, contraire, qui chasse ou cherche a perdre.	مفضي	مكنت جمع مكنانده oeuf de lesard, oeufs de sauterelle.
مركز centre	معاصي كناهلر	معدل egal, pareil semblable, comparable, equivalent.	مطهر پاكلنمش purifié, sanctifié, pur, net,	مطاوعت s'accorder, s'accommoder, estre obeissant.
مؤيد fortifié, accru en force aydé, protegé.	ملاذ صغينجق ير ارقه	ملجاء refuge, azile, soutien, appuy, retraitte, recours, lieu pr. se sauver.	مسبار tente d'une plaze	مظالم سوز ardeur, qui brule, enflamme, cruauté, tirannie, oppression
مخدره مستوره	مصقله lisse a lisser.	مقرط orné avec de l'or.	مشف	منجر tire, reduit

مَهَام
جمع مهم

مَوَاهِب
dons, graces,
plaisirs.

مُعَقَّد
noue,
embarrasse,
embrouille.

مَقَالِيد
جمع مقلاد
clefs, loquets.

مُبْهَمَات
جمع مبهم
dos, serré, caché
inconnu, douteux

مُرَاجَعَت
رجوع
retourner
recourir,
appeller,

مُنْحَرِف
اكري
changé, renversé
detourné, courbé
ployé

مُقْتَرِن
قرين

مُتَضَمِّن
qui prend sur soy,
qui contient ou
comprend en soy.

مُعْضِلَات
chose difficile,
penible

مَعِيشَت
le vivre,
la vie.

مُرْغَان
جمع مرغ
قوشلر

مَخْلَب
طرنق

مَوَاكِب
جمع موكب
troupes de
soldats.

مَقْدَم
venue,
arrivée.

مَوْكِب
troupe.

مِهَار
subtilité d'esprit
valeur, excellence.

مُتَابَه
مرتبه

مُورِث
cause, auteur.

مُنْعَطِف
tourné,
enclin,
courbé.

مَرَاتِع
prairie.

مُشْكْ بَار
qui repand
bonne odeur

مُغْبَرّ
poudreux,
chagrin.

مُسْنَد
طيابنجه ير

مَصْنُوعَات
choses faittes,
artificieuses,
creatures.

مُبْدَعَات
nouveauté,
choses nouvelles.

مُتَنَاهِي
prevoyant
prudent
capable, qui
arrive a ses fins.

مُؤَدِّي
cause,
sujet

مُحَشِّي
notter, ecrire
a la marge

مُحَلِّي
poli, orné,
accommodé,
lustré,

مُتَمَادِي
perseverant,
qui continue.

مُعْتَلّ
foible,
malade,
infirme.

مُصَادِف
qui rencontre
trouve,

مَصْدُوقَه
كرچك لك

مُرَبَّع
quarré,
quadrain

مُسَدَّس
التي قات

مُؤَسِّس
fondateur
qui met les
fondements.

مُسْتَعَار
emprunté
علم مساحت
Geometrie.

مُنْخَلِع
چقرمق قوپرمق بر نسنه
ازاله ايدوب ايرمق
ترك اتمك عزل
اتمك

مَشَام
Odorat
palais

مطلع مطالع
طلوع ايدجك ير
Lieu, endroit
en naissant les rayons

صالوب طبللری ضرب ایدیجه یلپاره بر شکله دخی
گیردیلر هر دستمانی صالوب طبللر ضرب اولندیجه
تغیر شکل وهیئت ایدرلردي بر وجهله که گویا جمله سی
واحد در هر اشارتده گاه توفنکلرین قوله آلوب گاه
چلوب گاه قالقوب گاه یمینه گاه یساره توجه
ایدرلردي بر ساعت قدر بو حرکتلری تماشا اولندقده
نصکره عودت اولنوب اینه بر مناسب محلده طوردق
عسکر دخی رجمنتلر بیراقلری ایله گروه گروه الای
ایدوب اوگومزدن کچدیلر تمام اولدقده قراله وداع
ایدوب منزلمزه گلدک براکی گون نصکره بر وزیرلری
وارکه امور سفره موکل در زیارتمزه گلوب گورشدک
اثنای محبتده بزم عسکریمزدن مجروح وعمل مانده
اولنلر تعیش اتمک ایچون مخصوص بر سرای
یاپلمشدر که سیره شایسته در سزی اول محلی
تماشایه دعوت ایدرلر دیدکده بز دخی اجابت
ایدوب ایرتسی واروب عظیم جمعیت ایمش
وتناوله خصوصنده زیاده خرج اتمش قرق اللی
قدر گونا گون سازنده لر کندولره مخصوص ینجه

کورمدوکلر ساز لر ایله بر اطعمه تناول ایدنجه
نغمه بر دازلق ایتدیلر بعده سرای تماشاسنه
قالقوب کیدل او کومزه دوشوب انده ساکن اولان
عسکریدن خسته اولنلری تیمار ایلدکلری محله
کتوروب بش التی یوز قدر فراشلر کوروب وعمله و
خدمه سی دیزلمشلر و بعضی خسته لر فراشده و
طبیبلری یانلرنده اماده اولوب لوازم فرابیسه
جملیری حاضر کوروب بونلردنصکره دیوانخانه لرینه
واردق بر قاچ بیک بللور مدور شیشه لر انواع
ادویه ایله مملو و بوکا متعلق الات مطبخ سیر
ایدوروب واوج بیک قدر عمل مانده موجود
ایدی وسرای غایت وسعتلو واوج قاتا کاکیر
بنا اولنمش بر واسع محل ایدی وسرای قریبنده بر
کلیسا بنا اولنمش قبه سی بلند و درونی زر
نقوش عجیبه ایله تزیین اولنمش وغایت لطیفلو
یاپلمش و بر کبیر ارغنون وار ایدی کلیسا
سیر ایلدکده نغمه بر دازلق ایدرلردی و بر
قاچ کوندنصکره لالا مرشالک ضیافت

ترتیب ایدوب بزی دعوت ایلدی قرال سراینده اولمغله
اول محله واردق بزه عظیم اکرام ایلدی قرالی کورمکدن
حظ ایدرمیسز دیو سؤال ایلدی بزدخی اظهار شوق
ایتدک طعام حاضر اولنجه سزه قرالی سیر ایتدوریر
دیو الیمزی یاپشوب کتدک قرالی مقدما نامهٔ همایون
تسلیمنده بولوسدوغمز دیوان خانه ده بولدق برقاچ
بکزاده لر ایله تزیین اولنمش لالاسی ایله بزی معاً کورنجه
طرفمزه توجه ایدوب ملاقی اولدق وافر محبت امیز
مصاحبت اولندی جمله لباسیمزی و خنجرلریمزی
یکان یکان تماشا ایلدی لالا مرشال قرالمزک حسن
جمالنه نه درسز دیو سؤال ایلدی ماشاالله دیدک
هنوز اون بر یاشنده دورت ایلق درشمدی بو
قد ایله متناسب الاعضا اولمزی خصوصا صاچلریه
اعارلی دکادر مرشال بلند یکزمی دیو سؤال ایلدی
بزدخی بارک الله دیوب جواب ایلدک بعده دیوانخانه
اویخنه اولان تصاویر عجیبه سیرینه اغاز ایدوب
قرال ایله معاً کشت کذار ایلدک بعضیلری

بو فلاندر دیو کندو تعریف ایدردی اندن اوطه لرینه
کتوب یکانه یکانه سیر و تماشا ایتدردیکی کندو
فراسنی و خواجه دن اوقودیجی یرلری دخی کوستردی
صکره وداع ایدوب طشره چقدق طعام حضر
اولوب بعد التناول قرالک جوهرلرینی سیر ایدرمیز
دیدی حظ ایدردک دیدیک بیوردک کیده لم دیوب
ینه قرال اوطه سنه کیردک قرالچه قایم بولدک بتون
اوطه نک ایچنده خزینه دار جوهرلری فرش
اتمشلر یکانه یکانه تماشایه باشلدق اول اوج
قات لباس طقمی کوردک
طقمی کوردک بری انجو ایله الوان لعل و یاقوت
ایله ترصیع اولنمش و بو انجولر فیندیق قدر یاق
و بیاض و هموار انجولر ایدی و یاقوتلر دخی
کذلک و بری جمله الماس ایله مرصع اولنمش و هر
بر الماس دلمه بریرده بولنمایان ذی قیمت
خوش اندام جوهرلر ایدی و ایلی صبراه انجو
کوردک جوز بوا قدر تحته و تورده قرال
باشنه البلس ایدر یمش بر دخی بولسدقلک
اویره اتمش ایدی غایت کران بها جوهرلر

و برقوطی ایچنده در یتیمه مالك ایمش نظیری
یوقدر وجوز و باجرمنده و اول قدر مدوّر درکه کویا کوه
حقیقتدر وغایت بیاض وبراق وسوراخی یوق و
اینه اوزرینه اوزرینه وضع اولندقده اصلا ساکن
اولمیوب دایما حرکت ایدر درّ غلطان ویدکلری بو
ایمش والماسلرده صاری الماسلر کوردك وبرقوطی ایچنده
مثلث الشکل لاجوردی بر الماس کوردك کبیر و
سنکین ایدی وبرکوك یاقوت کوردك که مربّع
تراش اولنمش باش پرمق اوزونلغنده وبر الماس دخی
کوردك که قریب الفهك انکلترادن التی بیك کیسه
اقچه یه اشترا اولنمش وسطی مربّع وایکی جانبی قبه لی
غایت مصنّع اشلنمش زیاده برّاق وبیاض واصلا
علیبی یوق اوتوز قیرات ایمش واقعا جوز رومیدن
کبیر ایدی وقرال بعض جوهرلری لندوسی ایمزه
ویروب کوستردی بواثناده مرشال قرالدن سؤال
ایدوب بو جواهیر نیمکدر دیدی کیمك اولسه کرك
بنمدر دیدی یوق سنك دکیل تاجلدر دیدی اینه
قرالی وداع ایدوب طشره چقدق بعده جوانب

لَمْع — لَمْعه — لَوامِع *rayons, lumiere, splendeur*

لَهْبان جمع لهاب *avoir soif.*

لَبْ جو ايرماق كنارى

لَحْن *intelligent, adroit, melodieux, son, voix.*

لَوْح *table, planche, ecriteau.*

لَوْزان دبرتر

لَوْث مردار *sale*

لُعاب *jeu*

لُبْس *habillem. veste*

لَيْئم *accord, union, bonne intelligence*

لآلى جمع لؤلؤ

لَمْ يَزَل

لُطْفُ اَزَل *eternel, eternellement durable, incorruptible*

لَكْد *coup de pied, soufflet, coup.*

لِباش *veste, robbe.*

لِوا سنجاق

اربعه سرحدلرندن وقريب يرلرنده مالك اولدقنى
قلعه لرك صغير وكبيرنيى صحرالرايله وباغچه وكوهار
لرايله ونهر وشيت وقرا رايله مجسم رسم اتمشلر
انلرى تماشا ايتمك كويا اول قلعه لرك هربرينى
بتمام مشاهده اتمك كبيدر واهتمام اولنمشدر
كه هر قلعه نك صوقاقلرى وخانه لرى وكليسالرى
وكوپريلرى بعينه مطابق رسم اولنمشدر وبونك
حسنى ولطفى بودركه بر قلعه يه دشمن ظهور
اتسه نه جانبدن كلمه سى ممكندر ونه طرفنه
استحكام ويرمك لازمدر معلوم اولور وقرال

دخی رأي العين مشاهده ایتمش کبی اولور و بو رسملری
وکمه لمسیه کوسترمزلر اگر مراد کز اولور ایسه سیره سیر
ایتدرر ز دیدیلر بر دخی حظ ایدردك دیدك هنکام
محاصره و محافظه ده قلعه لر امورینه واقف و ناظر
اولان جنرال اوکومزه دوشوب بر کبیر و طویل دیوانخانه
یه کلدك مفتاح ایله قپوسنی اچوب کیردك یوز ایکرمی
بش قلعه رسم اولنمش هر بری بر صفحه قدر سریر اوزره
وضع اولنمش واقعا اویله دقت ایتمشلر که بر قلعه نك
اطرافنده اولان طاغلری و صحرالری جمله ایله و اغاجلغی
اولان یرلری پرمق قدر مجسم ایپکدن یپراقلر اغاجلر
ایله و صولرنه طرفدن کلوب قلعه یی احاطه یاخود
وسطندن و یا جانبندن کذار ایتمشدر و کیر کوپریلری
نیجه وضع اولنمشدر و قلعه نك خندقی و قپولری
نه ترز اوزره در شهرك صوقاقلرینك وسعتی و ضیقی
و خانه لرینك پنجره لری دخی کویا شهر ایچنده تماشا
اولنورکبی مشاهده اولنوردی و بعضی فتح
ایتدکلری قلعه لری نه طرفدن محاصره ایتمشلر

ونيجه متريس المشلر انلري دخي كوستر مشلر
نفس الامرده بونلره نظر ايدن هر قلعه نك
احوالنه وقوف تحصيل اتمك ميسر اولور اثناء
سيرده قرال طور مامش نيه يا نمزه جقه كلدي
غالبا ايلچي افندي كورمكدن حظ ايدرسز ديديلر
بيلورم اول دخي بني كورمكدن حظ ايدر ديو
جواب ويردي بو مقدار تماشادن صکره چقوب
كتدي اول كون قرال ايلر اوج دفعه كورشمك اولدي
ايكي ساعتده جمله رسملري تماشا ايدوب
بعده لالامرشال ايلر وداعلشوب خانه مزه
كلدك پاريش شهرينه مخصوص برلعب
وار ايمش اوپرا ديرلر عجايب صنعتلر كوسترلر
ايمش عظيم جمعيت اولور ايمش كبار شهر
وار درلر و صبي دخي اكثريا واروب قرال دخي
كاهيجه كلور ايمش اني سير ايده جك اولدق
بركون وصينك سرايينه متصل بر يره واردق
اول محل مخصوص اوپرا ايچون ياپلمش
على مراتب الناس هر كسك مخصوصاً
اوتوره جك يري وار نيري قرال اوتوردیغی

يره كتوردیلر قرموزی قطیفه ایله دوشنمش ایدی وصی
دخی کلمش یرنده اوتوردی ورجال ونسا ایله ملا مالامال
اولمشیدی ویوزدن متجاوز انواع ساز حضر ایدیلی
اخشامه برساعت وار ایدی هرطرفی قپالو اولمغله
برقاچ یوز بال مومی یانمش ایدی اول محل زیاده
تکلفلو یاپلوب جمله طابزونلری وعمودلری و
جداران اربعه سی وسقفی حل کاری اولوب وکلن
نسالر دیبالره وجواهرلره مستغراق اولوب مومکلر
شعله سندن برحالت فزا پرنو ظهوره اتمش که تعبیر
اولنماز وپیشکاهده سازنده لر اولدوغی محلده
منقش کبیر پرده اویحنه اتمشلر ایدی تمام یرلسدکدن
صکره ناکاه اول پرده رفع اولنوب وراسنده برسرای
عظیم ظهور ایلدی وصحن سراییه بازنده لر لباس
مخصوصلر ایله ویکرمی قدر پری پیکر وضع لباس و
فستانلر ایله مجلسه تکرار شعشعه انداز اولوب
سازلر دخی یکپاره سروده سرآغاز ایتدیلر بر
مقدار رقص اولنوب بعده اوپرایه باشلدیلر بونک
ماده سی برحکایهٔ مجسم کوسترملری ایچون هر حکایه‌یی
برکتاب ایدوب بصمشلر جمعا اونور کتاب

ک

کُلبه cabinet, endroit retiré coin.	کویوندرمك یاقمق	کَردن کردان	کندم بغدای	کُربه کدی
کَشت سیر ایتمك	کُان جاه	کُور مزار	کُراز ارکك طکوز	کُمراه qui a perdu le chemin fourvoyé

اولمش هر برینك آدی وار هر مجلسده برحکایه یی
هنوز ظهور ایده یور کبی کوسترر لر برنم اولدو یحز
مجلسده برپادشاه وارمش برغیر پادشاهك
قزنیه عاشق اولوب طلب طلب کلدرا ولمش
اما قز دخی برغیری پادشاهك اوغلو اوغلنه
عاشق ایمش بینلرنده کچن سرکزشته لری
عینی ایله کوستردیلر مثلا پادشاهك قزك
باغچه سنه واراجق اولدی نظر کاهمزده
اولان سرای ان واحده ده غایب اولوب
یرنده برباغچه ظهور ایتدی که لیمون و
تورنج اغاجلر ایله مالامال ایدی بر وقت
اولدیکه تضرع ونیاز ایچون کلیسایه
واراجق اولدی وبینلرنده دال

باغچه یرنده فی الحال بر بیوك كلیسا ظاهر اولدی وبیلرنده
بینهمانی قودیدر وتفریق ایچون سحره یه مراجعت
اقتضا ایدوب درلو درلو سحرلر کوستروب اتش بازلقلر
ایتدیلر واتلو وپیاده عسکر ایله جنکلر کوستردیلر
وکوکدق بولوت ایله ادملر اینوب ویردن ادملر
اوچوردیلر نتیجهٔ کلام اولقدر حالت فزا شیلر
کوستردیلر که قابیل تعبیر دکل درعد وبرق کوستردیلر
هله کورلمدکجه اعتماد اولنمیه جق قدر عجایب وغرایب
تماشا اولندی وحلاف عشقی بر رتبه ده اظهار واجرا
ایدرلرایدی که کرك بادشاهنك وکرك قزلك وکرك قرال
زاده نك اوضاع واطوارلرینه باقلدقجه طبعه
رقت کلور وبو اویونلرك کبارینك بر محتبیر لمسینه
ناظری وار کثیر المصارف بر صنعت اولمغله ایرادنی
تطبیق اتمشلر وعظیم میری بغلامشلر وافرشی
حاصل اولور ایمش دبو شهرك خواصنك ایمش اوچ
ساعت قدر وقتنه تمام اولوب ینه خانه مزه کلوب
قرار ایلدکل بر ایکی کوند نصکره انقرودقتور کلوب

قرال سراينده اوپرا جمعيتی اولاجقدر اكر كلورسكز
غايت حظ ايده جككزي اشتباهدر قرال ايله
بر مجلسده اوتورورسز قرالك صاغ طرفنده اقرباسی
~~برنجی~~ برنجيلر واردر وصول طرفنده ايلچيلر
يري واردر كلدكلرنده علی مراتبهم اوتورورلر
سز جمله ايلچيلره تصدر ايدوب قراله قريب اوتورورسز
ديدي بزدخي رغبت ايدوب اول كون وقت عصرده
واردق قرال سراينه ده ديوانخانه جنبنده جمعيت
ايچون مخصوص بر رقص خانه ياپلمش اوّلكيدن
وسعتلی وغايت تكلفليدر وديواري مرمردن
وزراندر زرتصاوير عجيبه ايله مزين وسقفه واريجه
دورت نشيمنلو محال ياپلمش زنكاري مرمر طاپونلر
ايله غايت خوش نما ايدي بروزديغمزده كبار
قادينلرينك اكثري زر وزيوره مستغرق مجواهر
لباسلر ايله كلمشلر هربري بر نشيمنده قرار ايتمشلر
ايدي بزدخي مردباندن چقدق قرال ايچون براسكمله
كرك اولنه قعود ايتدك وناسك كثرتی شهر
اوپراسنه غالب ايدي قرال دخي بو اثناده كلوب

یرنده قرار ایلدی صباغ طرافنده عجم زاده سی بر دختر
اوتوروب وصول طرافنده بر غیر عجمی زاده‌ی بر دختر
دخی جواهرلره مستغراق کلوب اوتوروب بر دخی
انکلارە متصل اوتوردق پیشگاهده بر مصنع و
منقش پرده اویخته اولنمش ایدی ناگاه رفع اولنوب
وراسنده رقص اولنجق صحن پری پیکرلر ایله مالامال
اولمش و بر شمس منیر گویا طلوع اتمش نمایان اولدی
اول شمعک جرمی کبیری قدر اولوب التوندن اویله
صنعتله یاپلمش که وراسنده موملر قروزان اولمش
گویا نور شمسک لمعنی حالتی حس اولنوردی واو یرا
سروخانه سنک سازنده لرینی کتورمشلر یکپاره
نغمه سر اغاز ایدوب رقاصلر رقصه باشلدیلر و بو
رقص ایدنلر پرنجیپه اوغللری و مارشال زاده لر
و دوقه لر و بکزاده لرمش قد و قامته و سن و ساله
اقران اولنلر سکز سکز رقص ایتدیلر و بونلرک
مخصوص رقص لباسلری وار جمله صرمه ایله دیبا
اوزرینه اشلمه و باشلرینه دخی صورقوج شکلنده
و بر مفرح سرپوش کیوب عالمه و غازه حنلرینه

امداد ایده یورلر واوپرا خلقی طمقی ایله انده اولمغله
عجایب وغرایب تقلید لر ایدوب اویونلر اوینادر
مجلس تمام اولدقده قرال قالقوب کیدوب بزدخی
خانه مزه کلدك بعده وصبح اولان دوقه دورلیان
شهره بر صحا ساعت یرده بر سرایی واردیمش
سنقلو دیرلرمیش وحالا انه سی حیاتده اولوب
انده ساکن ایمیش غایت رعنا باغچه سی واردر
اگر سیر ایتمك دیلرسکز کیده لم دیدکده دعوته
اجابت ایدوب کیدك فنا شهردن بغچه یه
وارنجه جمله جبو باتدن کچوب هموار فروش
اولنمش بلند اغاجلر اراسندن کذار ایلدك
سرایی واردقده بر طرح مطبوع تماشا ایلدك
ایلدك که تعبیر اولنماز اوضالرینی یکانه یکان
سیر وتماشا ایلدك صرمه ایله اشلنمش قالیچه لر
ایله تزیین اولنوب بیحساب تحف وتنفارق وضع
اولنمش بعده طعامه مباشرت اولندی صکره
باغچه سیر ینه عزیمت ایلدك اوله بر
حوضه کلدك اطرافی بلند وبلاند اشجار

امداد

کردار — ایش
کوب — qui bat, romp.
کلفت — molestie, peine, travail.
کنکر — بدن قورقولو
کنجشك — سرچه

کردار کوب کلفت قورقولق کنجشك

کشت — اکین
کشت زار — اکینلك — champ semé ou a semer.
کانون — اوجاق وآتش آدی
کوبت — غم غصه
کشته — اولدورلمش نسنه

کشت زار اکینلك کشته اولدورلمش نسنه اوجاق کوبت کانون کن غم غصه

کندین — قوقمش
کرانه — marge.
کن — garder
کمیت — quantité, forme.
کبك دری — chant de perdrix, esdemanke, grue, superbe.

کندین قوقمش کرانه کن کمیت کبك دری

کنام — این یعنی یرتجیلر مقامی
کام — آدیم
کامران — heureux, content qui fait tout ce q'il luy plait, et a qui tout ce q'il desire reussit
کرك — قورد
کرامت — generosité liberalité dignité venerabilité excellence miraculeux miracle.

کشت اکین کرامت کام ادیم کامران کرك قورد

کداز — l'ardeur, se fondre, se consumer
کفایت — suffire, estre suffisant
کثیف — epais
کامکار — qui fait tout ce q'il veut, et a qui tout ce q'il desire reussit, puissant superieur, vainqueur seigneur absolu.
کنبد

کثف

کمات — جمع کامی — valeureux champions, guerriers, heros.
کلاغ — قوزغون
کافی — suffisant, qui suffit.

کامکار کنبد کنام یعنی یرتجیلر مقامی

کمات جمع کامی کلاغ قوزغون کافی کداز کفایت

ایله محالا ابدی وسط حوضده بر فواره سی وار مزار قدن
قالین صوفوران ایدردی

Copie des Capitulations avec la Porte.

دوشیرجی کللک ک کثرت کسور کران
کاسب کستر کلبن کلسن مملکت

کثرت کلشن م کلبن کللك کستر دوشیرجی کاسب

بهالواغر کامکاری مراد ویرمک ویریجی کیر کسسته بهار

کسشته بهار *rompu* | کیر *cris, rumeur* | کامکاری مراد ویرمك ویریجی | کران بهالو آغز | کشور مملکت

کیر کسسته بهار
مملکت بهالواغاز مراد ویرمك ویریجی
کسور مملکت

کان معدن | کشته *mort* | گردن فراز گردانی یوکسك | کمین پوصو | کفتار صرتلان *tchakal.*

کبر

کوثر *nectar* | گله سورو *troupeau* | کور مزار | کوره آهنکر *forge de forgeron.* | کرهٔ ارض *globe de la terre,*

کیاست

کثافت *epaisseur,* | کیاست *finesse, esprit vivacité d'esprit,* | کاخ کوشك | کنایت *allusion mouvement pointe d'esprit.* | کلك قلم

کتب جمع کتاب | کسل | کسب | کشف | کرور ملوان ایلی *par la succession des temps.*

کلال *lassitude, impuissance, manquement de force, ...e et orphelin.* | کفش *mule Soulier* | کامیاب *qui rencontre, acquis desire heureux* | کارزار *champ de battaille, battaille, fait d'armes.* | کافه جمله عامه

کدر *troubles, affliction chagrin.* | کرد دکرمی دایره چوره دولابی | کاد یعنی عسی یعنی قرب یقین اولدی | کین *haine, inimitié rancune et vangeance.* | کفه *Vase*

Copie des Capitulations avec la Porte.

اوّلكی ماده

فرانچه بادشاهی اولنلر قدیمدن استانهٔ سعادتمزایله دوستلق اوزره اولوب دوستلغه خلل ویره جك بر وضعلری اولمامغله مرحوم ومغفورله سلطان سلیمان خان طاب ثراه زماننده ممنوع اولان متاعدن پنبه و رشتهٔ پنبه وسختیان ویریله دیو حكم همایون ویرلمش حالا استانهٔ سعادتمزه اولان كمال اخلاص واختصاصلرینه بناً اجداد عظامم نوّر الله مراقدهم زماننده ~~منعا ممنوعدن~~ ممنوعاتدن اقچه لریله بال مومی وكون ویریلوب بر فرد مانع اولمیه دیو عهدنامه ده قید اولنمغین بنده خی كماكان مقرّر طوتدم

ایكنجی ماده

و فرانچه لودن قدس شریف زیارتنه كیدنلره وقمامه نام كلیساده اولان رهبانلره دخل وتعرض اولنمیه

اوچنجی ماده

و ولایتلرنده آدملری وتجارلری كتوردكلری غروشدن ممالك محروسه مده رسم اولنمامغله حالا دخی طلب اولنمیه وغروشلرین اقچه قطع ایدرز دیو خزینه دارلر وضربخانه امینلر غصب ایلمیه لر

دردنجی ماده

وقرانجه تجارندن بعضی حربی تکمیلرینه کیروب کندو حاللرنده تجارت اوزره ایکن حربی کمیده بولندیلر دیو کندولرین اسیر و اسبابلرین کرفت ایلمک شرع شریفه مخالف اولمغین مادامکه کندو حاللرنده تجارت اوزره اولوب قورصان کمیسنده فساد اوزره اولمیه‌لر اول بهانه ایله اثوابلرین کرفت و کندولرین اسیر اولمیه

بشنجی ماده

وقرانجه لودن بری ملک کمیسنه حربی ولایتلرنده ذخیره تحمیل ایدوب ینه ولایتنه کیدرلیکن اهل اسلام کمیلری راست کلدکلرنده دشمنه ذخیره ایلدرسین دیو کمیسنی کرفت و کندولرین اسیر اتمیه‌لر

التنجی ماده

و دشمنلردن بری ممالک اسلامیه دن ذخیره الوب کیدرایکن کرفت اولندقده قرانجه لولردن کمیده اولان اجیرلر اسیر اولمیه

یدنجی ماده

وقرانجه لودن اهل اسلام کمیلرنده اختیارلریله ذخیره الوب صاتون الوب حربی ولایتنه کتمیوب الوب کندو ولایتنه کیدرلیکن اهل اسلام

لمیلری راست کلدکلرنده احد دن صکره کلمی کرفت و
ایجنده اولنلری اسیر ایلمیه لر و انلک کبی فرانجه لو اسیر
بولنور ایسه اطلاق اولنوب اناوابنی ویریله

سکزنجی ماده

ومشار الیه فرانجه پادشاهنک رضاسی اوزره تاجرلری
ولایتلرندن کتوردکلری متاعلرندن قدیمدن نه بهایه
طوتوب کمرک النوکلدی ایسه کیرو اول منوال اوزره الوب
زیاده بهایه طوتلمیه

طقوزنجی ماده

وبیع ایجون اخراج اولنان متاعدن ماعدا اخر
اسکله یه ایلتمك استدکلرنده متاعلرندن کمرك طلب
ایلمیه لر واخر اسکله یه ایلتمکه مانع اولمیه لر

اونجی ماده

وحادث اولان قصابیه ورفت وباج ویساق تولی
واوچیوز اقچه دن زیاده سلمتلك رسمی طلب اولنمیه

اون برنجی ماده

جزایر غرب قورصانلری لیمانلره واردقلرنده رعایت
اولنوب باروت وقورشون ویلکن وسایر الات
ویریلوب لکن مزبورلر فرانجه تجارینه راست کلدکلرنده
اسیر ومالترین غارت ایدرلرایمش مرحوم جدم بن

طاب ثراه زماننده بالدفعات تنبیه اولنوب
متنبیه اولمیوب تعدی اوزره ایمشلر وبو خصوصه
دخی رضای همایونم یوقدر اولمقوله فرانچه لو اسیر
وار ایسه اطلاق اولنوب مالاری بیقصور ویریله
من بعد متنبیه اولمیان قورصانلرک سناعت ایله
وکیلی مشار الیه نامه ایله اعلام ایلدکله قنغی
بکلربکی ایسه معزول اولوب غارت اولان الاتلری
تضمین ایتدوریله بو خصوص ایچون دفعاتله
تنبیه اولنمش مقید اولمدقلری اجلدن امر
شریفمه امتثال اتمزلر ایسه انلر دخی فرانچه
ولایتلرینه واردقلرنده فرانچه بادشاهی طرافنده
قلعه لرینه ولیمانلرینه قبول ایلمیوب فسادلرین
دفع ایچون تقید ایلدکلرنده عقد اولنان عهده
وبرمزدیو اجداد عظامم زماننده ~~ویرلن~~
ویرلان حکم شریفده مضمونی کما کان مقرر
اوله وبو بابده مومی الیه ک شکر وشکایتی
مقبول همایونم اوله

اون ایلنجی ماده

وجزایر وطونس تابع اوسترغه ~~لیبو~~ کورفوزی
نام محللرده اجداد عظامم طاب ثراهم

زمانلرنده فرانجالو مرجان و بالق صيد اتمك ايجون
حلملري ويرلمش اولدن جاري اولان عادت اوزره اوله
محللرده كماكان مرجان و بالق صيد ايليه لر وخارجدن
كيمسنه دخل ايتدرلميه

اون اوجنجي ماده

و ايلجيلري خدمتنده اولان ترجمانلري اوليكلدوكي
اوزره خراجدان وقصابيه دن و ساير تكاليف عرفيه دن
معاف اوله لر

اون دردنجي ماده

و فرانجا تجاري كميلرينه تحميل ايتدكلري متاعدن و
بعضي دمبلركندو كميلريلر حربي ولايتنه ايلەدوب
كتوردكلري متاعدن الجيلرينه وقونسلوسلرينه عايد
اولان رسملرين و بايلاج حقلرين بيقصور ويروب عناد
ومخالفت ايلميه

اون بشنجي ماده

و فرانجەلو لرك بربري ار اسنده قان ياخود شناعتلري
واقع اولنور ايسه الجيلري وقونسلوسلري اوزره
كوروب فصل ايدوب ضابطلري فرفرد دخل ايلميه لر

اون التنجي ماده

و تاجيرلرينك احوالي ايچون نصب ايلدكلري

ق

قوای
puissance, vertu, force, sens.

قراوان
کولک کناری وشرق وغرب رکوه قاف ونام مملکت وشهرلری کرمک

قصرب

قلائد
جمع قلاده
ornemens du col, colier.

قیام
Station, resurrection, l'estre.

قرة العیون
lumiere des yeux, rejouissance de la veüe

قدر

قضا
predestination.

التیجی

قطمیر

قفل
جمعی اقفال
Serrure, loquet.

قضای مبرم
fait inevitable.

قناع

قوت
آزق

قعر
دیب

قوس
یای

قونسلوسلردن بعضی لمسنه لر دعولری ایتدکلرنده
کندولرین حبس ایدوب اولرین مهرلیوب تعدی یا تمیه لر
قونسلوسلر ایله دعواسی اولنلرک خصوصی استانهٔ سعاد
استماع اولنه ذکر اولنان موادک خلافنه مقدم ومواخر
امر شریف ابراز اولنوراییسه استماع اولنمیه عهدنامهٔ
همایون موجبنجه عمل اولنه

اون یدنجی ماده

ومشار الیهلک سلسلهٔ نسبی ملت مسیحیه وملوک
طوایف عیسویه بیاننده مشهور اولان قراللردن و
بونلردن مقدم مقالید حکومت مفوض ومسلم اولدو
ماعدا اباء کرام واجداد عوالی نشانمزک زمانندن برو
کلنجه عتبهٔ علیه عدالت عنوانمزه دخی جمله قراللر
زیاده خلوص بال ایله دستلق ایدوب شهدیه دل

مابيننده [illegible] نقض عهد وامان ونكث ميثاق وايمان
واقع اولميوب سده سعادتمزه كمال اخلاص ايله اختصاص صفتده
ثابت قدم وراسخ دم اولدوغي اجلدن استان سعادت
اشيانمزده مقيم اولان فرانجه ايلچيلري ديوان بلنل
ايوانمزه كلدكلرنده و وزراي عظام و مشيران ذوي
الاحترامزه واردقلرنده اسپانيه وساير قراللرين
ايلچيلرينك اوزرلرينه قديمدن اوليكلدوكي اوزره
تقدم وتصدر ايليه لر
اون سكزنجي ماده
وهدايا ولباسلري وماكولاتلري ومشروباتلري مهمي
ايچون اقچه لريله كتوردكلري نسنه لردن كمرك وباج
طلب اولنميه
اون طقوزنجي ماده
وبندرلرده اولان بايلوسلري دخي اسپانيه وساير
قراللرك بايلوسلرينه استانه سعادتمده جاري اولدوغي
اوزره تقدم وتصدر ايليه لر
ايكرمنجي ماده
و فرانجه لولرك لندومالري وسائر اثوابريه قليونلري
وسائرلميلري جميع زمانده اسكله لره وليمانلره وسائر
ممالك محروسه مزه اشنيندر امن وامان اوزره كلوب

کیدوب انلر کبی دریاده قورتمه مضایقه ویروب لمیلرینه
معاونت لازم اولدقده اول محلده حاضیر بولنان کرك
خاصه لمیلر خلقیدر و اکر غیر یدر معاونت و ظاهرت
ایله لر قلیونلرینك سرداری و رؤساسنك مختاری
قپودانلرینك قایمقامی رعایتنلری اهتمی اهتمامی
خصوصنده دقیقه فوت اولنمیوب و الچه لریله ذاد و
ذواده لری تدارکنده سعی و اهتمام ایلیه ایلیه لر
یکرمی برنجی ماده
واکر شدت روزکار ایله دکز دکیز لمیلرین قره یه اتارسه
بکلر و قاضیلر و غیریلر معاونت ایدوب قورتلدن اسباب
و اموال کیرو کندولرینه ویرلوب دخل اولنمیه
یکرمی ایکنجی ماده
و بالجمله اکر قره ده و اکر دریاده کندو حاللرنده یوریان فرانجه
اولوب امن و امان اوزره کلوب کیدن تجار طایفه سی و
اول دیار تاجرلری و ترجمانلری و سائر ادملری قره دن
و دریادن ممالك محروسه مه کلوب بیع و شرا و تجارت
ایلیوب شولکه رسوم عادیه قونسلوسلق حقیدر
عادت و قانون اوزره ویردکلرندن صکره کلسون

ولید شده قپو دانلردن و درپاده یوریان خاصه و کوکللو
زاییسلردن و غیریدن و عسکر خلقندن لمسناه مانع اولمیه

یکرمی اوجنجی ماده

و تجار طایفه سنک رضالری یوغیکن بعضی متاعی جبراً
اوزرلرینه برا غوب تعدی اولنمیه

یکرمی دوردنجی ماده

و فرانچا اودن بری مدیون اولسه یورجلودن طلب اولنوب
اکر کفیل دکل ایسه طوتیلوب طلب اولنمیه

یکرمی بشنجی ماده

واکر بری مرد اولسه اسباب و اموالنه کمسنه دخل اتمیه
کیمه وصیت ایدر ایسه اکا ویریله واکر وصیتسز مرد اولورسه
قونسلوسلری واول یرلو یولداشنه ویروب بیت المالجیلر
وقسام‌لر دخل ایلمیه لر

یکرمی التنجی ماده

و فرانچه لو تاجرلری و ترجمانلری و قونسلوسلری محروسه
مزه بیع و شرا و تجارت و کفالت خصوصلرنده و سایر
امور شرعیه ده وقاضی یه وارو ب ثبت سجل ایدوب
حجت الالر صکره نزاع اولور ایسه حجت و سجله نظر

اولنوب موجبیله عمل اولونه ایکیسندن بری اولمیوب

مجرد شاهد زور اقامت ایدوب خلاف شرع شریف

نسنه دعوی ایدرلر ایسه مادامکه قاضیلردن حجتلری

اولمیوب یاخود سجلله مقید بولنمیه انلک کبی تزویر

اوزره ایتدوکلری خلاف شرع شریف اولان دعوالری

استماع اولنمیه

یکرمی یدنجی ماده

و بعض لمسنه برزه شتم ایتدکز دیو مجرد جلب واخذ

ایچون خلاف شرع شریف رنجیده ایدرلر ایسه منع

ودفع اولنه

یکرمی سکزنجی ماده

بونلردن بری دین ایدنسه ویاخود بر وجهله متهم

اولوب غیبت اولسه انلک ایچون کناهسز کفیل

اولمیان آخردن لمسنه رنجیده اولنوب طوتلمیه

یکرمی طقوزنجی ماده

و فرانچه لویه متعلق اسیر بولنور ایسه ایلچیلری و

قونسلوسلری تعین ایلیوب فرانچه لودر دیرلر ایسه

انلک کبیلر صاحبلری ویا وکیللری ایله سدّه سعادتمه

کوندوریله قضیه سی کوریله

اتوزنجی ماده

فرانچه لودن ممالك محروسه مه تمکن ایدنلردن خراج
طلب اولنمیه

اتوز برنجی ماده

اسکندریه و طرابلوس شام وسائر اسکله لرده نصب
اولنمش قونسلوسلرینك برینه اول خدمت عهدهٔ
سندن کلور ادملرین تعین ایدوب کوندردکلرنده
کمسنه مانع اولمیه و تکالیف عرفیه دن معاف اولنه

اتورایکنجی ماده

فرانچه تجاری ایله بر کمسنه نك نزاعی اولسه قاضی یه
وارد. قده فرانچه لونك ترجمانلری حاضر بولنمزایسه
قاضی دعوالرین استماع لتمکه اتمیه الکر ترجمانلری بر
مهم مصلحتده ایسه کلنجه توقف اولنه امّا انلر دخی
تعلل ایدوب ترجمانمز حاضر دکلدر دیو عوق اتمیوب
ترجمانلرین احضار ایلیه

اتوزاوچنجی مادّه

واکر فرانچه لولرك بربریله نزاعلری اولسه الجیلری
وقونسلوسلری عادتلرنجه کوروب فصل ایده کمسنه
مانع اولمیه

اتوزدردنجی مادّه

وفرانچه لمیلری بعادت وقانون اوزره استامبول
ارانوب لتدکلدنصکره قانون قدیم اوزره دخی

ف

فذلك
فذلك قانون وعادت

فرهنك
ادب عقد هنر

فارد
فرد ایدیجی

فضا
اووه

فراز
یوقوش

فصد
seigner

فتاك
جمع فتك
audace, intrepidité, fort et larron.

فوایح
جمع فایح
qui sent bon.

فزا
plus grand. amplement.

فطرت
خلقت
nature, forme donnée par la nature et aumône que l'on fait aux bairams

فروغ
lumiere, clarté, flame.

فایز
ظفر بولیجی

فراید
جمع فرید
unique seul singulier, incomparable, sans pareil.

فضایل دثاردن
جمع فضیلت
poussé par la vertu, sciences, prerogatives excellences.

فریفته
trompé, estre trompé.

فرق
sur dessus

فرقدان
étoile luisante,

فرسوده
اسکمش صولمش

ماما

فریبنده
آلدانمش

فسیح
واسع کنك
ample large, spatieux.

فسانه
مثل
fables paraboles

فایض
abondant, qui excede, excellent.

فاطر
creature

فاتر
qui manque de courage, foible languissant

فام
کونا
qui pancha, qui tend.

فطر
jeuner,

فرخنده
قوتلولمش

فر
splendeur, lustre, magnificence, faste, puissance, grandeur, pompe, gloire, domination, beauté, grâce,

فربه
سمز

فواضل
liberalité, bienveillance

فؤاد
coeur sincere.

فطنت
intelligence penetration discernement d'esprit.

فرمالك
le commander, le regner, Royaume Empire

فسخ ایتمك
rompre, violer, contrevenir.

فرق ایتمك
separer distribuer discerner distinguer, faire difference.

فرق
فوق

٧٢

بوغاز حصارلری اوکنده ارانوب اجازت ویریلورایمش
حالا قانون قدیمه مخالف کلیبولیده دخی
ارانورایمش من بعد عادت قدیمه موجبنجه بوغاز
حصارلری اوکنده ارانوب کیده

اتوز بشنجی مادّه

ویمالك محروسه مه دریا یوزینه جقان لمیلر وقدرغا
ودونتمالر دریاده فرانجه لمیلرینه بولشدقده بربریله
دوستلق اولوب ضرر وزیان اتمیوب مادام‌لکه کندو
رضالریله هدیه ویرمیه‌لر جبراً آلات واسبابلرین
وامرد اوغلانلرین وغیری نسنه‌لرین آلوب تعدّی اتمیه‌لر

اتوز التنجی ماده

وندکلویه ویریلان عهدنامۀ همایونده مسطور اولان
خصوصلر فرانجه لو حقنده دخی مقرر اولوب شرع قویم
وعهدنامۀ همایونمه مغیر نسنه مانع و مزاحم و
متخاصم اولمیه

اتوز یدنجی ماده

مزبور قلیونلر و کمیلر ممالك محروسه مه کلدکلرنده
حفظ وصیانت اولنوب امین و سالم کیرویه کیده‌لر
اکر اسباب واموال یغما اولنمش بولنور ایسه غارت
اولنان اسباب واموالك واداملرینه ظهوره کلمسی

باینده سعی واقدام اولنوب اهل فساد کروه اولورسه
اولسون کرکی کبی حقلرندن کلنه

اتوز سکزنجی ماده

لما بکلربکیلری وسنجاق بکلری وقپودان قوللرم قاضیلر
وامنیلر وخاصته کوکللو رئیسلر وعموما ممالک
محروسه‌م اهالیسی اشبو عهدنامه همایون
معدلتمقرونیله عمل ایلیوب خلافنه قطعا جواز
کوسترلمیه اتوز طقوزنجی ماده

شویله که فرمان قضا جریانمه مخالفت ومعاندت
اوزره اولوب ساعی بالفساد اولان طایفه طاغیه
اوله‌لر اولمقوله‌لره امان زمان ویرلمیوب حقلرندن
کلنه که سایرلره موجب عبرت واقع اوله

قرقنجی ماده
وبالجمله مرحوم ومغفورله سلطان سلیمان خان
واجداد عظام انارالله براهینهم زمان شریفلرنده
عنایت اولنان عهدنامه‌لر موجبنجه عقد اولنان
عهد وامانه مخالف دخل تعرض ایتدورلمیه

قرق برنجی ماده
وبوندن اقدم استانه سعادتمده مستقبل
ایلجیلری اولمیان حربی طایفه فرانجه بایراغی
التنده تجارت ایچون ممالک محروسه‌مه کلوب

لتمكله اجداد عظام طاب ثراهم زمانلرندن اذن همايون
ويريلوب فرانجه لولر ويريلان عهدنامه لرده دخي مسطور
ايكن بعده بعض علت سببي ايله طايفهٔ مزبوره ممالك
محروسه مه كليت اوزره كلمكلدن منع وعهدنامه لردن
اخراج اولنمشلر ابدي مقدما مشار اليه فرانجه پادشاهي
سلك سعادت مايه نامه كوندروب حربياري تجارتدن منع
اولندقلري تقديرجه قدس شريف زيارتنه اول واره
كلدكلري اوزره واروب كلوب رنجيده اولنميه لر و
بعد زمان طايفهٔ مزبوره يه تجارت ايچون ممالك
محروسه مه كلوب لتمكله رخصت ويريلورسه اوله
زمانده كيرو فرانجه بيراغي التنده كلوب كيدوب تجارت
ايده لر ديو التماس انكلين موجبي ايليه فرانجه پادشاهلك
اباعن جد اجداد عظام زمانندن الى هذا الان عتبه
عليه مزه اولان قديمي دوستلغنه رعايةً رجاسي
مقبول همايونم اولوب فرمان عاليشانم شويله صادر
اولمشكله
قرق ايلچي مادهٔ
ملت نصارادن مشار اليه فرانجه پادشاهي ايله
دوستلق اوزره اولان حربيلردن قدس شريف زيارتنه

غاشيه بردوش
چوقه دار

غبرت
غبار

غاديه
صباح بولودي
ويا غمودي

غصن
اغصان
branches.

غنه
نغم وصدا

غدير
حوض
étang

غبار
ايجز طوز
طوپراق

غم
طاسه

غواني
chants, musique.

غلق
fermer la porte

غمض
accuser, rapporter ce quels autres ou dir, clignement d'yeux.

غمض عين
connivence, dissimulation, clignemens d'yeux.

غور
descendre dans la terre, le fond de quelque chose.

غرا
blanche reluisante, noble inclination, cavalle avec une etoille blanche au front

غراده
espece de truffe, Gland sur le corps

غاليه
civette

غريو
cris, plainte, exclamation, hurlemens

غل
haine, mauvaise volonté, envie, passion

اولدن كلنه كلدكلري اوزره كبير وامن وامان ايله كندو
حاللرنده كلوب كيدوب زيارت ايتمك استدكلرنده
كلمشدر وكيدشدر رنجيده اولنميه لر

قزلق اوجنجي ماده

وبعد زمان طايفهٔ مزبوره يه ممالك محروسه مزه تجارت
ايچون كلوب كيتمكه اذن همايون ويريلمك اقتضا ايدر ايسه
اول زمان اسلوب سابق اوزره فراجه بيراغي التنده كلوب
كيدوب اخرا بيراغي التنده كلوب كيتمكه قطعا رضا
كوسترلميه ديو وجه مشروح اوزره قديمدن اجداد
عظام زمانلرندن بوانه دكين الرنده اولان

مفصّل ومشروح عهدنامهٔ همایونلری حالا تجدید وفیمابعد
ذکر اولنان مواد الحاق اولنمغله خط همایون سعادت
مقرونمله صادر اولان فرمان عالیشانه موجبنجه

قرق درد بنجی مادّه

جمله دن بری فرانچه یه تابع اولان پسقپوسلر وسایر
فرنك مذهبنده اولان رهبان طایفه سی هرنه
جنسدن اولور ایسه اولسون ممالك پادشاهیده
قدیمدن اولدقلری یرلرده کندو حاللرنده اولوب
ایینلرین اجرا ایلدکلرنده کمسنه مانع اولمیه

قرق پشنجی ماده

وقدس شریف داخلنده وخارجنده وقمامه نام
کنیسه ده قدیمدن اولیکلدوکی اوزره تمکین ایلیان
فرانك رهبانلرینك حالا ساکن اولوب اللرنده اولان
زیارتگاهلرینه کماکان فرنك راهبلرینك اللرنده اولوب
کمسنه دخل ایلمیه وتکالیف طلبیله رنجیده
ایلمیه ودعوالری ظهور ایلدکده محلنده فصل اولنمز
ایسه آستانهٔ سعادتمه حواله اولنه

قرق التنجی ماده

قدس شریفه واران فرانسز وانلره تابع اولان هرنه
جنسدن اولورسه وارماده کلمده کمسنه دخل ایلمیه

قرق یدنجی ماده

وحالا غلطه ده اولان یزوییت وقپوچینی نام ایکی

فرانجه رهبان طایفه لری قدیمدن اللرنده اولان

ایکی کلیسالری ینه اللرنده وضبط ورابط وتصرفلرنده

اولنوب اول کلیسالرك بری احراق اولمغله اذن شرعله

تعمیر اولنوب ینه کالاول یزوییت وقپوچینی اللرنده

اولوب رنجیده اولنمیه لر

قرق سکزنجی ماده

کذلك ازمیرده وصیداده واسکندریه ده وسایر

اسکله لرده اولان فرانسز طایفه سنك کلیسه لرینه

دخل ورنجیده اولنمیه وبو بهانه ایله اقچه لرین آلمیه

قرق طقوزنجی ماده

وغلطه ده اولان فرانجه لولرك بیمارخانه لرنده

کلندوحاللرنده انجیل تلاوت ایلدکلرنده رنجیده

اولنمیه

اللنجی ماده

فرانجه تجاری ممالك محروسه مه کتوردکلری والوب

کتوردکلری امتعه لردن قدیمدن بوانه دکین یوز

بش ویروب لکن دولت علیه مك قدیمی دوستلرندن

اولمغله یوزده اوچ کمرك ویرملك اوزره

عهدنامۀ همیونلرینه الحاق اولنمق بابنده

استدعاي عنايت اتمكلين رجالري حتير قبولده
واقع اولوب وجه مشروح اوزره ويروب زياده
طلب وتنميه

اللى برنجي ماده

وكمركلرين ادا ايلدكلرنده ممالك محروسه مده جاري
اولان نقود خزينهٔ عامره يه الندوغي منوال اوزره
النوب نقصان وزياده طلبيله رنجيده اولنميه لر

اللى ايكنجي ماده

واستانهٔ سعادتمده الچيلري وقونسلوسلري وكتخدالري
اولميان پورتقال وتجيليه وقاتلان وسنه وانقونه
وساير حربي طايفه سندن فرانچه پادشاهنك بيراغي
التنده قديمدن كلدكلري اوزره احتيادلريله كلمكلنكدو
حلقرنده اولوب صلح وصلاحه مغاير وضع وحركت
لنكولردن صادر اولمدقجه ساير فرانسزكبي كمركلرين
ويروب كمسنه دخل ايلميه

اللى اوچنجي ماده

ومصريه انكلترا تجاري ويردكلري اوزره انلر دخي اسلامبول
وغلطه ده اولان مصريه جيلرك ويروب زياده طلبيله
رنجيده اولنميه

اللى دوردنجي ماده

وامنا زياده كمرك تحصيلي ايچون متاعلرين زياده
بهايه طوتولر ايسه اقچه برينه متاع الوب مخالفت
ايلميه لر

اللی بشنجی ماده
و بر کره لمزلی ادا اولنمش ایکن و متاخرک و جتکی
تکرار لمزلی طلب اولنمیه
اللی التینجی ماده
و لمز کلری امنا آلدقلرنده ادا تزکره لرین ویروب اخر
اسکله یه کوتورمکده مانع اولمیوب و تکرار بر اسکله ده
دخی لمزک طلبیله رنجیده اولنمیه
اللی یدنجی ماده
فرانجه تونسلو سلری و آنلره تابع رهبان و تجار
طایفه سی و ترجمانلری کندو نفسلری ایچون
معتاد معینانه قدر اولرنده شیره صقوب و
طبشره دن خمر کتوروب استعمال ایلدکلرنده
رنجیده اولنمیه
اللی سکزنجی ماده
فرانجه لولرک درت بیک اقچه دن زیاده اولان دعوالری
دیوان همایونمده استحع استماع اولنوب غیر یرده
استماع اولنمیه   اللی طقوزنجی ماده
و فرانجه لولر اولدقی محللرده قان واقع اولسه اول
محللرده بولنان فرانجه لولر مادامکه اوزرلرینه شرعا
برنسنه ثابت اولمدقجه جرمیه نامیله تعدی و
رنجیده و رمیده اولنمیه لر
التمشنجی ماده
والچیلری حزمتنده اولان ترجمانلری فرانجه لولره

عهد
promesse, pacte, accord, voeu, paix, obligation, temps.

عنفوان
عنفوة
commencem.t de quelque chose, fleur de la jeunesse.

عنف
dureté, rigueur, sévérité, force, violence, furie.

عقيق

عزم
dessein, entreprise.

عوارف
جمع عارف

عقيدت
عقايد
foi, croyance, confiture.

عاري
nud, exempt, privé.

بنجِ عزتلو سعادتلو
عنفوان عهد
عنف عقيق عزم
عوارف عقيدت عاري

عنايت اولنان معافيت انلرك حقنده دخي مقرر اوله
ديو بالجمله بالاده اشارت اولنديغي اوزره جدّ امجدم
مرحوم مشار اليه حضرتلرينك هنكام خلافتلرنده
تجديد اولنان اشبو عهدنامهٔ قديمه يي مقبول و
معتبر و مرعي و مقرّر طوتديغمدن غيري بو
دفعه عقد و تنظيم و عهدنامهٔ قديمهٔ مذكوره يه ضم و
الحاق ايله تسويد و تتميم قلنان مواد ملتمسهٔ اينده
دخي بو سياق اوزره شرح و بيان اولنور كه
حشمتلو فرانجه پادشاهنك ايلجيلري و قونسلوسلر
تقدم تصدري ايچون بوندن اقدم عقد اولنان موادك
مفهومندن ماعدا طرف دولت دائم القرارمدن
مشار اليهم جنابلرينه پادشاهلق القابي ازقديم
اطلاق اولنمغله ايلچيلري و قونسلوسلري دخي اشبو
القابه مناسب اولان التفاتله در دولت عليه مدن

عقد باغ lien	عيش vie goust plaisir delice dans le boire et manger.	عنان resnes.	عطف جمع اعطاف jnclination affection, don, se tourner,	عطوف favorable.
عيوق etoile reluisante.	عذار ياناق	عرعر اردج اغاجي	علوي اسم طايفه در	عمامه Turbans
علم مساحت Geometrie.	علت maladie, mal accident, raison pretexte, excuse	علل جمع علت	عزلت abdication demission de sa charge	عنا lassitude, travail, affliction, adversité maladie, mal.
عقبا l'autre monde.	عاطل oisif privé.	عطالت	عليين hauts sublimes.	عرق ...
عكس renversement, representation, reflexion, l'envers, le contraire.	عصر زمان و وقت اكندي	عواصف جمع عاصف jmpetueux, vehements.	عاصف vehement jmpetueux	عتاب reprendre tanser, crier
عقاب punition, peine, chatiment.	عواطف جمع عاطفت faveurs, graces.	عرضگاه	عاجلا عجله ايله	عالي يوكسك
عرصه cour, place champ, champ de battaille, et table a jouer des dez.	عيون جمع عين	عيادت visite visitation	عبرات larmes.	عصمت deffence continence, chasteté, jntegrité.
علن	عود lut.	عودت انصراف retour.	عود جمع عود	عهده obligation

ملتفت ومحلّ معامله اولنه لر

حشمتلو فرانجه پادشاهنك ایلچیلری وقونسلوسلری دیله كلری ترجمانلری استخدام واستدكلری یساقچیلری اعمال ایدوب بو خصوصده كندولره مناسب اولمیان لری استخدام ایله دیو جبر اولنمیه لر.

اصل فرانجه لودن بولنان ترجمانلری ایلچیلرك وقونسلوسلرك وكیللری اولمغله ترجمه لرینی صحت وحقیقتی اوزره ایراد ووظیفه لرینی اجرا ایلدكلرنده مؤاخذه وحبس اولنمیه لر وبر خصوصده تقصیراتلری ظهور ایدر ایسه ایلچیلری وقونسلوسلری طرفندن تأدیب اولنوب اخر طرفندن رنجیده اولنمیه لر.

دولت علیه ملك زیر حكمنده اولان كرك اهل اسلام وكرك رعایادن هر كیم اولور ایسه فرانجه وی الاصل اولان فرانجه قونسلوسلرینی مادام ترجمانلری بولنه بالنفس رانجه یه جبر ایتمیوب قونسلوسلر ینلرده تعیین ایلدكلری ترجمانان ایله حین اقتضاده مراجعه اوله لر.

فرانجه قونسلوسلری وفرمانلی اولان وكیللری از قدیم معتاد اوزره ساكن اوله كلدكلری برلرده رسم ادزر.

بیر اقلیمی دملکه ولایت وحکام وسایر ضابطان
طرفلرندن ممانعت اولنمیه .

قونسلوس قبولرینک امنیتی ایچون قونسلوسلرک التماس
ایلدکلری یله یساقچیلر تعیین اولنمس جایز اولیه وبو
مقوله یساقچیلر اوطه باشیلری وسایر ضابطلری
طرفلرندن صیانت وحمایت اولنوب وبو
خصوص ایچون یساقچیلردن بردرلو ویرکو و
عبودیت طلب اولنمیه .

دولت علیه مک رعایاسندن اولوب الچیلرک
سراینده خدمت ایدنلردن یالکز اون بش نفر
خدمه تکالیفدن معاف اولوب رنجیده اولنمیا
قونسلوس وترجمان وسایر فرانچه لویه تابع اولنلر
کندو استعماللری ایچون ساکن اولدقلری اولرینده
اوزم کتوردوب شیره صیقدقلرنده وآخر طرفندن
ذخیره لری اولمق اوزره کندولره کلان خمرلرک
نقل وادخلنده وادخالنده یکیچری اغاسی و
بوستانجی باشی وطوبجی باشی وویودکان وسایر
ضابطان طرفلرندن بردرلو ویرکو ورسم طلب
اولنمیوب بوخصوصده سلاطین ماضیه دن
ویریلان والی الان ویریله کلان اوامرک مفهوماتی
اوزره عمل اولنه .

قونسلوسلرك وتجارك سائر ملت نصارا قونسلوس
وتجاري ايله بينلرنده نزاع واقع اولدقده طرفينك
رضا وطلبلريله دعوالري استانه سعادتمده مقيم
ايلچيلرينه حواله اولنمغه جواز ويريلوب ومادام
مدعی ومدعی عليهم رضالري اولميه بو مقوله
بينلرنده اولان دعوالري ولايت وحكام وقضات
وضابطان وگمرك امناسی بزلر استماع ايدزرديو
جبر ايلميه لر
فرانچه تجارندن وفرانچه لويه تابع اولنلردن برينك
افلاسی ثابت وظاهر اولدقده الهجقلري اولنلره
قلان اشياسندن بورجی ادا اولنوب داينلك النده
مادامكه فرانچه ايلچيلري وقونسلوسلري وترجمانلري
وسائر فرانچه لولردن برينك معمول به تكفل
سندی اولميه اول بابده فرانچه ايلچيلري وقونسلوسلري
وترجمانلري وسائر فرانچه لولر تضمين ادعاسيله
مؤاخذه اولنميه لر
قورسان اشقياسنك وسائر دولت عليه مه
خصومت اوزره اولنلرك طرفلرندن ممالك محروسه م
سواحلندن برينه ايصال خسارت كوريشور ايسه
اول خصوصده مقدما ويريلان اوامرك مفهوملري
اوزره فرانچه قونسلوسلري وتجاري دنجيده

ظ

ظَنّ اَيْتْمَكْ
avoir opinion
s'imaginer
penser, estimer
presumer avoir
soupçon, soupçoner

ظَالِمْ
injuste
tiran, cruel
barbare,
fier persecuteur.

ظُلْم
injustice
injure, tort
oppression, tirannie,
ferocité, atrocité
cruauté.

ظُلَامْ
obscurité
tenebre,

ظِلّ
ombre et
protection

ظَلِيلْ
lieu où il y a de
l'ombre,

وتعدي اولنميه لر
وازباند يد اشقيانك معلوم اولملرينه دخي توقف
ايتملكله ايتمكلله في الجمله بلنملري ايچون فيما بعد
غرب اوجقلرينك وسايرلرك قورصان سفينه لري
دولت عليه ممالك اسكله لرينه كلدكلرنده حكام و
ضابطان طرفلرندن يول كاغدلرينه دقتايله نظر
اولنوب بوخصوصده مقدما ويريلان اوامر لما في الاول
مرعي طوتيلوب لكن شول شرطله كه دولت عليه ممالك
اسكله لرينه فرانچه بيراغيله كلان سفاين دخي
صحيح فرانچه لو اولدقلري فرانچه قونسلوسلرندن
كذلك دقتايله نظر وبيان اولنوب بروجه محرر
بعد التفتيش كلان سفينه نك كيفيتني امنيت
طرفين ايچون كرك ذكر اولنان حكام وضابطان
وكرك فرانچه قونسلوسلري بربرلرينه لسانا
وبالاقتضا تحريرا اخبار ايليه لر

دولت علیه م ایله فرانچه دولتی ما تقدمدن مصافات
و موالات اوزره اولوب بتخصیص بو اثناده وقوع بولان
مصالحلرده حشمتلو فرانچه پادشاهنك و دولتنك
سعی بلیغی درکار اولمق حسبیله بعض مناسب اولان
خصوصلره مساعده اولنمق تأکید موالاته دلالت
و بوندن بویله دخی ایفای رسم مصافاته باعث
و بادی اوله جق حالت اولمغله ایمدی فرانچه
اسکله لردن تحمیل و صحیح فرانچه سفینه سی و
بیراغیله و صحیح فرانچه تجارتی دفتریله استانهٔ
سعادتمه لدن لذلك صحیح فرانچه سفاینی ایله
فرانچه مملکتنه کیدن اشیادن رسم گمرك و سلامت
اقچه سی مقدما ویریلان عهدنامهٔ همایون
موجبنجه ادا اولندقدن صکره بو مقوله اشیا
فرانچه لو ایله آخرك بیننده بیع و شرا اولندقده
درلو بهانه ایله رسم مصدریه طلب اولنمامق
اوزره یالکز مصدریه ماده سی معاف و معفو
اولنمشیدر
فرانچه تجاری و اکا تابع اولنلر لندو مملکتلرندن تجارته
متعلق اشیا اولمق اوزره ممالك محروسه مه

كتوردكلري وبوندن اول يره الوب كتوردكلري امتعه
ايچون يوزده اوچ رسم گمرك ويرملرينه مساعده
اولنمغله مقدما ويريلان عهدنامهٔ همايون
موجبنجه پنبه ورشتهٔ پنبه وتحتيان وبال
مومی وكون وايپك مقوله سندن بشقه اوته دن
بروسفينه لرينه تحميل وممنوعاتدن ماعدا
آلوب ولايتلرينه كتورملري اوزره گمرك امناسنك
تعريفه تعبير ايلدكلري مهمور دفترلرنده تصريح
اولنان اشيا وامتعه نك دخی رسم گمركلری عهدنامهٔ
همايون موجبنجه ادا اولندقده وضع وتسخين
اولنمغله تعرض اولنميه
فرانچه تجاري عهدنامهٔ همايون موجبنجه يوزده
اوچ گمركلرين گمرك امناسنه ادا ومعتاد اوزره
اداتزكره سين احد وارائت ايلدكلرنده معتبر اولنوب
تكرار رسم گمرك طلب اولنميه
وگمرك امناسنك بعضيلري طمعلرندن ناشی
صورتا يوزده اوچ ومعنا ازدياد احدندن خلی
اولمدقلري وامتعه نك قيمتلرندنه دخی تفاوت
وقوعی دركار اولدغنده بناءً استانبول گمركنك
تعريفه تعبير اولنان دفترنده چوقه اجناسنك
وكذلك بعض اسكله لرده وخلبه اولان

تعریفلرده مذکور امتعانک کمرکلری یوزده اوچری

تجاوز ایلدیکی انها اولنمغله فیما بعد کتوردکلری

چوقه نک کمرکی عهدنامهٔ همایون موجبجه یوزده

اوچری تجاوز ایتمامک اوزره و قطع نزاع ایچون

تعریفه لره تصحیح اولنمق جایز اوله و کتوردکلری

اشیالرینی دخی دولت علیه‌ام رعایاسندن و تجارندن

دیلدکلرینه بیع فروخت ایتمکی مراد ایلدکلرنده بز

آلورز دیو اخرلر تعرض و نزاع ایلمیه لر

و فرانچه تجارینک کرک فرانچه و کرک تونس طرفلرندن

کتوردکلری فس ازمیره داخل اولدقده ازمیر میوه کمرکی

امینی فسلرک کمرکنی بن الورم دیو هر بار نزاع ایدریمش

بو ماده بر حسن قالبه افراغ اولنمق لازم کلمکله

فیما بعد فرانچه تجارینک کتوردکلری فس مادامکه

ازمیرده فروخت اولنمیه امین مذکور طرفندن

کمرکی مطالبه اولنمیه

و اکر ذکر اولنان فس انده فروخت اولنوریسه بروجه

معتاد رسم کمروکی امین مذکور طرفندن آلنه و اکر مشار

سالف الذکر فس استانبوله کلوریسه بیوک کمرک

امیننه معتاد اوزره رسم کمروکی ادا اولنه

فرانچه تجاری ممنوعاتدن ماعدا تجارته متعلق

اشیالری ایله ممالک محروسه مدن براً و بحراً

ولذالك طونه ايله نهراً دوستلق اثناسنده مسقو وروس وغيريي مملكتلره كيدوب وذكر اولنان يرلردن ممالك محروسه مه كتوروب بيع وشرا ايلدكلري اثناده ساير مستأمن طايفه سندن ويريله كلان كمرك ورسوم هر نه ايسه بونلرك طرفندن دخي ادا اولندقدن صكره بيوجه مداخله اولنميه ؛
اصحاب عراضدن بعضيلري فرانچه تجارينه خلاف عهدنامه تعرض مراد ايدوب، واجرا ايده مدكلوندن ناشي تجار مرقومه نك تجارتلرينه خلل ويرملر ايچون وقت وقت بلاصلاحيت سمسارلرينه تعدي ايلدكلري انها اولنمغله فرانچا تجارينك مصالحي ايچون تجاريننده واروب كلان سمسارلره بر درلو تعدي اولنميوب اسم استعمال ايلدكلري سمسارلرينه نه ملتدن اولور ايسه كمسنه جبراً ممانعت ومداخله ايلميه ويهودي طايفه سندن وسايرلردن بعضيلري سمسارلغه وارث اولمق ادعاسنده اولدقلرنده فرانچا تجاري ديلدكلري كمسنه لري استخدام ايدوب وخدمتنده بولنانلر طرد وياخود مرد اولدقلرنده يرلرينه كلنلردن خلاف متعاد كرك وحصه طلب ايلميه لر وخلافنده حركت ايدنلر اي حقلرندن كلنه

٥ فرانچه سفاینه تجارته متعلق تحمیل اولنان اشیادن
فرانچه ایلچیلرینه وقونسلوسلرینه قونسلاته رسمی
وبایلاج تعبیر اولنان عواید ادا اولنمسی ایچون اقدم
عقد اولنان موادده اگرچه تصریح اولنمشدر لکن
بو خصوصده دولت علیه تجارندن رعایاسندن
رسم مرقومك اداسنه تعلل ومعارضه اولندیغی
انها اولنمغله دولت علیه م تجاری ورعایاسی
طرفلرندن فرانچه سفاینه تجارته متعلق تحمیل
اولنوب کمرك النه کلان اشیادن حین مقاوله
نول سفینه یه داخل اولمیانلرینك بر موجب
عهدنامهٔ قونسلاته رسمی ادا اولنمدقچه اشیایی
مرقومه کمرکدن اخراج اولنمامق اوزره مؤکد امر
تنبیه اولنه

ممالك محروسه مده میوه مقوله سنك کثرتی اولمغله
قوری یمش انواعنك کثرتی سنه لرنده سنه ده بر دفعه
فرانچه دولتندن ایکی یا اوچ قطع سفاین کلوب ذکر
اولنان میوه دن یعنی انجیر وقوری اوزم وفندیق
واکا مانند میوه انواعندن هر نه ایسه اشترا و
کمرکلرین عهدنامهٔ همایون موجبنجه ادا وبعده
سفاین مزکوره یه تحمیل ونقل اولنمالریله
ممانعت اولنمیه

ط

طارم maison ou edifice vouté en le ciel.	طحي كچمك	طغيان زياده	طرح mettre, jetter.	طراز frange bordure, ornemens de veste.
طور moyen, maniere, circonstance, etat, action, mouvement.	طوع obeissance, et obeissance volontaire.	طناب تنق corde de pavillon	طلل	طرب joye allegresse
طوق pouvoir avoir la puissance.	طراوت fraicheur, verdure.	طعن ايمك blasmer, tanser crier, reprendre vituperer.	طنز مسخره‌لق	طفي fusillade palmier
طيش estre leger, inconstant, fol, legereté, folie	طومار papier, ou autre chose roulée en long.	طلا زينت	طرار filoux.	طاري accident fortuit qui vient de loin
طاري اولق arriver fortuitement.				

فرانچه سفاینی قبریس جزیره سندن و دولت
علیّه‌مه تابع اولان سایر اسکله‌لردن مسلمان
الدیغی اوزره توز اشترا و تحمیل ایلمک مراد ایلدکلرنده
حکام و ولات و قضات و سایر ضابطاندن ممانعت
اولنمیوب بوندن اقدم ویریلان و بو دفعه تجدید
اولنان عهدنامهٔ همایون موجبنجه محمی قلنه‌لر
فرانچه تجاری و اکا تابع اولنلر فرانچه ایلچیلرینک
و قونسلوسلرینک اعلان کاغدی اوزرینه ترسیه

آلدقلري مرور نامه لرايله يوريوب وامنيت وراحتلري
ايچون قاعدهٔ مملكت اوزره كسوه كيوب ممالك محروسه‌ده
كاروسيب ايلدكلرنده اوممقوله كندو حلللريله
كرنلر جزيه وساير تكاليف ايله رنجيده اولنميوب و
عهدنامهٔ همايون موجبنجه كمركه متعلق اشيالري
اولوراسيه بر وجه متعاد كمرك رسمني دخي
ويردكلرنده مرور وعبورلرينه ولات وحكام وضابطان
مانع اولميه‌لر وبر وجه محرر يدلرينه ويريلان اعلان
كاغدلرينك مفهومي اوزره اقتضا ايدن يول كاغدلري
كندولرينه ويريلوب وامنيتلري خصوصنده ممكن
اولان اعانت ايله معاونت اولنه‌لر .
فرانچه تجارينك وبيراغي آلتنده اولنلرك ممالك
محروسه‌ده كتوردكلري والوب كتوردكلري آلتون
وكمش سكه‌دن رسم وكمرك النميوب ويدلرنده
اولان سكه‌لريني دولت عليه‌نك سكه‌سيله
تبديل ايلمك جبر اولنميه‌لر .
فرانچه‌لودن وبيراقلري آلتنده اولنلردن بري قاتل
اولوب ويا خود برغيري جرم ايدوب وشريعت شريفه
طرفندن رؤيت اولنمق مراد اولندقده دولت عليه‌ده

قضات وضابطانی بوکونه اولان دعوایی بولند قلری
محلده ایلچیلرینک ویاخود قونسلوسلرینک ویا
وکیللرینک مواجه لرنده استماع وشرع شریفه
ویدلرینه ویریلان عهدنامهٔ همایونمه مغایر
اولمامق ایچون طرفیندن دقّت ایله تفتیش
وتفحّص اولنه .
طرف میریدن ویاخود دولت علیّه مه تابع
تجار وسائره دن فرنسز اوزرینه تحریر اولنمش
پولیچه تعبیر اولنان کاغدلر مطلوب اوزرینه
تحریر اولنمش فرانچه لو وآنلره تابع اولان کمسنه لر
قبول ایلمدکلری حالده بیوجه شرعی اداسنه جبر
اولنمیه لر . وذکر اولنان پولیچه قبول اولنمدیغنی
مشعر کاغد ویرلوب پولیچه کاغدینی ویرندن
اقچه سنی طلب وتحصیلینه درعلیه مه اولان
ایلچی وکذلک اول محلده بولنان قونسلوسی ممکنی
مرتبه سعی ایلیه .
فرانچه لودن ممالک محروسه مه متمکّن اولنلر
اگر متأهل واگر بکار درلیملر ایسه جزیه
مطالبه سیله رنجیده اولنمیه لر .

فرانچه تاجرلرندن واهل حرفت وضابطلرندن بريسي
اسلامه مطلوب كندو متاعندن غيري يرندن فرانچه لوبه
تابع اولنلرك اشياسي اولديغي ثابت ومتحقق اولوراسه
اوكونه اشيا اصحابنه ويرلمك اوزره بولنديغي
محلده اولان ايلچيلرينه وقونسلوسلرينه و
بولنمدقلري محلده سندلريله واران آدملرينه
دفع وتسليم ايتدرايله .
فرانچه تجارندن بري برطرفه عزيمت ايلمك مراد ايدوب
ديني ايچون ايلچيلري وياقونسلوسلري اكا كفيل
اولدقده اداي دين ايله ديو بولنمدن اليقونلميه .
وكندولردن درت بيك اقچه دن زياده اولان دعوي
معتاد اوزره وعهدنامهٔ همايون موجبنجه استانهٔ
سعادتمه حواله اولنه .
طرف محاكمدن ودولت عليه‌م ضابطاني جنابلرندن
واهل عرف طايفه سندن فرانچه لو اولنلرك ساكن
اولدقلري خانه يه بلا موجب جبراً دخول اولنميوب
خانه سنه دخوله حاجت مس ايلديكي حالت
ايلچي وقونسلوسي بولنان يرلرده آنلره اخبار و
طرفلرندن تعيين اولنان آدملر ايله اولديغي محالده
واريلوب بوخصوصده خلافنده حركت ايدر بولنوراسه
بعد التحقق تأديب اولنه لر .

ضمن	ضِعف	ضِلع	ضَمیر
حق ضمننده حقنده	pair, egal.	penchant, ce qui porte à quelque chose	جمعی ضمایردر کوکلده نشان اولان نسنه cœur, conscience.

فرانچه تجاری ایله آخرك بیننده وقوع اولوب
بر دفعه شرعله فصل وحسم وحجت اولنمش
ماده لرینك ولات وقضات وسائر ضابطان
طرفلرندن تکرار استماع وفصل اولنمسی خصوصی
اراده وبالدفعات واقع اولوب بو تقدیرجه اوکونده
فصل اولنان دعوادن امنیتلری اولدیغندن
ماعدا بر محلده فصل اولنان دعوانك ینه اول محلك
خلافنه حکم اولنوریمش دیو انها اولنمغله بر
وجه مجرد فرانچه تجاری ایله آخرك بیننده ظهور
ایدوب بر دفعه شرعله فصل وحکم وحجت
اولنمش دعوی اول محلك کورلمیوب وتکرار
رؤیت اولنمق استدعا اولنور ایسه فرانچه
ایلچیسنه اخبار اولنمقسزین وایلچی موما
الیهك قونسلوسدن ومدعا علیهدن
جوابی وکیفیت احواله صحتی خبری
کلمکسزین ادعا ومدعا علیهی احضار ایچون
امر شریف ویرلمیوب ومباشر وچاوش دخی

کوندرلمیوب اوکونه خصوصیله استیهام واعلام
اولنمغله وفایده جکی وقت تعیین اولنمق جایز
اوله وبو کونه دعوالرک تکرار استماعی فرمان اولنور ایسه
درعلیه مده روئیت وقطع وحسم اولنمسنه دقت
اولنوب وبو بابده فرانچالویه تابع اولنلرک بالنفس
کلملري ویاخود یرینه وکیل شرعی نصب ایلملری
جایز اوله ودولت علیه مه تابع اولنلر فرانچه لو ایله
دعوی صددنده اولدقلرنده مدعیلرک شرعی سندات
وتمسکاتلري اولمدقجه دعوالري استماع اولنمیه
ظهور ایدن دعاوی ایچون خرج وصرف اولنان احصنا
ریه ورسوم عادیه دعواسی مشروع وادعایه
صلاحیتی معلوم اولان کمسنه دن اخذ واستیفا
اولندیغی حالده دعوایه صلاحیتی اولمیان اشرا
معوله سی اویله بلا مصرف ادعا وافترادن حالی
اولمازلر دیو ایراد اولنمغله فیما بعد خلاف
شرع حرکت وتعدیه جسارت ایدنلر طرفندن
اخذ واستیفا اولنمغه رخصت ویرلمک جایز
اولنوب ولکن فرانچه لولر وانلره تابع اولنلرک
دولت علیه یه تابع کمسنه لرده ورعایا سنده
واقع اولان الاچقلري دعوي اولندقده حکم

اولنوب حاصل اولان اقچه لرندن محکمه لری وکنراللک
مباشرتیه و احضاریه لری دخی عهدنامهٔ قدیمه
موجبنجه یوز غروشده ایکیشر غروش النوب
زیاده طلبی ایله رنجیده اولنمیه لر .
دولت علیه ممالک معتاد اوزره اسکله لرینه
فرانچه سفاینی یناشدقلرنده دوستلق معامله‌سی
اولنوب یالکز کفاف نفس ایچون ماکولات
ومشروباتلرینی اقچه لریله الوب بومقوله اولان
ماکولات ومطبخ ذخایرینک بیع وشراسنه
وتحمیل اولنمسنه ممانعت اولنمیوب وبو
بابده رسم وویرکو دخی طلب اولنمیه .
دولت علیه ممالک بالجمله اسکله ولیمان و
سواحلنده فرانچه سفاینی قپودانلری و
رئیسلری اقتضا ~~حسبیله~~ حسبی ایله
سفینه لرینی یا قلمق وقلفات وتعمیر اتمک
لازم کلدکده قلفات وتعمیر ایچون صرف
اولنه جق روغن وزفت وقطران وقلفات
لازمه سنی وعمله یی اقچه لریله الملرینه
وطوتملرینه ضابطان طرفلرندن ممانعت اولنمیه
وممالک محروسه مه کلان فرانچه سفاینندن

برینك ادواتنه آفت اصابت ایدر ایسه انجاق اول
سفینه ایچون دیرك وسرن ولنكر وحلط و
یلكن بزی ودیرك كراسته سنی دخی الجه‌لریله
المغه رخصت ویریلوب بو خصوصلر ایچون
ویركو طلب اولنمیه.
وفرانچه سفاینی وارد قلری اسكله‌لرده ملتزم
ومتسلّم وسایر ضابطان وجزیه دارلر طرفندن
جزیه بهانه سیله الیقونیلوب یولجیلرینی تعیین
اولنان محلّه كوتوره‌لركن درونلرنده جزیه كذار رعایا
بولنور ایسه انلر دخی اداسی لازم كلان جزیه‌لرینی
شروطی اوزره محلّنده ویروب بو وسیله ایله جانب
میریه‌یه غدر اولنمیه
دولت علیه ملك اهل اسلام ورعایاسی ممالك
محروسه‌م اسكله‌لرینك بریسندن اخر اسكله‌یه
نقل ایلمك ایچون فرانچه سفاینه تجارته متعلق
اشیا وضع ایلدكده ممانعت اولنمیه لكن دولت
علیه‌مه تابع اولنلر بعض فرانچه سفاینی استیجار
ایلدكلرنده وقت وقت اثنای راهده ذكر اولنان
سفینه‌یی ترك ایدوب وقبول وشرط اولنان اجرتی
ویرملكه تعلل ایتدكلری دخی انها اولنمغله

اولمقوله استیجار اولنان سفاینی بلا عذر شرعی
اثنای راهده مستاجرلری ترك ایدرلر ایسه سفاینك
قپودانلری ایله جارهٔ صحیحه دن باتمسك تسمیه
اولنوب نول سفینه تعبیر اولنان اجرت مسمّانك
بالتمام اداا اولنمسی قضات وسایر ضابطان طرفلرینه
امر تنبیه اولنه .
ولات وحکام وقضات وکمرك امناسی وویودکان
ومتسلملر وضابطان واعیان ولایت وایش ارلری
وسایرلردن عهدنامهٔ همایونه مغایر حرکت
اولنمیوب وطرفیندن خلاف عهدنامهٔ همایون
قولاً وفعلاً تعدی ایدر اولورایسه فرانچه لو
اولنلرك قونسلوسلری وضابطلری عهدنامه
موجبنجه حقلرندن کلدکلری کبی دولت
علیّه مه تابع اولنلردن ظهور ایدن تلك
تعدیات دخی فرانچه ایلچیلری وقونسلوسلری
جانبندن عرض اولندقده حقیقتنه بعد
تحصیل الاطلاع اقتضاسنه کوره اومقوله
لرك حقلرندن کلنمك اوزره امر وفرمان
صدوری جایز اوله .
دولت علیّه ملك سواحلنده فرانچه سفاینندن
بری واروب قیزارا قره یه دوشر ایسه اسبابنی

تخلیص ایچون هر وجهله معاونت اولنه وقره یه
دوشن سفینه تعمیر اولنماسی ممکین اولدقده
یاخود بر آخر سفینه یه تخلیص اولنان اشیاسی
تعیین اولنان محله کوتورلی ایچون تحمیل ایلدکده
مادامکه اول محلده بیع وشرا ایتمیه کمرك وبر
درلو رسم طلب اولنمیه .
قپودان پاشا ومیری قالیونلر قپودانلری وچکدری
بکلری وقرقته قپودانلری وسایر دولت علیه نڭ
سفاینی وباخصوص مصر اسکندریه سنه تجارت
ایدن سفاین فرانچه سفاینی خلاف عهدنامهٔ
همایون یوللرندن الیقومیوب ودخل وتعرض
ایتمیوب وبردرلو بهانه ایله هدیه طلب
اولنمیه جغندن بشقه فرانچه لونڭ کرك جنکی
وکرك تجار سفاینلره بو روی دریاده راست
کلدکلرنده برمعتاد قدیم طرفیندن دوستلق
معامله سی اظهار اولنه .
میری قالیونلر وچکدریر وسایر سفاین سلطانیه
فرانچه لونڭ تجار سفینه لری کوردکده اوتدن برو
معتاد اولان اکرامدرینی ایلمك نیتنده ایکن

ص

صَحْن میدان دوزیر	صُداع باش آغریسی	صُنْع fair, oeuvre	صَفَحات جانب	صَفح tourner le visage pardonner, pardon clemence.
صَلَع sterilité aride.	صُوَر جمع صورت	صَرف teinture	صَرِيح pur, net clair, evident.	صَراحت echapeur, sincere
صِفات حميده louables qualitez	صَلا anoncer, aviser intimation	صِنف partie, troupe, sorte,	صُنوف plusier	صُرحا صريح peur, net, clair evident.
صَولَت bravoure, ferocité.	صائب sage, prudent dans le conseil ou dans le gouvernement.	صُلب dur ferme, constant, et grossier materiel simple.	صاعقه foudre	صَدمت debattre se piquer
صَحو se desenivrer et beau temps.	صِفت حرص naturel avide, demander avec avidité et avidité.	صِفت description, forme, moyen, maniere guise, attribu qualité, et a guise de...	صَرصَر gros vent impetueux froid.	صَفحه costé, façade.

بحسب الاقتضا فلقه لريني عجاله عجاله ایندره میوب
وسفاین مرقومه‌یه درحال وارامدقلری حسبیله
تعدی اولنور لریمش ملداملکه معتاد اوزره حرکتله
عنیمتلری متعین اوله کیح کلدیکلرندیو تعدی اولنمیه
فرانجه سفاینی لیماننه بیوجه الیقونلمیوب
وجبراً فلقه ولمیجیلرینی المیوب خصوصاً
اشبا لله مملو اولان سفینه لری الیقونلدیغی

حالده عظیم ضرر ترتّب ایتمکدن ناشی من بعد بو

مقوله حرکتده جواز ویرلمیه.

وذکر اولنان میری سفاین ضابطان فرانچه لو

سالکین اولدقلری اسکله لره وارد قلرنده لونداتِ

ونفراتی مقوله لره ضرر و تعدی ایلمامک ایچون

اول محلده کفایت مقداری نفر ضابطلر بیلده

اخراج و فرانچه لونک محافظه سی وتجارتلرینک

امنیتی ایچون قوللق بحالکه تعیین اولنوب

وفرانچالولر قره یه چقدقلرنده دخی قلاع واسکله

وسائر قره ضابطان طرفلرندن خلاف شرع و

قانون بردرلو تعدی اولنمیه لر.

وبو خصوصلرده خلاف عهد نامهٔ همایون

حرکت وقوع بولوب تشکّی اولنور ایسه

اول مقوله تعدی ایدنلرک بعد التحقق محکم

حقلرندن کلنه و فرانچه لو طرفلرندن دخی

دوستلغه منافی ناملایم حرکتده بردرلو رخصت

کوسترلمیه.

میری طرفندن بحسب الاقتضا فرانچه سفاینندن

بعضیلری استیجار اولنمسنده حاجت مس

ابلدكله بوخصوصده مأمور اولان حكّام وسائر
ضابطان ایلچی وقونسلوس بولنان محللرده انلره
جبر ویروب انلر دخی مناسب کوردکلری سفاینی
تعیین وبولنمیان محلده رضالریله استیجار
ایدوب بو بهانه ایله بالجمله فرانچه سفاینی
الیقونیوب ویوکلو اولان سفاینلری یوکنی
اخراج ایلمکه جبر تعدی اولنمیه .
عرق اوجقلرینک قورصانلری خصوصنده
عهدنامهٔ همایونده مذکور اولان مواد مرعی
ومعتبر طوتیلوب بالدفعات مساعده
اولنمشیکن مرقوم قورصانلر فرانچه لونك
تجار سفاینینه روی دریاده راست کلدکلرنده
تعدی ایلدکلرندن ماعدا اوغرادقلری اسکله لرده
بولنان فرانچه قونسلوسنه وتجارینه دشنام
وتعدی ایدرلر دیو انها اولنمغله بوندان صکره
بومقوله اوضع اوضاع ناهموارلری واقع
اولور ایسه دولت علیّه مزك ولات وحکامی
وسائر ضابطانی طرفلرندن فرانچه قونسلوسی
وتجاری حمایت وصیانت اولنوب وفرانچه

ایلچیسنک و قونسلوسنک صحیح فرانچه سفینه
سیدن دیو شهادت ایلدکلری سفینه‌لر دولت
علیّه ملک قلاع و اسکله‌لری آلتنه وارد قلرندن
ذکر اولنان قورصانلردن فرانچه لویه ایصال
خسارت اولنورایسه وقوع بولان ضرر و زیان
کندولردن تضمین اولنور دیو ترهیب ایچون
مؤکّد امر و فرمان صدوری جایز اوله
بوندن اقدم و حالا تجدید اولنان موادده
مزکور اولدوغی اوزره فرانچه لویه تابع اولان
راهبلرک قدس شریفده واقع ضبط و تصرّفلرنده
بولنان محلّلر مرور زمان ایله خرابه مشرف
اولماسی احتیاطی ایچون تعمیره محتاج اولدقده
آستانهٔ سعادتمده مقیم فرانچه ایلچیسنک
التماسیله مساغ شرع اوزره تعمیر اولنمسی
بابنده اقتضا ایلیان اوامرک صدوری جایز
اولوب دفعات ایله اولان خصوصده ولات وقضات
وحکّام و سائر ضابطان طرفلرندن بر دورلو
ممانعت اولنمیه و ذکر اولنان محلّلر ایچون

ضابطاندن مخفی تعمیر اولنمش دیو سنه ده بر
قاچ دفعه یوقلمه اولنوب راهبلری تجریم اولنورلر
ایمش بناً علیه اول طرفده بولنان ولات وحکام
وقضات وسائر ضابطان جانبلرندن قبرعلیسی
تعمیر ایلدکلری محلده کلیساسی وسائر کلیسا و
زیارت کاهلری سنه ده فقط بر دفعه یوقلمه
اولنه .
ممالک محروسه مده بولنوب فرانچه پادشاهنه
تابع اولان پسقپوسلری وراهبلری کندو
حاللرنده اولدقچه محمی قلنوب ویدلرنده اولان
کلیسالر وسائر ساکن اولدقلری محللرده معتادلری
اوزره آیینلرینی اجراسنه [redacted] ممانعت
اولنمیه واهل ذمت رعایا فرانچه لو ایله بیع
وشرا ومصالح اخری ایچون برلرینه آمد شد
ایچون خلاف شرع شریف رنجیده وتعدی
اولنمیه لر .
وبوندن اقدم عقد اولنان موادده غلطه ده
اولان بیمارخانه لرنده کندو حاللرنده انجیل

شابه شوابب جمع شابه doute, scrupule suspect	شصت soixante, ameçon	شمشاد چمشیر آغاجی	شاهد دلبر

تلاوت ایلدکلرنده رنجیده اولنمیه لر دیو تصریح اولنوب
ولکن اجرا اولنمامغله ذکر اولنان بیمارخانه بوندن
صکره وجه شرعی اوزره نه محلده اولور ایسه
عهدنامهٔ قدیمه موجبنجه کندو حاللرنده انجیل
تلاوت ایلدکلرنده رنجیده اولنمیه .
دولت علیه مله فرانچه دولتی سائرلردن
زیاده قدیمی دوستی اولوب وجه لایقی اوزره
کندوسنه معامله اولنمق ایچون سائر ~~مستا~~
مستأمنلره اولان مساعده ورعایت فرانچه
پادشاهنک رعایاسی حقنده دخی مرعی معتبر
طوتیله .
فرانچه اونک کرک ایلچی و قونسلوس وترجمانلری
وکرک انلره تابع اولان تجار واهل کارلری
وکرک فرانچه لو سفاینی اعمال ایلیان قپودان
وملاحلری .
وکرک رهبان و پسقوپوسلری مادامکه
کندو حاللرنده یوریوب دوستلق مراسمنه

ش

شكوه
شوكت

شاداب
frais, verd, joyeux, mol, humide

شعار
reste de dessous, signe, signal, mot de guerre, orné, revetu

شكاف
felure, crevasse, rupture,

شهاب
feu ou meteore, qui pendant la nuit semble a une étoile qui tombe.

شهير
قنادچلكی
mais presses plumes de l'aile.

شانه
طراق
peigne, etrille,

شكرف
homme bon, robuste, grand, magnifique

شور
salé, amer, epouvante, eau salée dispute, bruit, grabuge, confusion, melange, melée.

شغب
bruit, cris.

شرر
قوللجم
faire du mal, estre mauvais

شهامت
generosité, valeur.

شجون
جمع شجن
contrister, facher quelqu'un, retenir, arrester, ou amuser quelqu'un en chose necessaire

شفق
crepuscule du soir.

شايكان
chose digne d'un Empereur

شغف
tristesse et joye

شتاب
عجله

شيفته
amoureux, etourdi et fol d'amour.

شوهر
آركك
ار

شرور
جمع شر
maux, iniquités

شكفته
آچلمش

شدايد
جمع شديد
adversites, tribulations.

شجع
vite

شماتت
se rejouir du mal d'autrui.

شباك
دام

شكيبه
patiente, attendu

شكيب
patience

شعبه
اويونجی حوقه باز

شترنجد
دوه كوكجی

شبليد
اوزون كيجه

شرابه
mains et pieds crasseux.

شهود
estre present, presence, les presents, assistants, temoins.

شريان
artere.

شباب
كنجلك
jeunesse, adolescence

شاب
كنج

شيب
قوصلق

شبشت
زشت

شيب
النش
descente, le bas, dessous.

شمايل
جمع شمال
خصلتلر
qualités, vertu, proprieté, talent

شمشير بران
epée tranchante.

وصداقت لوازمنه خلل گتوره جك حركتدن

مجانبت اوزره اوله اشبو عتيق وجديد عقد

اولنان مواد فيما بعد طوايف اربعهٔ مزكوره نك

حقلرنده مرعى ومعتبر طوتيلوب مواد مرقومه نك

مفهوماتنه مغاير مقدم ومؤخر تواريخ ايله

امر دخى ابراز اولنورايسه عهدنامهٔ همايون

موجبنجه بلا عمل محللرى رفع وترقين اولنه

دولت عليه موهبت نمودم ترانجه لو ايله

مقادما معقود اولان مسالمه يى حالا تجديد

وبوندن بويله دخى ايفاى مراسم خلوص ايچون

بعض اقتضا ايليان مناسب ماده لرى

ضمّ وتكيد ايتمكله فيما بعد عهدنامهٔ

همايونمك شروط وقيودينه رعايت وخلافنه

حركتدن مجانبت اولنمق اوزره دولت عليه مك

معيّن اولان اسكله لرنده وساير اقتضا ايدن

محللرنده واقع بالجمله حكام وضابطانه

تنبيهات اكيده حاوى اوامر عليه اصدار و

ارسال ومحاكمه سجلاته قيد واثبات اولنمقه

مساعدهٔ عليه ارزان قلنه.

ایمدی دولت روز افزون خلافت دستگاه
وسلطنت موهبت نمون سوکت پناهمزه
حشمت مآب مشار الیه قرانچه پادشاهی
جنابلری واعقاب خصوصیت انتسابلری
طرفلرندن مادامکه اظهار مراسم صدق ولا
وابراز لوازم عهد ووفا حالا تنك مداومت
ومواظبت اوله.
جانب همایون شهنشاهانه مزدن دخی
عهد ومیثاق وپیوند سوکند خسروانه
مزایله تأیید روابط وثاق ایدرمله من بعد
طرف کامل الشرف پادشاهنه وکذلك اخلاف
نصفت اتصاف ملوکانه مزدن و وزرای
عالیمقام ومیر میران کرام وبالجمله شرف
عبودیتمزایله مستسعد ومشرف اولان
خدام والامقامزدن سرمو خلافنه بر
درلو جواز ورخصت ویرلمیوب طرفیندن
دایما تاکید اساس موالات
وتسیید بنیان خلوص مصافات ایچون
اشبو عهدنامۀ همایون عنایت

مشحونمز اولان مضمون منیف اطاعت ردیفی
موجبنجه عمل وحركت اولنه تحريراً فى اليوم
الرابع من شهر ربيع الاول سنة ثلث وخمسين
ومائه والف من هجرة من ليس
له خلف بمقام دار السلطنه
العليه قوسطنطينيه
المحميه المحروسه

Suite de la Relation de l'ambassade de M. E.

اول بلند اشجاردن برایکی ادام بوی یوقاری
چیقاردی وسؤال ایلدك یوز قدمه بر زراع درکه
اللی زراع فوراته اتمش اولور واول قدر رشمه
بلش اولوردیکه شمش حوض اوورده برنوانداز
اولمغله قوس قزح شکلنی مشاهده ایلدك
بو فواره نك اول دیارده نظیری یوقدر دیو
خبر ویردیلر و برحوض دخی کوردك که قزادن
تشبیه متوجه منقوش مرمرلردن نردبانلر
اتمشلر صو اقدقچه قدمه لر مستور قالمغله
یکپاره صودن نردبان کورینور وجسته
جسته فواره لر قومشلر واژدر اغزلری

يا پمشلر بر حالت ايله جريان ايدر ديكلر بالضروره
رؤيتي حالت قزا ايدي هموار اغچلر ديكوب
بربرينه موصل زقاقلر يا پمشلر هر زقاقدن
كيدركن ايكي طرفي مزراق بوينجه سبزه
ديوار ايديكه بربرندن متفاوت اولميوب
اويله ملتف كويا يكپاره كورينوردي باغچه
نك جرمي دورت ساعتلك قدر مسافه ايمش
برهنطو ايله بر چوق ساعته كشت ايلدك
بوندن صكره ورساي بيمثال سيرينه كيده جك
اولدق تدارلكمزي كوروب جمله اتباعمز ايله
نقل اولندق يول اوزرنده واقع مدون ديرلر
قرالك بر عظيم سراي وباغچه سي واريمش بمحلك
انده اتمك اوزره قول اولنمشدي سحريي
عزيمت اولنوب ضحاكبرادە واردق بر سراي
تماشا ايلدك وصفي ممكن دكل موقع سراي
مرتفع يرده واقع اولمغله جمله پاريس
شهريني تماشا ايدرديي غايت خوش
مقام ايدي طعام ييوب بينه اولك

اختشامه

سرکشته
حیران
stupide, confused, vagabond, étonné, qui a des vertiges.

سعایت
calomnie, ou calomnier, rapporter, accuser.

سیئات
گناهلر

سوانح
accidents fortuits. manifestations.

ساغر
پیمانه قدح

سریع
تیز عجول

ساخته
دوزلمش

ساختن
faire, former contrefaire, feindre, polir et accommoder.

سقر
جهنم

سنجیده
pesé

سلك
دیزی

ساعد
قول

سهام
جمع سهم یعنی اوق

ساحت
frontieres, regions, places.

سبع
fauve beste sauvage, Lion.

سن
aiguiser, affiler.

سیادت
امیرلك
seigneurie, dominer estre seigneur

سد رمق
qui empeche, qui arreste le dernier soupir de la vie.

سرد
صووق

سیرت
nature, naturel, coûtume, maniere de vivre, vertu.

بیمثال

ستیز
dispute, emulation, choc, combat, bataille, opiniastre.

سنج
طارتیجی

سریر
Trône, siege, lit.

سمن
Fleur blanche, lis et jasmin.

سم
آغو

سازوسلب
robbes, armes, harnois.

سوایم
بهایم

سرایت قلمق
penetrer, passer, se communiquer, s'attacher.

سرافراز
Eminent, exaucé.

سوام
tous animaux qui paissent.

باغچه به مخصوص قراللك منظورونه بنوب
باغچه ، گشت اتمك باشلدق سنقلوجه نظر
وکوردوکمز ترتیب عجیب اوزره اشجار وصوقاقلر
وسبزه دیواری قراموش ایلدك ، وقت عصره دك
گذار اولنوب ورساليايه عزیمت ایلدك .

س

سواطع
جمع سطع
effusion.
repandu.

سطوت
جمعی سطوتلر
puissance,
majesté.
formidabilité.

سیراب
قانمش
humide,
qui a du suc.

کریم
سخی
سخاوت
جومردلك
genereux

سحاب
بولوت

سخا
liberal

سپهر
کوك

سنابك
masses ou
lingots d'or,
ou d'argent.

سنان
مزراق

سو
هره
ساهره

سوارخ
جمع سوراخ
دلوك

سمندر
Salamendre

سامی
haut,
Sublime.

سرشك
larme

سیل سرشك
torrent de larme.

سرو
سلوی اغاجی

سروسهی
cipres droit,
qui croit en long
et droit.

سبز
یشیل

سکان
جمع ساکن

سرچه
lieu,
toicts,
place

سلسبیل
fontaine de
paradis.
cascade

سبك
ینکلو
leger,

سود
فایده

سالار
chef,
General

سپه سالار

سقف
طام

سمند
قوله آت
cheval noble

سبعیت
fierté,
cruauté.

سفلی
bas.

سوا
l'exterieur
ce qui est dehors.

سایس
Recteur,
administrateur,
palfrenier

سیاست
gouverneur,
gouvernement,
administration de la
justice punitive,
chatim. exemplaire,
tourment exemplaire.

سیاست شرعیه
chatiment public,
ordonné par la
loy.

سلب
robbe,
armes, harnois,
vestements.

سوید
qui tire sur le
blanc,
blanchâtre

سرایان

سواد
noirceur,
chose noire,
individu,
territoire.

سوز
یانق

ساحه
Cour, le dedans
de la maison, champ
plage, campagne.

سوده
بکلمش

٩

اخشامه قریب کلدکده برسرای فرحفزا و برطرح
عجیب غم زدا غم ربا مشاهده مشاهده
اولندیکه اوصاف بدیعه سنده مستغرق
اللسان متعذر البیان اوله فرصباح اولاقده
اول سرایک غورنوری وسایر معتبر مؤکللری
کلوب باغچه سیرینه بیورک دیدیلر قرال سیر
ایدرکن سوار اولدوغی ایکی تکرلکلو بر مغراق
عرابه کتوردیلرکه کویا باشقه بردایره بربرینه
متناسب اشجار ایله مملو یوللرک اراسنده
همواره صوقاقلر اتمشلرکه جمله سی بربرینه
مؤصل وهر مناسب یرده برشادروان ایله
برخوش حوض بچه اتمشلر وهر برشادروانده
برکونه حیوانات شکلنده طوچدن رسم
اتمشلر صولر انلردن فوران فوران ایدر جمله
اول نوری ایچنده اوتوزطقوز عدد شادروان
وارکه هربری همایون نامه حکایتلریندن
برحکایه یی اولمق اوزره واضح وضع اتمشلر

وقتنی حکایه ایدرکن برلوح اوزره قازیوب
اشکال اراسنده قوشلر اندن بریره کلدک که
اوتوز ایکی عمود اوزره اوتوز ایکی کمر اتمشلر وهر
کمر التنده برقولره قوشلر پرمق قالکلغنده
فوران ایدر اندن برکبیر حوضه دخی کلدک که
واسطنده ایکی یوز اوتوز بش فواره وضع اتمشلر
اوج قات واسطی سکسان قدم فوران ایدر
ایکنجی قات دخی ناقص اوچنجی دخی ناقص مجموعی
برسیح سرو هیئتنده اولور وفواره لوله لری
باش برمقدن قالین در واندن برحوضه دخی
کلدک که اطرفنه ایکی قات صماقی مرمردن مصنع
طابوزن چورلمش وایکی طرفندن الوان مرمردن
ایکی قصر یاپلمش وشادروانی یوز ایکرمی قدم
فوران ایدر سنعکلو فواره سندن [illegible] صکره
بوندن بلند فوران ایدر کورمدک وضرب ایله
فوران ایتدوکندن زیاده رشمه باش اولوب
مزبوروت سیح سروا اولورکه انجق اولور
اندن برواسع محله کلدک کم حوضلدن

وسعتی جمله یه غالب بش چفته برقاج قابغه
ایله کزمک ممکن و ایکیشر صره بکش پر مقدن
قالن التمش عدد فواره دیزمشلر صواقدقده التمش
دانه کلمش سرو وایکی صره دیزلمش بویله مشاهده
اولنور واوج محلده دخی اوج شادروان قومشلر
هر برنده اون بش فواره وار بونلرک هواتی خط
مستقیم اوزره دکلدر محرقدر هوای فشک
کبی بردانه حقارلر هر بری برجانبه میل ایدرک
فوران ایدر و برکبیر حوضه دخی کلدک وسطنده
شادروانی برقصه قدر وار واطرافنده یوزدن
متجاوز توچدن مصنع مصنوع دیوان عجیبه
وار هر بری اویله هندسه ایله ترتیب ووضع
اولنمش که صولر فوران ایتدکده برهیئت لطیفه
حاصل اولورکه تماشاسی نحیر ده و فرحفزادر
بونک امثالی قتی وافر حوضه وشادروانلر وارکه
هر برنده برکون صنعت اجرا اتمشلرکه برغیری
باغچه ده مشاهده اولنمامشدر. وبو قدر
حوضلرک ایچلرندن بر نهر حادث اولمشدر
وبو نهری صلیب شکلنده اتمشلر وافر

ژ

ژیان
feroce ravissant, terrible.

ژنك
پاس

ژرف
دریك وچوقور

قایقلر وار وباغچه نك بر طرفندن برسرای داخی
وارله تریانون دیرلر اول سرای تماشا ایچون ایرتسی
کون بر مکلف دوشنمش اوستی اورتلو قرال سوار
اولدیغی ذورقه سوار اولوب نهرایله روانه اولدق
جانب یمینی منتهی اولدوغی محلده در اول سرای
وبغچه کما ینبغی ترتیب اولنمش غایت مفرح
سرایدر بونك طرح وطردی لندویه مخصوص
اولوب اوچر دوردر قات بنا ایدرلر لکن بونی
نقط برقات بنا اتمشلر باغچه سی دخی بوکونه
طرح اولنمش کر تعبیری ممکن وقابل دکل
بوندن دخی کوناکون فسقیه لر وشادروانلر
اتمشلر که تعبیری اولنماز جمله سیر وتماشا
ایدوب ینه ذورقه سوار اولوب نهر مزبورک
جانب یسارده عزیمت ایلدك نهر منتهی
اولدوغی محلده برسرای دخی بنا اتمشلر انی
تماشایه چقدق قوش خانه لر تبنا اتمشلر

وهر بر كوشكك اوكنده باشقه دايره سي وميداني
و واسطنده حوض وشادرواني وار اطرافي ديوار
ايله محاط دايرمادار بونلر احاطه ايدوب جمله نك
واسطنده بر قصر عالي وايكي جانبنده خرده كاري
غايت مصنع نقشلر ايله مزين بري بوندن
بجمه بشر والتشر كوچك اوطه لربنا اولنمش
بويله مصنّع كه هند بشيحته سندن لطيف
وغايت ذي قيمت صهه ايله تزيين اولنمش
اول قصرده اوتوروب جمله اولان وحوش و
طيوري سير ايتمك مملندر الان حيواناتدن
برشي يوغيدي لكن مقدّما نقدر وحوش وطيور
جمع اولنمش ايسه اول قصرده تحريراولنمش ايدي
عجايب مخلوقات تماشا ايلدك واول قصردن
حيوانات اولان محله وارنجه ميداني نقب
ايدوب قالدرم طاشي ارالرينه حوض خرده فواره
وضع ايتمشلر بيحساب خلق جمع اولوب پنجره
لردن حيوانات سيرينه مشغول ايكن صوي
قويويروب فوراته باشليوب خلق بري برينه

گیروب ابن المصر کوپریسی وتابدرین سیر و تماشا
ایدرلر ایمش برلر دخی نزالتله بلمزکه اولان
ادملری قوشخانه لری سیر ایدرک دیوار حولیه
ایندروب صویه لو کشاد ویردکده عظیم
سیر و تماشایه سبب اولمشدر و بوگا بکزر
نیجه صنایع غرایب تماشا اولنوب ایرتسی
کون نهر حلیبانک جانب شرقیندن واقع
ماری نام سرای دلکشاده باغچه رعنا تماشا
سنه واروب بر نزهتگاه زیبا مشاهده
اولنمشدر که مثلی یوق واول باغچه نک طرح
وطرزی عندمده جملیه راجحیدر بوندن
تعجبه اولنان اشجار ملتفت الساقی بربریده
کورمدک مثلا ایکی جانبدن اولان بلند اشجارک
دالّرینی بربرینه اویله اویخته اتمشلرکه بر
سبزه بلند کمر بیدا اولمش بارنده هواده دهرو
اولان بارانی محتاج اولماز و اشجاردن قپوسیلد
دهلیز ایله الحا اوطه لر یاپمشلر یرک سبزه
ایله پوشیده اولمش واشجاری کونا کون شکلره
قومشلر دبر وضع ~~[illegible]~~ اوزره ترتیب

اتمشلر که رؤیتندن بالطبع فرح وسرور مشاهده
اولنور بو باغچه‌ده تماشا ایتدکده الدنیا سجن المؤمن
وجنة الکافر مضمون منیفنک نکته لطیفی
اولدی بونلردن ماعدا سرای مقابلنده فراز
طوغری یتمش ایکی ایاق بیاض مرمردن بر نردبان
اتمشلر اون ادم یان یانه چیقه‌جق بیلور وایکی
جانبنده بش اون بصامقده بر فواره قومشلر و
نردبان نهایت بولدوغی محلده جمله فواره دینده
ویرمشلر و نردبان بر حوض کبیر ایچنده اینمش
صولری اقمغه باشلدقده بر هندسه ایله اقارکه
اول عظیم نردبان یکپاره بللور جامدن یپلمش
یا یلمش ظن اولنور بر حال مشاهده اولنورکه
تعبیر اولنماز اولنمار و بر محلده دخی ایکریجه
ایاق نردبان اتمشلر اطرافنده فواره‌لری وار
بونک صویی شدتله اقمغله کوپوریب اول
نردبان یکپاره کوپوکدن مصنع بر شکلده بیروب
غریب تماشا اولور و بر محلده دخی ادم بوینجه
بیاض مرمردن بر شادروان ایدوب اوستی

سطیح اول سطیحک اوزرنده بر صنم اوتورمش
صو فوران ایتدکده صنم ایله سطیحک بیننده
اولان شکافدن همواره جریان اتمکله اول
شادروانی قپایوب یکپاره بر دپه جامع
کبی کورینور بونک نظیری کورلمامشدر و
حتی چوق حوض و شادروان واردر من حیث
المجموع نظیری یوق و بو باغچه بر مقدار مرتفع
محلده بولنمغله جریان ایدن صولردن اولقدر
صنعتلر واقچه لر خرج اتمشلر که حسابه کلمز
اولا سین نهرندن صو المغه محتاج اولمشلر یوز
الی ذراع الچقده بولنمغله صویی یوقاری چقار
مقده حیله لر اتمشلر که تعبیره صغماز نهری سد
ایدوب اون ایکی عظیم و کبیر چرخلر اتمشلر که
آب نهر ایله دوران ایدر و هر چرخه بر طولومبه
قومشلر و طولومبه دن حاصل اولان صویی
یوقارو چقارمق ایچون آدم بلی قدر بشی
کره تیموردن یاپلمش کونکلر دیزمشلر یوقوش
یوقارو طوریورلر و بونلرک نهایتنده بر
خزینه اتمشلر صو اول یرده جمع اولیور

وصویی یوقارویه ضرب ایله قسر ایتمک ایچون
چرخلردن نهایته وارنجه بربرینه متصل
تیموردن بندلر ایتمشلر چرخلر دوران ایتدکجه
اول تیمور بندلری ایلرو کیرو تحریک اتمکی
طولومبه لردن حاصل اولان صولری اول تیموردن
کوتکلره قسر ایله ادخال ایدوب یوز اللی ذراع
مرتفع محله نردبانه چقار کیبی چقوب کیدیورلر
اویله بر صنعت اتمشلرکه سیر ونقلنک نهایتی یوقدر
بعده اول خزینه ده جمع اولان صویی باغچه یه
جریان اتمکی ایچون بعینه قرق چشمه ده واقع
بلند کمر کیبی بر عظیم کمر اتمشلر اول خزینه دن
بالای کمره ینه تیموردن عظیم کوتکلر دیزمشلر
وکالاول الان قسر ایله صویی کوتکلره ادخال
وبالای کمره ایصال ایتمشلر واقعا مثلی
کورمدک وادملریمز بالایی کمره یوز یکرمی بش
ایاق نردبان ایله صعود ایله جلر والحاصل
ورسالیه بر باغچه درکه دورت سرایی دورت
باغچه دن عبارتدر وبومجموعنک دایره سی

ز

زده
اورولمش

زدن
اورمق

زر
آلتون

زائل اولمق

زدوده
net, poli, fourbi, nettoyé.

زین
ایر

زود
تیز

زخارف
جمع زخرف
or, chose falsifiée comme décor.

زار
dez et voile, tapisserie

زبان
دیل

بم عزتلو

سعادتلو

زحمه
foule, tumulte.

زعم
opinion pensée.

زدا
اچیجي
qui ouvre, qui dissipe.

زمام
جمع ازمه
resnes, brides testieres.

زیور
ornement.

زاویه
تکید
angle, coin, cellule, hermitage monastere, couvent

زانوی
دیز

یدي ساعت قدر مسافه ایمش و دیوانخانه
سنك ایکی جانبندن غایت علا صنماقیدن
مصنع اشلنمش کبیر قاوانوزلري دیزمشلر
و عراقندن کبیر قابه قومشلر و کورلمدك مقبوله
و معتبر احجاردن تابه نوشلر ایله تزیین اولنمش
برجانبي کبیر پنجره لر باغچه یه ناظر و برطرفي
سراپا آینه قونمش که ~~دیوانخانه~~ دیوانخانه تکرار
یرده آیینه ده عکس ایدوب غایت وسعتلي
کورینور و هر نه جانبندن قعود اولنسه

57

باغچه سیر اولنور واویله مصنّع اوطه لر واردر که
تعبیر اولنماز بو نلر اوطه لرینک دیوار لرینی
فاليچه لر ايله ومخصوص کليمه لر ايله یا خود
قاطیفه وقماشلر ايله ستر ایدرلر بو سرایک
اکثر اوطه لری صرمه ايله منقّش اشلنمش
کلیمه لر ايله مستور ومزیّن ایدی خصوصا
قرالک ایکی قرانشنی کوردک که دنی قیمت وغایت
الغایه مصنّع اشلنمش ایدی وبر ساعت
کوردک که بر خورس رسم اتمشلر ساعت
کلدکده قنادلرین چالوب واغزین اچوب
بعینه خورس کبی اوچ کره صدا ایدر وایکی
قپو اچیلوب ایکی کشی الترنده سیح قلقان
وطنبور دورت چار ۴ ایلک چالوب عودت ایدرلر
وقپولر قپانوب بعده بر قپو اچیلوب کویا
بر ملک النده تاجیله چقوب قرالک باشی
اوستنده طوتار وبلادی ساعتده تشکل
افتاب طلوع ایدر بو اثناده ساعت فصل
اتمکه باشلیوب تمام ایتدکده اشکال مکانلرینه

عودت قپولر قپانوب ساعت دخی چالر و اول قدر اوطه
تحف و تفاریق سیر و تماشا اولنمشدرکه تعداد
ممکن دکلدر والحاصل بر سرایدرکه او دیارده
نظیری یوقدر دیو شهوت شعاردر و سرایی
قارشوسنده ایکی آخور بنا ایتمشلر بیوک آخور
و برینه کوچک آخور دیرلر هر بری باغ و باغچه سیله
متعدد و مکلف اوطه لری ایله بر سرایی
عالیدر و آتلر بغلنجق یری دخی کورمدیکمز
طرز اوزره وضع اولنمش جمله کارکیر و دقیقه
و کمرلر ایله یاپلمش بر بنای مجیددر بر آخور ایچون
بو قدر تکلوفه نه حاجت واردر چاسارک
سرایندن مکلف دینمک ایچون بو
تکلوفه همت صرف اولنمشدر دیدیلر و بو باغچه یه
کلن صولره دخی اول قدر تکلف اولنمشکه جمله
یوللرینی سیر ایلدک بر بلند پشته اوزره بر دریاچه
یاپمشلر جمله صولر اول حوضده مجتمع اولوب اندن
سرایی جوانبنده بر عالی محدنه بنا ایتمشلر یوز
قدمدن تجاوز نردبانیله صعود اولنور و سلالمه
بالاسنده یاقردن بر کبیر حوض اتمشلر و بش علدنیه
یاقردن ایچنه ادر صغار کونکلر وضع اتمشلر
ایچنده صولر جریان ایدوب حوضی طولدرمش

اول حوضدن طرف طرف جریان ایده جك یوللر یاپلمش
مقصود اول جانبه جریان ایدر و اطرفدن اون ساعتلك
یره دك برماسوره صو بولندقچه یوللر یاپیلوب جمله سنی
بر یره جمع ایدوب کویا بر نهر اولمش اون بشته اوزره
درباچه یه جریان اتمکله عجایبات دهردن عد اولنمغه
شایسته بر طرح بدیع لا اسلوبدر بش کون مکث اولنوب
بعده ینه پاریسه نقل اولنوب منزلمزه کلدکده وشهر
ایچنده عجایب وغرایب بنالر وسرایلر وباغچه لر
واردر که تعدادی ممکن دکلدر برباغچه دخی کوردك که
قرالك ایمش وبو باغچه برقاچ دایره دن عبارت قدر
بر دایره سی تشریح خانه در مخصوص مدرسه وار
جمله وحوش وطیوری تشریح ایدوب مخصوص
اوطه لر ویرلر یاپمشلر ازجمله بتون فیلی تشریح
ایدوب زنجیرلر ایله برجنس وضع اتمشلر که کویا ایاق
اوزره طورر لکن لحم وشحمدن عاری اولوب عظامی
بر بریندن منفصل اولمق ایچون هر برمفصلی
اخره تیمور قللر ایله بند اتمشلر هر عضوی کرکی
کبی شیر وتملشا اولنور جمله وحوش وطیورك
دخی کذلك ومتعدد رجال ونسادن واطفالدن
انسانلر وار هر عضوی سیر اولنور لحوم وشحوم

عصبات
وعروق وعصاب دخی مشاهده اولنمق ایچون بالمومدن
هر عضوینی مجسّم تصویر اتمشلر یکان یکان تماشا اولنور
وطلبه وطالبلره وقت درسده ارائت ایدرلر وعروق
وعصبا عصباتنك الوانني قسببه اتمشلر بو مقوله
امورده تقید واهتماملرینه سوز یوقدر وبر دایره سی
دخی طبیب خانه در انك دخی مخصوص مدرسی واردر
اول باغچه اکا تسلیم اولنمش دیوان خانه یه واردق
متعدد اوطه لری وار جمله جراحان اتمشلر
وشیشه لر ایله انواع ادویه بی جمع اتمشلر بر جهلم
که دونیاده موجود اولان برشی خارج قالمامق اوزره
ونیجه بر وبحر عجایبدن احجار واشجار واملاح و
معدنین معادین جمع اتمشلر مقابل تعداد دکلدر
اول باغچه یه کلدك وکتب طبیه مسطور اولان
نباتات نه قدر وار ایسه جمع اتمکه بر مرتبه
اهتمام ایتمشلرکه عجم واوزبك دیارنده حاصل
اولان نباتاتدن کتوروب دیکمشلر وهند
وچیندن علی الخصوص یکی دنیادن اولقدر
اشجار وازهار ونباتات کتورمشلرکه لا
یعد ولا یحصی غرایب وعجایب کورلمدك
اشجار وازهار ونبات کوردرسن کورمیلر
تعریف وتوصیف ایله افاده ممکن دکلدر

پاریس شهرینک هواسی بارد اولمغله یکی دنیا
نباتاتنک تربیه‌سنه نامناسب اولدوغندن
لیمونلق کبی مشتالر یاپوب اطرافنی جام چارچوب
ایله احاطه ایتمشلر ایچنی خالی اولوب اوجاقلر ایتمشلر
شدت شتاده یکی دنیا هواسنه ~~هکذا~~ معادل
اولاجق قدر ایسیتشلر ~~بعضا~~ یعنی جام کبی تحتندن
~~ب~~ تسخین ایدرلر و سخونتی معتدل اولسون

باقرایله قرصلر ایدوب انکله تسخین ایدرلر تا بو
مرتبه‌ده مطلوبلرینه حصول بولمق دقت
ایدرلر و دخی نیجه سرایلر و کلیسالر و کتاب
خانه‌لر سیر و تماشا اولنمشدر که تعداد اولنماز
و کلیم بانلرا ایچون مخصوص بر کارخانه وار که
قرالکدر قرال طرفندن اولان کمسنه‌نک اذنی و
معرفتی اولمدقچه کمسنه کلیم فروخت اولنماز
و طقوتمق استین ناظردن مأذون اولوب چرختی
ویروب طوقدر و غایت کران بهادر مثلا
بر ساده منقش و مصور کلیم اوچ دورت

کیسه اقچه ایدرلر قلابدان یا صرمه ایله طوقنورلر ایسه
الاکوره دبی قیمت اولور مزبور دخی واجب السیر در
دیو واردقلری اجی چلر چلدر دیونه قدر رجو طوقنمش
حاضر و موجود طلیملری وار ایسه کارخانه نک
دیوارلرینه اصمشلر عظیم کارخانه اولمغله
دیوارلرنه یوزدن متجاوز طلیم اونده اصمشلر ایدی
سیر ایتدوکمزده انکشت حیرت دردخان اولدق
مثلا شکوفه لر اشلمشلر باقدقده کویا مجسم شیشه ایله
طوریور و تصویرلرینک نگاهی و مژکان و ابرولری خصوصا
باشلرنده صاچلری و لحیه لری بر مرتبه ده صنعت
اجرا اتمکله مانی و بهزاد عاجز اولور کیمسنک حالت
سرور اظهاری ایچون خندانت کوسترور و کیمنده
حالت حزن اظهاری ایچون محزون و کیمی دخی
خوفندن هراسان و کیمی کریان و کیمی بر وجعدن
متالم کوسترلمش که باری ناظرده هرکسک حالتی
فهم اولنور هر نه قدر توصیف اولنسه تصور
اولنالدن زیاده در و دستکاهلرینی تماشا
تماشا ایتدک یوزدن متجاوز و بش التیوز عمله
باقنده تک ایلرلرنا ولری هموار اشلمش بیاضی
اولوب بودلری الونه ایپلکدن بعضیلرینی
قلابدن و بعضیلری صرمه ایله طوقنوردی و هر
کلیمه نقش اولنه حق نقوش تصاویر

روغنلی بو غاصیلر اوزره الوانیله تحریر اولنمش وانلری
تارلره سیاه ایله رسم ایتمشلر واصل رسم دخی یاننلرنده
نظرکاهره طوروب نقوش ~~تصویر~~ تصاویر شکوفه لر
بنك الوانني یودلر ایله اکا تطبیق ایدرلردی و بر عظیم
کارخانه دخی وار که آینه خانه در بو دخی قرالکدر
بوندن دخی نظر معرفتیله فروخت ایدر آینه پرداخت
ایلدکلرینی کورمك ایچون اکا دخی واردق بونده دخی
ایکییوزدن متجاوز دستکاه واربلك قدر عمله سی وار
برخام اینه الجی ایله دستکاه اوزره یاپشدروب ~~الملمسمد~~
ایکیسنك اراسنده مخصوص برقوم وارانی صوایله
دوکوب درت کیشی اول ایکی اینه بربرینه سوررلر تا
حشونتی کیدوب ملاست کلنجه بعده طرف اخرینجب
دخی بویله ایدوب تمام املس اولدقده باشقه باشقه
دستکاهلره قویوب برسرخ ترابی مخصوص الاتله سوررملر
جلا ویررلر بحساب اینه لر وارایدي صاحب
کارخانه ایکی اینه کوستردی که نقدر بیوك اینه
یاپمق ممکندر دیو سعی بلیغ ایله تجربه مراد ایلدك
بو قدر اینه بلدك بونك طولی یوزدرت پرمق
وعرضی التمش درت پرمق عجبا بوندن کبیر اولمزمی
دیو تعید ایتدك بونی یاپلق للکن عرضینی ناقص
اولدي وبونك طولی یوزاون درت پرمقده للکن

عرضی قرق سکز پرمق اولدیغی دیدیلر هر بری کویا بر صفه
قدر ایدی برنم حسابمزده پرمق حسابی ذراع بنا ایله
یکرمی دوردی بر ذراع اولمغله ابنیهٔ اولک طولی
دوت ذراع سکز پرمق وعرضی ایکی ذراع اون التی پرمق
ایدر وابنیهٔ تاتینک طولی دوت ذراع اون سکز پرمق
وعرضی ایکی ذراع ایدی ویاقس شهری نفس الامرده
استانبول قدر یوقدر لکن بنالری اوچر قات دوردر
ویدی قات خانه لری چوقدر هر طبقه سنده بر کروه
اهل وعیالیله ساکن اولورلر وصوقاقلرنده خلق
زیاده چوق کورینور زیرا عورتلر دایما صوقاقلرده
خانه دن خانه یه کزمکده درلر اصلا اولرنده اوتورمزلر
ورجال ونسا مخلوط اولمغله شهرک ایچی
زیاده غلبه لق کورینور ودکانلرده اوتوروب جمله
الش ویریش ایدنلر زنلردر وصوقاقلری زیاده
وسعتلو اولوب سراپا مربع یونلمش قالدیرم
طاشیله فرش اولنمشدر وخانه لرینک اکثری
کارکیر بنادر متانت اوزره یاپیلوب وخوش
طرحدر وشهرک وسطنده سنه نهری کذار
ایدوب اوچ اضه حادث اولمشدر شهرک وسطنده
قالوب جسرلر ایله طرف بطرف کذار اولنور
بو اثناده رمضان شریف کلوب صایم اولدق
وکیجه لر جماعت ایله تراویح قالدق فجر مقدم

ظهور ايتمكله بش بچق ساعتده امساكي هنكام صيفده
ايكي ياچ قدر كيجه لريدن زمان يسير غيوبت ايدر
ديو منجم باشيلري خبر ويردي ورمضان شريفك اون
التنجي سبت كوني وداع ايچون منوال سابق اوزره
مقدما بولنديغمز ديوانخانه يه واردق قرال تختنك
اوتوروب لالا مرشال قفاسنده وصي يمينده و
ساير وكلاسي ميمنه ميسره علي مراتبهم ديزلمشلر ايدي
بزي بكلرلردي بزدخي وجه سابق اوزره وارديغمزده
وداعه كلديكي ديو خشتورلقلر عرض ايلديكي مرشال
دخي قرال اغزندن جواب ويروب سزك رسالتكز
ايكي دولت بيننده اولان قديمي دوستلغك مجدد
اولماسنه باعث اولدوغي بي اشتباهدر ديوب
نامهٔ قرالكي النه ويردي قرال دخي نامه سني وزير
اولان ويردي اول دخي بزه ويردي بز دخي الوب
ديوان افنديسنه تسليم ايتدكن بعده وجه
مشروح اوزره وداع ايدوب چقدق وخانه مزه
كلديكي وبو اثناده جمله ايله علي مراتبهم
وداعلشوب وجمعه ارتسي كوني بيرام ايلديكي
وبو شهرده قوجه قرال بر منجم خانه بنا ايتمش
وتاسيين نام بر استاد كامل ايچون بر رصدكاه
ايتمش بر عظيم كارگير قله ياپترمش اوچ طبقه در

رعب
terreur, peur.

رشحه
sueur, humeur.

رعيّت
جمع رعايا

رأي
تدبير

رونق
زينت حسن

رواج
cours, mise, debit.

رزم
جنك

رشك
حسد
jalousie, envie. emulation.

رخش
eclaire, foudre, reverberation.

رياض
جمع روضه
jardins

روان
جان و اقرصو

روان بخش

ربقه
tetiere, joug.

راجح
preferant, prevalant, surpassant

رخنه
كدك
fracture, rupture, dissolution

رام
مطيع ملايم دولك

رايكان
gratuit, sans peine.

رايج كوفت

رنكين
رنكلو

ريان
صوارمق
rassasié de boire.

روضه
باغچه

رعد
كوك كورلمسى

ركيك
آكري

رباى

رمق
dernier soupir

ريزان
دوكوك

ريزيدن
دوكولمك

رغم
depit.

روش
mouvement, marche, coustume, regle maniere, maniere de proceder, le procedé

رائف
اويلوف

دوكولمك

رشد
suivre le veritable et droit chemin, droiture, voye droite et de salut

وهر طبقه سنده متعدد اوطه لري وار كه آلت نجومه و رصديه ايله مالامال وجر اثقال صنايعنه متعلق نيجه آلات و هلالي تجربه ايچون آلتلر وصولري

نشیبدن فرازه چقارمق ایچون نیجه آلتلر ودخی صنایع
بدیعه غریبه به متعلق نیجه ب السلری وارکه تعداد
اولنماز وکبیر طعام سینی سی قدر دمشیقی اینه دن متعمّ
المشکل پرنو سوزلر وارکه بولاد سپایه لر اوزده وضع
اولنمش کراشته پاره لری طوتدیلر علولنوب سودان
اولدی وقورشون طوتدیلر بلا توقف میزاب اولدی
وهیئت وهندسه التلری حود نیحسان ایدی وبلاد
بولاذکر سیلر اوره کره لر وارایدی که هر برینک
ایجنده اوچ ادم اوتورمق قابل ایدی ودخی نیچه
کورلمدک آلات نجومیه سیر وتماشا ایلدک که علم
نجومدن ادنا خبردار اولان ادم بو الاتلر ایله زمان
یسیرده استاد اولمق متصوّر در از جمله خسوف و
کسوف بالمک ایچون برالت ایجاد ایلمشلر برقاچ
دایره دن مصنوع ودوراطرافی ارقام ایله موضوع
وشمس وقمر اشارت اولنمش دایره لر دور
اولندقجه ساعت عقربی کبی برمیل وار اوچی انجه
کبی مدوّر کاشمسه کاه قمره اوزانور قمر اورانده قچله
بتون ناقصی ستر ایدر هر نه قدر ایدرسه قلان
ایله خسوف واردر وشو قدر واصعدر دیو
حکم ایدرلر کذلک شمس دخی بوبله دیو لوالب
وثوابت وسیارینی وسیر ایچون بردوربنی

پیدا اتمشلر بویله که اینه سی برابر اینه سی قدر تنکه دن
قیور اتمشلر قبو طملو مبه سی گبی اولمش وطبولی
اللی زراعدن متجاوز ولمی سرنندن عمود وضع ایدوب
عمودک بالنا مقعر شکلنده برتلرلک وضع ایدوب
برالت اویخنه اتمشلر اول التلی براوجنی دوربینه
محکم بند ایدوب براوجنی دخی قورشونلر وتیمورلر
اویره اتمشلر جراثقال صنعتی اوزره برادم اول
دوربینی گیراتی پست وبلند وپیش وپس ویمین
ویساره تحریکه تمکن المالمس برذخی دوربین ایله
قمر باقدق جرمی غایت کبیر کورینوب دوربینه
صغملزدی وهیئتی بویله مشاهده ایلدک لکیجی
سونکر لنمش صمون اتمکی وطندن شق ایلسک
اول صورت حالتی وار ایدی کویا جرم قمرده اغوار
ودهار اولوب چقور یرلر کولکه اولمغله کیوو رنک
کورینور زمینی بیاض وبراق کورینوردی بعد العید
بنجسبیه کونی جانب وطنه عودت مراد اتمشیدک
قرالک کتخداسی واقرباسی اولان موسی لدک صغر
صیدینه کتمک ایچون برحفتللکنه دعوت ایدوب
هرچند عذر ایتدک مقید اولمیوب بالضرورة
اجابت ایلدک ایرتسی کیدوب بعد العصر واروب
اول کیجه انده قالوب سحرکی صید کاهه روانه بر
دورت بارکیرلی هنطوده بینوب کتدو سحر

اعوان وانصار ایله ایکیوز قدر ادم سوار اولدیلر بر اورمانه
کیردك که سراپا صوقاقلر یاپیلوب اکلی طرف هموار برك
سبز ایله پوشیده مفصله قرقلمش بلند دیوار ایدی
بش التی ساعت قدر اول همواره کچمش اورمانه صوقاقلر
اراسندن شهزادنجه تنزه ناز ایدوب بعد استیفا
استیفا الحظ عودت ایلیوب سرایه کلدك قارشو
طرفده عظیم بنالر کوینوردی اورایه واردق مکر
وحوش خانه وقوش خانه ایمش ابتدا بر محله واردق
که کارکیر کوچك اوطه لر کبی یاپوب محلی تیمور پر مقلقلر
اتمشلر برنده اوچ کبیر ارسلان وار ایدی وبرنده
ایکی قپلان وسایر حجراته دخی ایوبلر وقوردیلر
ودلکولر وقره قولقلر ومیمون وسیکلر ونیجه
کورمدیکمز حیوانلر غریب الشکل وعجیب الهیکل
ایله ملا مالامال ایدی ویکی دنیادن کلمش برنیجه
حیوان کوردك که طرنقلری کیك کبی وکوده لری صغر
قدر وار ویوکلری قیونه مشابه کردانلری ات
کردانی کبی بلند وقولقلری ات قوللغی کبی باشی واغزی
وبورنی کیك کبی ایدی وحیوانلر کوردك که سود
کبی بیاض صفتلر کوردك بر دایره یه دخی واردق
طیورلر وسلراك انواعی وار سود کبی بیاض

ذ

ذي بال
كوكا صاحبي

ذروه
cime, sommet

ذركار

ذوانش
جمع ذانش

ذهن
جمع اذهاننده

ذو شجون
meslé.

ذو
Maistre, seigneur, possesseur, qui a, et doué

ذوايه
جمع

ذهاب
aller passer

ذواتات
جمع ذو
Maistre seigneur possesseur, qui a, et doué.

ذلول
jument.

طاوس کوردك وبر حجرده ایکی پاپاغه کوردك که
هیچ مثللرینی کورمشیدم حتی ده طوق قدر اغزلری
انسان اغزی قدر و قویروقلری ایکی قارشدن زیاده
دراز و بتون نارنجکلی رنکنده ال اولوب سینه‌سنده صاری
نقطه‌لری وار بزی کورنجه فرنکی الفاظ ایله فریاده
باشلادیلر و نیجه کورمدیکمز طیور کوروب حیران اولدق
احشام قریب اولمغله سرایه کلدك بعد الطعام بیورك
حوضه ناظر پنجره‌لردن باغچه سیرایده‌لم دیدیلر قچان
باغچه‌یه باقدق اون بیکدن زیاده قنادل تزیین
اتمشلر بر وجهله که اوراده روز روشنه دونمش
و حوض کبیرك ایکی طرفنده قندیللر دیزوب عکسی
صویه اورمش بر غریب تماشا ایدی بو اثناده
انی کوردك بر بیاض خاشعله‌دن بر سنه یا
ظاهر اولوب اوزرنده بر شکل هلال هویدا

وانك اوستنده بر تاج پیده اولدی بو نلر هر ملکه بر کونه
علامت اشارت ایدرمش بزم پادشاهمزک علامتی قمر
ایمش بزه ارائت ایچون اول شکلی ساختنه اتمشلر ویمین
ویسارینه عظیم فشک شنلکلری اولوب ایکی ساعت
سیر وتماشا اولندی بعده شوال المعظمک طوقوزنجی
کونی پاریسدن حرکت وجانب وطنمه عزیمت قلندی
ورهکذارمزده نیچه قصبات وقرا سیر ایدرک ست
قلعه سنه کلوب ماه ذی القعده نک اون دوردنجی کونی
قلیونه سوار اولوب ذی الحجه شریفه نک اون التنجی کونی
دار السلطنت العالیه لیماننه وصول میسر اولدی

بنم عزتلو جان برادرم بو نسخه عجله اوزره تحریر اولندی
قصوری معذور وقبولی کرم موفوردر

کتبه الفقیر ترجمان جیلی

---

fin de la Relation

de Mehemmed Effendi —

1153.

عهدنامهٔ همایون

اولکی ماده

فرانجه پادشاهی اولنلر قدیمدن آستانهٔ سعادتمز ایله دوستلق اوزره اولوب دوستلغه خلل ویره جك وضعلری اولمامغله مرحوم ومغفرله سلطان سلیمان خان طاب ثراه زماننده ممنوع اولان متاعدن پنبه ورشتهٔ پنبه وسختیان وسختیان ویریله دیو حکم همایون ویرلمش حالا آستانهٔ سعادتمزه اولان کمال اخلاص واختصاصلرینه بناءً اجداد عظامم نوّر الله مراقدهم زماننده ممنوعاتدن فرانجه کریله بال مومی وکون ویریلوب برفرد مانع اولمیه دیو عهدنامه قید اولنمغین بنده دخی کماکان مقرر طوتدم

ایکنجی ماده

وفرانجه لودن قدس شریف زیارتنه کیدنلره و قمامه نام کلیساده اولان رهبانلره دخل و تعرض اولنمیه

اوچنجی ماده

وولایتلرنده آدملری وتجاری کتورد کلری

عروشتدن ممالك محروسه مده رسم اولنامغله
حلادجی طلب اولنمیه و عروشلرین اقچه
قطع ایدرزدیو خزینه دارلر وضربخانه امینلر
عصب ایلمیه لر

دردنجی ماده

و فرانچه تجارندن بعضی حربی لمیلرینه کیروب
کندو حاللرنده تجارت اوزره ایکن حربی لمیده
بولندیلر دیو کندولرین اسیر واسبابلرین
کرفت ایلمك شرع شریف مخالف اولنمغین
مادامکی کندو اثوابلرین و حاللرنده تجارت اوزره
اولوب کورسان لمیسنده فساد اوزره اولمیه لر
اول بجا بهانه ایله اثوابلرین کرفت وکندولری
اسیر اولمیه

بشنجی ماده

ندن
و فرانچالودن بری ملك لمیسنده حربی ولایتلر
ذخیره تحمیل ایدوب ینه ولایتنه کیدریکن
اهل اسلام لمیلری راست کلد کلرنده
دوشمنه ذخیره ایلدورسین دیو لمیسنی کرفت
وکندولرین اسیر اتمیه لر

التنجی ماده

و ذمیلردن بری ممالك اسلامیه دنا

ذخیره الوب کیدریکن کرفت اولندقده فرانجالو
لردن کمیده اولان اجیرلر اسیر اولمیه

یدنجی ماده

وفرانجالودن اهل اسلام کمیلرندن احتیارلر
ایله ذخیره صاتون الوب خربی ولایتنه
کتمیوب الوب کلندو ولایتنه کیدریکن اهل
اسلام کمیلری راست کلدکلرنده اخذدن
صارهمی کرفت وایچنده اولانلری اسیر
ایلمیه لر وانکلرو کبی فرانجه لو اسیر بولنور ایسه
اطلاق اولنوب اثوابی ویریله

سکزنجی ماده

ومشار الیه فرانچه پادشاهنه
رضاسی اوزره تاجرلری ولایتلرنده کتوردکلری
متاعلردن قدیمدن نه بهایه طوتوب کمرک
الوکللری ایسه کیرو اول منوال اوزره
الوب زیاده بهایه طوتلمیه

طقوزنجی ماده

وبیع ایچون اخراج اولونان متاعدن ماعدا
اخر اسکله یه کتمک استدکلرنده متاعلرندن
کمرک طلب ایلمیه لر و اخر اسکله یه ایلتمکه

مانع اولمیه لر

اوننجی ماده

وحادث اولان قصابیه و رفت وباج
ویساق قولي واوچیوز اقچه دن زیاده
سلامتلك رسمی طلب اولنمیه

اون برنجی ماده

جزایر غرب قورصانلري لیماننده وارد قلرنده
رعایت اولنوب باروت وقورشون ویلکن
وسایر الات ویریلوب لکن مزبورلر فرانچه
تجارینه راست کلدکلرنده اسیر ومالّرین
غارت ایدرلرمش مرحوم جد بزرکواریمز
طاب ثراه زماننده بالدفعات تنبیه اولنوب
متنبه اولمیوب تعدي اوزره ایمشلر بو
خصوصده دخی رضاي همایونم یوقدر اول
مقوله فرانچه لو اسیر واریسه اطلاق
اولنوب مالّري بیقصور ویریله من بعد
متنبه اولمیوب قورصانلرك شناعت
ایلهوکلرین مشار الیه نامه ایله اعلا

داروکیر — دارکیر — bruit de guerre, fracas, cris, rumeur.

دوش — اوموز

دشت — اووا

دیجور — tenebre, obscurité

درج — boette a mettre des choses precieuses.

درج — plier en volume, recueillir ensemble, comprendre, contenir, conserver

دایه — طایه

دهره — بویوك بالته

ده — کوی

دهقان — کویلو

دنس — چرك — sale, mal propre

درك — connoistre, comprendre, entendre, arriver.

دروغ — یلان

درجات علیین — hauts, sublimes

دستان — جمعی دساتین — a taston

دلیران — جمع دلیر — heros, valeureux, courageux

دثار — manteau, vestes exterieures.

دمن — دوه وقیون قغی

دم — نفس ووقت ان — ووقت وکوروك

دمساز — amy, compagnon, secretaire, mary, fiancé, qui s'accorde a...

دنی — الچق

دون — م

درد — tartre ou reste de vin dans le verre.

دیرینه — de durée, qui dure longtems, antique, vieil, qui étois depuis longtems.

دیك — marmitte.

درمانده — impotent, resté.

دأب — usage, coustume

دبیر — کاتب

درایت — moeurs, coustume, qualité, science naturel

دغدغه — confusion, tumulte, sedition.

دوار — toutte chose ronde, cimiers vertige

ایلدکلرنده قنغی بکلربکی ایسه معزول اولوب
غارت اولان الاتلری تضمین ایتدوریله بو
خصوص ایچون ~~دفتنله~~ دفعاتله تنبیه
اولنمش مقید اولمدقلری اجلدن امر شریفمه
امتثال اتمزلر ایسه انلردخی فرانچه ولایتلرینه
واردقلرنده فرانچه پادشاهی طرفندن قلعه
لرینه ولیمانلرینه قبول ایلمیوب فسادلرین
دفع ایچون تقید ایلدکلرنده عقد اولنان
عهده خلل ویرمزدیو اجداد عظاممز زماننده
ویریلان حکم شریفده مضمونی کماکان مقرر
اوله وبو بابده مومی الیهلرک شکر وسکایتی
مقبول همایونم اوله

اون ایکنجی ماده

وجزایر وطونس تابع اوسترغه لو رفوزی
نام محللرده جداد عظامم طاب ثراهم زمانلرنده
فرانچه لو مرجان وبالق صید اتمک ایچون
حکملری ویرلمش اولدیغی جاری اولان

عادت اوزره اول محللرده كماكان مرجان وبالق
صيد ايليه لر وخارجدن كمسنه يي دخل ايدرميه
اون اوچنجي ماده
وايلجيلري خذمتنده اولان ترجمانلري ~~وليكلدكي~~
اولنكلدوكي اوزره خراجدن وقصابيه دن
وساير تكاليف عرفيه دن معاف اوله لر
اون دردنجي ماده
وفرانچه تجاري كميلرينه تحميل ايتدكلري
متاعدن وبعضي ذميلر كندو كميلرايله حربي
ولايتنه ايلدوب كتوردكلري متاعدن ايلجيلرينه
وقونسلسلرينه عايد اولان رسملرين وبايلر
حقلرين بيقصور ويروب عناد ومخالفت
ايلميه
اون بشنجي ماده
فرانچه لولرك بربري ارسنده قان ياخود شناعتلري
واقع اولورايسه ايلجيلري وقونسلوسلري ايينلري
اوزره كوروب فصل ايدوب ضابطلردن برفرد دخل
ايلميه لر
اون التنجي ماده
وتاجيرلرينك احوالي ايچون نصب ايلدكلري
قونسلوسلردن بعضي كمسنه لر دعوالي

ایتدکلرنده لندولرین حبس ایدوب اولرین مهرلیوب
تعدی اتمیه‌لر قونسلوسلر ایله دعواسی اولنلرک
خصوصی استانهٔ سعادتمده استماع اولنه
ذکر اولنان موادک خلافنه مقدم ومواخر
امر شریف ابراز اولنور ایسه استماع اولنمیه
عهدنامهٔ همایون موجبنجه عمل اولنه
اون یدنجی ماده
ومشار الیهک سلسلهٔ نسبی ملت مسیحیه
وملوک طوایف عیسویه میاننده مشهور
اولان قراللردن وبونلردن مقدم مقلید حکومت
مفوض ومسلم اولدیغندن ماعدا اباء کرامم واجداد
عوالی نشانمزک زماننده بو اناده کلنجه عتبهٔ علیهٔ
عدالت عنوانمزه دخی جمله قراللردن زیاده خلوص
بال ایله دوستلق ایدوب شمدیه دک مابینده
اصلا نقض عهد وامان ونکث میثاق وایمان
واقع اولمیوب سدهٔ سعادتمزه کمال اخلاص ایله
اختصاصده ثابت قدم وراسخ دم اولدیغی اجلدن
استان سعادت اشیانمزده مقیم اولان فرانچه

الجيلري ديوان بلند ايوانمزه كلدكلرنده و وزراء
عظام مشيران ذوي الاحترامنه واردقلرنده
اسپانيه وسايرقرالك الجيلريندن اوزلرينه
قديمدن اوليكلدوكي اوزره تقدّم وتصدّرايليه لر
اون سكزنجى ماده

Jusqu'au 18e. article des
Capitulations.

خ

خجسته
مبارك

خرید
صائلمش
vierge et femme pudique

خدنك
قاین اغجی
bois dequoy on fait les fleches

خورنق

خصلت
خوی
coutume propriete naturel qualité talent, vertu

خال
بن

خصال
bonnes coustumes qualitez, proprietez.

خاوران

خنك
بوزآت
froid, frais tempere, facile heureux.

خیره
tenebreux, malveuillant malin, membre perclus, oeil abbatu, etourdi confus, obscur.

خفت
خفیفلك

خلان
amis intimes, compagnons.

خنك
موطلو وقوتلو

خلاب
menteur, trompeur, fourbe.

خاطف
tres vite, qui eblouis.

خارخار
inquietude, travail, peine, molestie, desir, vouloir, appetit violence de coeur.

خدعه
حیله

خوه راه صورت
en apparence, apparemment, au dehors.

خوه راه معنی
en effet reellement audedans.

خبایای
choses cachées, secrettes.

خای
gout.

خطبه
prieres quel'on fait pr. le prophete, les 2 ... et la famille

خمول
کیشی کندوبی نظردن دوشورمك
se mepriser soy meme.

خلجان
agitation, mouvement, perturbation, ancieté, curiosité.

خاصره
hipocondre.

بنم عزیزلو برادرم

ح

خاشاك
چور چوپ

خیلاء
غرور

باخصوص بو دفعه قدس شريفدن ظهور اولان
وقعه اثناسنده نمايان سعى واهتمامرينك
جودادى شكرانيه بروجهله قادر دكلوز فرمان
همايون جهانداريندن تنفيذ واجراسى بابنده
بولونه سعى واهتماملرى سوما سوكتلو
قدرتلو پادشاه عالمپناه حضرتلرينك مقبول
همايونلرى اولوب دولتلو سعادتلو صاحب
دولت حضرتلرى دخى محظوظ ومنتدار اولدقلرى
مستغنى عن البياندر

باخصوص بو دفعه قدس شريفدن ظهور اولان وقعه
وقعه اثناسنده نمايان سعى واهتماملرينز جودادى
شكرانيه بروجهله قادر دكلوز فرمان همايون جهاندار
تنفيذ واجراسى بابنده بولونه سعى واهتماملرى شوكتلو
قدرتلو پادشاه عالمپناه حضرتلرينك مقبول همايونلرى
اولوب دولتلو سعادتلو صاحب دولت حضرتلرى دخى
محظوظ ومنتدار اولدقلرى مستغنى عن البياندر
بيخ عزتلو برادرم بو نسخه عجله اوزره تحرير اولندى قصورى
معذور وقبوللرى موقوفدر شمديه دكا
شمديه دكين داعيلرى حقنده سنوح ايده كلان
لطف وكرملرى بنا رخصت عليه لرى ارزانى
بيوريلوب مرور وعبورلرينه ممانعت اولنمامق

أ ایچون امر شریف نیاز ایله عرضحالسی معاً مرفوع حلبیای

٢ دوقتری قلمنشدن انجق بوانه دکلین ظهوره

انجق انجق بوانه دکلین ظهوره کتورلمدوکی دوقتور دوقتور

انجق بوانه دکلین ظهوره کتورلمدوکی دوقتور عنایتلو
صدر اعظم حضرتلرینک اعبرا غبرا حط انورلری
اولمغین اولکیدن مسوده موکد فرمان عالیشان اصدار
وحمد خاصه سخشورلریدن عزتلو کجک علی اغانک مخصوصا
مباشر نصب وقونسلوس مسفور ایله ارسال اهتمام ایله

g 15

ح

حاشیه — fraix, verd joyeux, humide.

حطاچکمک

حف — orner en servir

حوادث جمع حادث — nouvelles du monde accidentel choses qui se passent.

حله اسباب

حوالی — environs, contours.

حاجب قپوجی

حشیش

حقد — haine, rancune.

حالت نزع جان قورتارمق یعنی صوك نفس

حصاد — moissonner le bled, moisson.

حوزهٔ تصرف ناحیهٔ جماعت — nature

حاق — le milieu de la teste, l'hiver.

حلیه — orné, veste.

حفر ایتمك قازمق

حسنات عبادات

حرمان — frustrer, rejetter, rebutter, faire perdre l'esperance.

حلم — mansuetude, gratitude, clemence.

خفقان

حلق بوغاز

حقاورت — interroger, s'informer de l'estat de quelqu'un avec soin.

حصول مناصب

حظی — fortune

حصن حصین — inexpugnable

حلاب — boüe eau trouble

حضیض — اوج (حضیض) la partie plus basse le ventre.

حکمت — cause, raison, di veritable oracle, science, prophetie, mistere, miracle.

حواشی وحشم — domestiques

حرفت — art mestier

حباب — bouteille d'eau

حمات جمع حامی — deffenceurs.

حمول — patient qui supporte volontiers les torts qu'on luy fait

حوصله — jabot estomac

حنص مرجمه بادمق

چ

چارم
4e ciel du Soleil
firmament

چرنده
animaux qui
paissent

چکاو
طوبغار قوشی

چرا
ییجرون واوتلاق

چراگاه
اوتلاق یری

چپ
اکری

چاه
قویو

چاشت
قوشلوق

چاشتگاه
dejeuné,
collation.

7

ج

جبهه *frons*	جراد *Sauterelle*	جود جوموردلك	جاه منصب	جلاوز عظمت
جاده يول	جداول جمع جدول *regle*	جوانمرد	جوي ايرمق	جانفزا *plus grand*
جيب ياقه	جهره *Semblant visage, teint.*	جهانيان *les habitants du monde, mondains, mortels*	جيش عسكر *armé*	جبين الين *frons*
جبلي *naturel, original, essentiel.*	جناح قناد	جرب *Superieur*	جرب زبان *affable*	جرايد جمع جريده *livre, volume Registre.*
جنايت جرم كناه	جرعه *le reste du vin dans un verre.*	جايع *famelique, affamé, qui a faim.*	جريان اقمق كچمك صادر اولمق *couler passer proceder, sortir, provenir, estre fait*	جف القلم *mouvement, maniere de se mouvoir douce, ou impetueuse*
جميل *beau, gracieux bon.*	جحيم جهنم	جغد بايقوش	جاذبه جذب	جرثوم
جوارح جرحلر	جلاى وطن *abbandonner la patrie.,*	جلا *depart abbandonnement. fourbissure polissure, lustre,*	جزم *conclusion, determination, resolution.*	جبروت ملكوت *grandeur puissance domination.*

78

ث

ثروت
كثرت چوقلق
غنيلق

ثغور
بند

ثبات
دايملق
fermeté
perseverance

ثاقب
دلجي
penetrant
sublime
reluisant

ثعلب
renard

ثبت
constance
fermeté.

ثبت قلمق
mettre en
ecrit.

77

2y

ترجيح
faire valoir davantage, preferer, estimer davantage

ترفه
galenterie
beau joly

تجبّر
devenir superbe
se glorifier,
faire le grand.

تنعّم
تنعملك

تعييب
blasmer
reprocher
deshonnorer

ترغيب
faire naistre le desir de

تعهّد
promesse
pacte

تعهد اتمك
promettre
prendre sur soy
donner parolle.

تأجور
تاجدار

تهيّه
preparatif
preparer, mettre en ordre.

تهتك
estre dechiré

تسخير
prendre
s'impatroniser

تودّه
دپه
sommet
amas.

تيهو
vuide

تحاشي
se mettre a part,
se garder,
excepter
exception

تعويق
empecher,
divertir,
differer.

ترح
ملالت غم وغصه
فرحك ضدى

تفويض
recommander
ordonner, enjoindre,
confier, conferer,
encharger, s'en remettre a ....

تاراج
saccagement
sac, butin
depouille

تربيت
education
nourriture et composition

تشنيع
reproche,
blasmer.

تقليد ايتمك
بو بنونه بوغنق كيدرمك
contrefaire, imiter
representer.

تردّد
irresolution

تردّد ايتمك تردّد اوزره اولمق
estre irresolu, resister,
repousser, s'opposer
refuser

تكابوي
chercher
avec soin

تجريد تفريد
priver, depouiller,
rendre solitaire,
seul, nud.

تزوير
imposture
fausseté
tromperie.

تفقّد
chercher a quoy
a perdu, desirer
de scavoir,
demander.

تحليل
rendre permis
detacher, delier,
chasser, oster.

تمتّع
jouir
tirer utilité de...
prendre plaisir de...

توسن
cheval
jeune cheval
indompté.

ترافی
prolonger.
differer.
delayer.

تند صرت محکم یاوز قاتی	ترانه نغمه ساز	تف حرارت chaleur peine.	تاب force, puissance chaleur, ardeur, lumière, clarté, lustre, cheveux tressé pierre chaude, d'oreleau,	تفیده قزیمق قزیرمق کونشه قارشو اوتورمق
تفسیده idem	تابان lumineux reluisant.	تزروان جمع تزرو سکلون	تمکین autorité dignité majesté puissance.	توأم قرنداش
تار قرانکولق وظلمان وکرتش وبولانق وبزارشغی cime, sommet	تناول boire, manger et se faire des presents l'un a l'autre.	تعبیه کزلمك براقلق السترمق بسلمك preparer	تزکیه sanctification purification	تجرد یالکزلق
تباین بیان	تمیز بللو اولمق آیرلمق discerner, separer distinguer.	تفرس juger par la fisionomie faire ou vouloir faire passer pour bon cavallier	تنسم تنفس ایتمك خوش رایحه قوقو	ترصد observer avec attention considerer observation
توسن cheval jeune, feroce vigoureux	تأیید confirmer continuer renforcer donner de la force favoriser ayder	تاریك obscur tenebreux.	تتمه تمام ایدیجی accomplissem?	تیره trouble obscur,
تلطف caresse, faveur caresser favoriser.	تملق plaisanterie flatterie; adulation	تهاون paresse negligence mepris.	تکاسل idem	تحرز حذر ایتمك
تقلب se retourner	تبجیل تعظیم ایتمك	توشه آزق	تلخ amer	تاختن marcher vite trotter, courir, se hâter, tordre du fil gager
توقع prier	توده احقر کوجوك دپه	تگرگ طولو	تباشیر bonne nouvelle principe prelude les p.ers signes de quelque chose d'agreable	تحسر regret

81

پ

پیست الجوق	پذیر قبول ایدیجی	پرنده اوچجق oyseaux qui volent	پیچان contorné tortu tourmenté	پود trame de tisserand et mèche
پامال پایمال	پیش نهاد coustume, canon regle, loix usage, profession	پشه سوری سنك	پیمانه قدح	پرکلاول lassitude impuissance manquement de force veuve et orphelin
بچه یاورو	پندار pensée sentiment opinion	پیرامن چوره واطراف circuit	پیمای qui mesure	پیشه art, exercise, vertu, mestier, profession.

ب

بيخ
كوك

بال
كوكل

بنيان
muraille

برين
يوكسك

باك
پروا
crainte

بيد
سوكود
اغاجي

بين
qui voit

بس
يتر

براق
cheval du prophete Mahommed, ou cheval vite.

بهشت
جنت

بركاه

بهره
نصيب
sort, bonheur, part, portion profit.

بغض
haine, inimitié

بزرگوار
اولولق

باور
veritable, qui dit la verité, foy, credit.

برازار وضرردن
dommages et outrages.

برك
يپراق

بروز
جنك

بهايم
جمع بهيمه
حيوانات

بيزيدن
cribler

باريك
subtil

به
ايو ايوا

بيكران
inestimable, infini, immense, demesuré.

بينات
chose claire, demonstration evidente.

باديه
desert, campagne deserte.

بليت
experience, affliction.

بيشه
اميشه بستان واورمان
bois, forest, taniere

بالويال
بوي بوس
taille, figure du corps, stature.

بر
fruit, charge,

بقاع
جمع بقعه
temples, monasteres, edifices, pays, regions, lieux.

بريد
courier, messager, envoyé, estafier, espace ou ange qui est de trois mille.

بشره
visage, superficie

برهان
preuve evidente, clarté, demonstration, jugement clair, argument indubitable, sentence.

بضاعة
سرمايه

بطش
puissance, rigueur.

82

أَفْزا qui fait l'arrivée	اِحْتِيَال جمع حيله ruse tromperie stratagème	اِنْتِسَاب منسوب اولمق avoir Relations appartenance à	اَسْفَلْ سافلين الحقد بن الحق mepresable	اَهْوَال جمع هول يعني قورقو terreur, peril, chose epouvantable
اِجَام بيشه وارسلان يتاغي	اِكَام champignon.	اِخْتِصَاص مخصوص اولمق propriété, appartenir, attachement en part.	اِخْتِصَاص ايله avec soumission, partialité. specialem.	اِسْتِظْهَارَ ايتمك apprendre reciter par cœur, soigner, mettre en lieu seur, chercher protection et ayde,
اِشْتِدَاد بولمق renforcement forte violence. vehemence fermeté.	اَعْوَان عون aydes compagnons, confederez soldats, fidelles,	اِصْطِنَاع recevoir et contribuer aux graces et bienfaits	اِيَاب tourner, retourner / قصب فارسي	اِلْقَا ايتمك jetter, jetter dedans faire tomber en .... et joindre, attacher, appliquer et inspirer persuader
اِرْتِحَال passage à mort.	اَفْنَان Rameaux.	اَصْنَاف صنوف جمع صنف sortes, especes, diverses &c.	اَنْبُوبَه tuyau	اِفْسَاد corrompre debaucher
اِعْرَاض aversion, avoir aversion, detourner les yeux tourner visage, cesser de faire, s'opposer.	اِنْدِرَاس محو اولمق بوزلمق jarre le bled	اَبْتَر قصر deffectueux		

اطلال
جمع طلل

آبياري
arrouseur
qui arrose

افسانه
fable
parabole

ايراد
alleguer,
produire,
user amener
porter, etendre
sa veüe a…

اطلاع
voir penetrer
toucher avec
la main

انامل
doigts
le bout des
doigts.

ارتكاب ايتمك
commettre
prendre sur soy

آزرده
molesté
travaillé,
affligé ennuié.

اشجاع
جمع شجيع

اعتياد
estre accoustumé

انيس
ami sincere,
compagnon
familier domestique
camarade

ارميده
paisible
reposé

التقاط
amasser,
cueillir,
recueillir.

الواح
جمع لوح
tables.

انخداع
tromper

آز
اكر

انفصام
estre rompu,
interrompu,
abstrait.
separer

آسياب
دكرمن

انفعال
affliction,
alteration,
douleur.

اعجوبات
جمع اعجوبه
chose miraculeuse,
etonnante, miracle
prodige

افطار
rompre le
jeune

ارزاني
لايق
digne,
convenable.

اكباد
جمع كبد
foye. جكر

اشتها
اشتاه
apetit

انسب
زياده مناسب
plus convenable,
plus a propos.

اوستا
صاحب
maitre
professeur.

اعلان ايتمك
manifester
publier,
divulguer.

امصار
جمع مصر
شهر

آز
حرص

اندوه
قساوت

اهتزاز
دپره مك
s'emouvoir,
s'agiter.

آميز
قريشيق
قريشدرنجي
meslé
qui mesle

امتلا اولمق
repletion
indigestion
estre replet

اراذل اراذل
جمع ارذل ارذل
personnes de
basse condition,
gens de rien et
insolents.

ادوات
الات
instrumens,
appareils,
preparations

آوان
temps
moment

احصن حصين
inexpugnable

اكفا
جمع كف

ازدواج
mariage
epousailles.

ازل
اول

أَهل اعتزال — Schismatique retiré des autres

آماج — Signe blanc

اِسْتِبْداد — domination absolue. usurpation ou pretention a l'absolue domination

أَدَوات — instruments, appareils.

اينه
زمان

إِهْويات
جمع هوي — amour affection

إِجزا — parties, cayers quinternes, materiaux ingrediens, drogues.

اَفْسَر
تاج — Couronne

اَرجمند — insigne brave excellent

اِنْتقال — se transporter, passer d'un lieu a un autre, mourir passer a l'autre vie

اِصْغا
استماع ايمك — entendre

اِفْك — mensonge

اِجْرام
جمع جرم — corps

آغاني
جمع اغنيه — chanson

آماني — seurité

اِسْتيفا
زياده ايتمك

اِسْتِنطاق
سويلتمك — faire parler

اَجمَل — plus beau

اَوصاف
جمع وصف — Specifications predictions, epitetes titres louanges, et belles actions.

اريحيت

اُفق — horison

اَحزان
جمع حزن — melancolie

اِسْتيناس — familiarité domestique

اَختر — etoile, astre Sort, bonheur, bonne avanture bon augure constellation

اِستيفاى
زيادة لك

اسايش — repos tranquilité sureté

الايش
بولاشق
م

اَغلاق — haye, enclos parc.

اِطْناب — stile sublime

اِرتياب — doute incertitude

اَصناف
صنوف صنف — sortes, diverses Speces

اَعصار
جمع عصر زمان

اِنقضا
جمع نقض — expiration du terme, estre expiré fini, le terme etant accompli.

آدوار
جمع دور
زمان — tours, cercles siecles

اِدبار
ضد اقبال — changement de fortune, malheurs disgrace cheute.

اِدراك — intelligence connoissance entendement, esprit, capacité

ارعى
اوت

اِغماض — connivence dissimulation

آفات
جمع آفت — maux infortunes malheurs

آجلا — aïe future

Loin ×

أقاصي
جمع اقصى
نهايتر اطراف
بعيد

آسارير
جمع سر وسرر
linéaments
traits

أسيره
جمع سير

إدرار
جمع در
agiter, mouvoir
donner abondamment
continuellement

آشوب
peur, peine, rumeur
sedition, tumulte
dommage, mal, et
tempeste, agitation
de la mer.

ایچخان

انكشتري
aneau

آساطين
جمع اسطوانه
colomne
soutiens
fondement

إصابت تدبير
Droit, qui
parle bien

إصابت شعار

آواي

آهنك
صداي هموار

التهاب
s'enflamer
se brusler

آفاق
les orisons,
toutes les parties
du monde,
l'univers.

ارجمند
insigne,
brave,
excellent.

أنهار
جمع نهر

آسيب
زحمت

آستين
يك
manche

أمل
Esperance
desir

أبكار
filles vierges

أزهار
جمع زهر
چيچك

أغصان
جمع غصن
branches

إرم
Paradis fait
par Schedad

أصلع
chauve

أقطع
Coupé

أجوف
arbre creusé
creu
قووق
جاهل آرف

قابورغه
أضلاع
جمع ضلع
costé

التباس
intrigue, doute,
confusion
garbuge

الايش
corruption,
saleté
tachement

دری
إحساس
حس انودمك
Sent il le mal

ايزا
اذيت

آميخته
meslé

أوصاف
جمع وصف
descriptions
qualitez epitettes
Specifications, titres
louanges, belles actions

اعتزال
se retirer
se separer
faire un schisme.

انتشار
se separer
se divulguer
se dissiper

اكتساب
كسب

اقتباس
apprendre
acquerir, gagner,
emprunter

آماثل
جمع مثال
egaux, pareils
semblables.

أفاضل
جمع فضل
homme docte,
vertueux,
Docteur

آمار مطلق
Estats libres

Manuscrit turc.

1.° "

Vocabulaire expliqué en français.

2.° "

Relation de Mehemmed-Effendi.

3.° "

Capitulations de 1153. (1740).

88

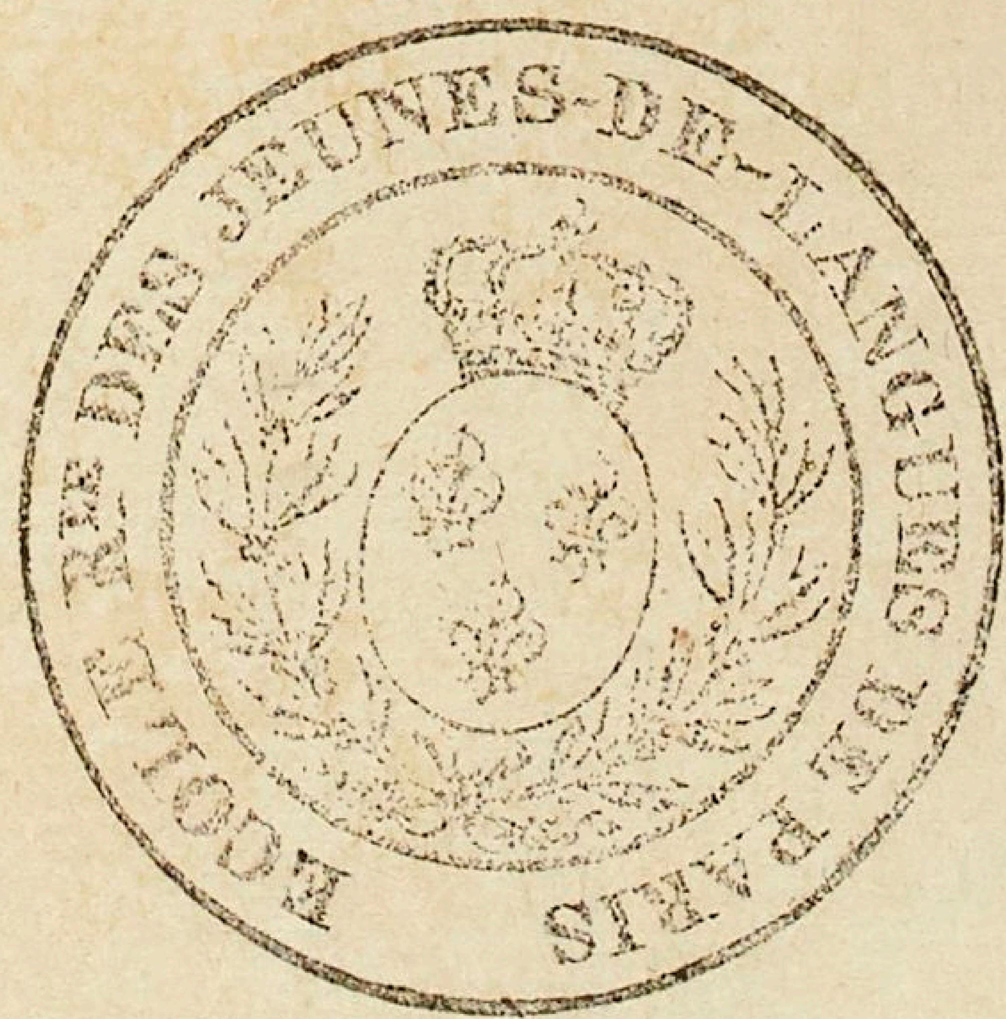
Bibliothèque de l'Ecole Royale
des Jeunes de Langues
de Paris.

Inscrit au catalogue, S. Langues
turque N.° „ 62

Avril 1837.

Jouannin

ECOLE DES JEUNES-DE-LANGUES DE PARIS

ECOLE RLE DES JEUNES-DE-LANGUES DE PARIS

